

ΕΥΓΕΝΙΟΥ ΤΡΙΒΙΖΑ

ΘΕΜΑΤΑ ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΗΣ
ΕΓΚΛΗΜΑΤΟΛΟΓΙΑΣ

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

ΠΑΝΤΕΙΟΣ ΑΝΩΤΑΤΗ ΣΧΟΛΗ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

ΑΘΗΝΑ 1989

Θα ηθελα να εκφρασω τις ευχαριστιες μου στους κ.κ. Τηλεμαχο
Σεραση, Μιχαλη Μαυρη και Σπυρο Ριζακο για την μεταφραση
κειμενων των σημειωσεων αυτων που εγιναν με την επιμελεια
του πρωτου απο τα Αγγλικά. Τα τυχον σφαλματα και
ανακριβειες ειναι βεβαια δικη μου ευθυνη

Ευγενιος Τριβιζας

Ημερομηνία εξέτασης: 7-2-2012
Ωρα: 10^ο - 12^ο
Αιδ.: Αφ42 + Α1

Αθήνα, 18-1-2012

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΕΞΕΤΑΣΤΕΑΣ ΥΛΗΣ

Ακαδημαϊκού Έτους 2011-2012

Εξάμηνο: Χειμερινό

Μάθημα: ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΗ ΕΓΚΛΗΜΑΤΟΛΟΓΙΑ

Κωδικός μαθήματος: 706

Εξάμηνο: Ε'

Διδάσκων: Γ. Π. Νικολόπουλος, Αναπληρωτής Καθηγητής

Ανακοινώνεται στους φοιτητές του Τμήματος Κοινωνιολογίας, ότι η εξεταστέα ύλη του ανωτέρω μαθήματος είναι:

1. – Από τον φάκελο του Ε. ΤΡΙΒΙΖΑ «Θέματα Συγκριτικής Εγκληματολογίας» ΕΞΑΙΡΟΥΝΤΑΙ μόνο τα κεφάλαια:

α. - Εισαγωγή (σελ. 1-8)

β. - Η «Αυτοκτονία» του Durkheim (σελ. 5-7)

γ. - Από την ενότητα «Το έγκλημα στις αναπτυγμένες χώρες» εξαιρούνται τα κεφάλαια: - «Ανομία» (σελ. 7- 9)

- «Κοινωνική αποδιοργάνωση [Η Σχολή του Σικάγο]» (σελ. 10-12)

2. – Από το βιβλίο του Th. Sellin, «Πολιτισμική σύγκρουση και έγκλημα» ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΙ μόνο οι σελίδες: 37- 44, 51- 58 και 75- 86.

Οι εξετάσεις είναι γραπτές και δεν επιτρέπεται η χρήση βιβλίων και σημειώσεων.

Ο υπεύθυνος του μαθήματος
Γεώργιος Π. Νικολόπουλος
Αναπληρωτής Καθηγητής

Dr. Eduard Matt
Federal State of Bremen
Senate of Justice and Constitution
- Technical Secretariat - ExOCOP -
Richtweg 16-22, 28195 Bremen
Germany
phone: (+49) (0) 421 361 10870
mobil: (+49) (0) 175 45 42 057
E-Mail: eduard.matt@justiz.bremen.de
<http://www.exocop.eu>

YYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYY

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

YYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYY

Το αντικείμενο αυτών των παραδόσεων εντοπίζεται στην έρευνα και τη διαμόρφωση θεωριών σχετικά με τα είδη του εγκλήματος και τους δείκτες εγκληματικότητας σε κοινωνίες με διαφορετικό επίπεδο οικονομικής ανάπτυξης και ποικιλομορφες πολιτιστικές συνθήκες και πολιτικά συστήματα.

Οι παραδόσεις διαιρούνται σε πέντε μέρη.

Το πρώτο εισαγωγικό μέρος καλύπτει τις κύριες μεθοδολογικές και επιστημολογικές δυσκολίες που παρουσιάζει η συγκριτική εγκληματολογία και παρέχει μια σύντομη περίληψη των βασικών εγκληματολογικών θεωριών που θα συμβαλλουν στην κατανόηση των συγκριτικών εγκληματολογικών μελετών.

Το δεύτερο μέρος αφορά το έγκλημα και τους δείκτες εγκληματικότητας στις αναπτυσσόμενες χώρες.

Το τρίτο μέρος εξετάζει το έγκλημα στον τρίτο κόσμο [αναπτυσσόμενες χώρες]

Το τέταρτο μέρος ασχολείται με το έγκλημα στις σοσιαλιστικές χώρες με επίκεντρο τη Σοβιετική Ένωση.

Το πέμπτο μέρος αναλύει μερικά από τα προβλήματα που ανακύπτουν από την επαφή ανάμεσα στις αναπτυσσόμενες και αναπτυσσόμενες χώρες. Στο μέρος αυτό προκειται να καλυφθούν τα θέματα της φυλής, της μεταναστεύσης και της πολιτισμικής συγκρούσης και η σχέση τους με την εγκληματικότητα.

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΕΣ ΕΓΚΛΗΜΑΤΟΛΟΓΙΚΕΣ ΘΕΩΡΙΕΣ

Οι παραδοσιακές εγκληματολογικές θεωρίες πάνω στην αιτιολογία του εγκλήματος μπορεί να διαιρεθούν σε δύο βασικές κατηγορίες:

1. Η πρώτη κατηγορία περιλαμβάνει θεωρίες που αντιμετωπίζουν το έγκλημα ως αποτέλεσμα αδυναμίας ή απουσίας διαφόρων μορφών κοινωνικού ελέγχου. Οι θεωρίες αυτές επικεντρώνονται

σε ένα από τα παρακάτω τρία είδη ελέγχου :

α. Εξωτερικοί επίσημοι έλεγχοι

β. Εξωτερικοί ατυποί έλεγχοι

γ. "Εσωτερικοί" έλεγχοι

Οι εξωτερικοί επίσημοι έλεγχοι, είναι εκείνοι που ασκούνται από το επίσημο σύστημα ποινικής δικαιοσύνης μέσα από θεσμούς της ποινικής δικαιοσύνης και του σωφρονιστικού συστήματος

Οι εξωτερικοί ατυποί έλεγχοι είναι εκείνοι που ασκούνται ανεπίσημα από τις άμεσες ομάδες στις οποίες το άτομο συμμετέχει ή με τις οποίες έρχεται σε επαφή. [γειτονία , οικογένεια, σχολείο, συναδελφικοί στη δουλειά κλπ]

Εσωτερικοί έλεγχοι είναι εκείνοι τους οποίους το ίδιο το άτομο επιβάλλει στον εαυτό του. Ο όρος "συνείδηση" χρησιμοποιείται συνηθώς για να περιγράψει αυτό το είδος ελέγχου.

Στο ψυχολογικό επίπεδο ο τρόπος βίωσης και λειτουργίας των ελέγχων αυτών ποικίλει. Οι εξωτερικοί επίσημοι έλεγχοι λειτουργούν μέσα από το αίσθημα του φόβου, οι εξωτερικοί ατυποί έλεγχοι μέσα από το αίσθημα της ντροπής και οι εσωτερικοί έλεγχοι μέσα από το συναισθηματικό της ενοχής. [1]

Η δεύτερη κατηγορία περιλαμβάνει θεωρίες που αντιμετωπίζουν το έγκλημα ως αποτέλεσμα διαφορών κοινωνικών, πολιτισμικών και οικονομικών συνθηκών, που δημιουργούν διαφορές ψυχολογικές προδιαθέσεις, καταστάσεις και κινήτρα, [πχ ανομία , έγκλημα, συναισθηματικό έτεροπροσδιορισμό, σχετική στέρηση κλπ] που με την σειρά τους οδηγούν στην διαπράξη εγκληματικών πράξεων.

Οι κοινωνικο-πολιτισμικοί όροι, που διάφοροι θεωρητικοί πιστεύουν ότι οδηγούν σε τέτοιου είδους προδιαθέσεις και κινήτρα, περιλαμβάνουν την εκβιομηχανισμό, την αστικοποίηση, τον καπιταλισμό κλπ

Η κλασσική εγκληματολογική σχολή τονίζει την έννοια της πρόληψης την οποία συνέδεσε με την εξάσκηση εξωτερικών επίσημων ελέγχων.

Οι θεωρίες του βιολογικού και ψυχολογικού θετικισμού διερευνήσαν τους εσωτερικούς ελέγχους και οι θεωρίες του κοινωνιολογικού θετικισμού περιέγραψαν τις εγκληματογόνες κοινωνικο-πολιτισμικές συνθήκες. [2]

Οι ψυχολογικές θεωρίες επικεντρώνουν το ενδιαφέρον τους στην προέλευση των εσωτερικών ελέγχων. Προσπαθούν δηλαδή να αποσαφηνίσουν την έννοια της "συνείδησης". [3]

ΤΟ ΠΡΟΠΑΤΟΡΙΚΟ ΚΑΙ ΤΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ ΑΜΑΡΤΗΜΑ

Οι δυο αυτές κατηγορίες παραδοσιακών θεωρητικών ερμηνειών αντιστοιχούν στη διακρίση ανάμεσα στο αποκαλούμενο "δόγμα του προπατορικού αμαρτήματος" και το " δόγμα του κοινωνικής προέλευσης αμαρτήματος "

Συμφωνα με το πρώτο "δόγμα", το εγκλημα και πιο γενικά η μη-συμμορφωση έχουν τις ρίζες τους στην αρχεγονη φύση του ανθρώπου. Το εγκλημα αποδίδεται σε βιολογικές ορμές τις οποίες οι κοινωνικοί ελεγχοί δεν καταφέρνουν να αναχαιτίσουν αποτελεσματικά. Συνεπώς για να εμποδίσει τα άτομα να διαπράττουν εγκλήματα, η κοινωνία πρέπει να ελεγγξει τις βιολογικές τους ορμές είτε καθιστώντας εξαιρετικά δύσκολη η επιζημία την διαπράξη εγκλημάτων [επαρκής αστυνομευση, αυστηρές ποινές κλ] είτε με την κοινωνικοποίηση τους.

Συμφωνα με το δεύτερο " δόγμα" η ανθρωπινή φύση είναι κατ' αρχην αγαθή. Οι κοινωνικές πιέσεις πιέσεις και συνθήκες είναι εκείνες που οδηγούν τα άτομα στο εγκλημα.

ΕΠΙΛΟΓΕΣ ΑΝΤΕΓΚΛΗΜΑΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Αναφορικά με τους τρόπους μείωσης της εγκληματικότητας, οι πολιτικές που προτείνονται από αυτές τις δυο σχολές, διστάνται:

Η πρώτη θεωρεί ως καταλληλότερη αντιδραση στο εγκλημα την θεσπίση η την ισχυροποίηση των πασης φυσεως ελεγχων.

Η δεύτερη τασσεται υπερ της αλλαγης των κοινωνικο-πολιτισμικων και οικονομικων συνθηκων που δημιουργουν εγκληματογονες προδιαθεσεις, καταστασεις και κινητρα.

Θα πρεπει ομως να ληφθει υπ' οψιν, σχετικα με την πρωτη αποψη, η υπαρξη διαφορων οριων. Δεν μπορεί απλα κανεις να αυξανει απεριοριστα τους ελεγχους χωρις ταυτοχρονα να δημιουργει αλλου ειδους προβληματα.

Η αυξηση των εξωτερικων ελεγχων περα απο καποιο οριο μπορεί να παραβιαζει τα ανθρωπινα δικαιωματα.

Η προσπαθεια αυξησης των εσωτερικων ελεγχων μπορεί να οδηγησει σε διαταραχες της προσωπικοτητας, ψυχονευρωσεις και αλλα ψυχολογικα προβληματα [4]

Η αυξηση των ατυπων εξωτερικων ελεγχων, μπορεί να θεωρηθει ως ανεπιθυμητη παρεμβαση στην προσωπικη ζωη του ατομου.

ΔΙΑΔΟΣΗ ΚΑΙ ΔΙΟΓΚΩΣΗ ΤΟΥ ΕΓΚΛΗΜΑΤΙΚΟΥ ΦΑΙΝΟΜΕΝΟΥ.

Άλλες εγκληματολογικές θεωρίες δεν ασχολούνται τόσο με την γέννηση του εγκλήματος, όσο με τους μηχανισμούς εξαπλώσης ή διογκώσης του. [πχ η θεωρία στιγματισμού και η θεωρία του διαφορικού συγχρωτισμού]

Οι πιο πρόσφατες εγκληματολογικές θεωρίες απομακρύνονται από την αιτιολογική προσέγγιση του εγκλήματος και στρέφονται προς μια ανάλυση του τρόπου με τον οποίο κάποιες πράξεις χαρακτηρίζονται εγκληματικές. Σύμφωνα με αυτές τις θεωρίες, το τι χαρακτηρίζεται ως έγκλημα είναι θέμα ορισμού και εξουσίας επιβολής αυτού του ορισμού. Το ποιος χαρακτηρίζεται επίσημα εγκληματίας πάλι, είναι ζήτημα επιλογής από τους φορείς εφαρμογής του νόμου.

Μια άλλη σημαντική διακρίση που θα πρέπει να γίνει, είναι η διακρίση ανάμεσα στις θεωρίες που επιχειρούν να εξηγήσουν τις ατομικές ιδιαιτερότητες και να προσδιορίσουν τα χαρακτηριστικά που διαφοροποιούν τους εγκληματίες από τους μη εγκληματίες, από την μια πλευρά, και τις θεωρίες που επιχειρούν να ερμηνεύσουν τις διαφορές των δεικτών εγκληματικότητας σε διαφορετικές περιόδους, ομάδες, περιοχές ή κοινωνίες από την άλλη. Γενικά οι θεωρίες των εσωτερικών ελέγχων επιχειρούν να ερμηνεύσουν ατομικές διαφορές ενώ οι κοινωνιολογικές θεωρίες ενδιαφέρονται περισσότερο για τα ποσοστά εγκληματικότητας

ΟΙ ΕΠΙΣΗΜΕΣ [FORMAL] ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΑΝΤΙΔΡΑΣΕΙΣ ΣΤΟ ΕΓΚΛΗΜΑ

Η επίσημη κοινωνική αντίδραση στην εγκληματική συμπεριφορά εμπίπτει σε μία ή περισσότερες από τις ακόλουθες κατηγορίες.

1. Εξουδετερωτική
2. Τιμωρητική
3. Θεραπευτική
4. Κοινωνικής Προνοίας
5. Επανορθωτική
6. Μη παρεμβατική

Η ΤΙΜΩΡΗΤΙΚΗ ΑΝΤΙΔΡΑΣΗ

Η τιμωρητική αντιδραση βασιζεται στην προκληση προμελετημενου ψυχικου η σωματικου πονου η ταλαιπωριας στον παραβατη. Η επιβολη πονου νομιμοποιεται με βαση την υποτιθεμενη αξια του. Συνηθως η τιμωρητική αντιδραση νομιμοποιείται στη βαση της γενικης και ειδικης προληψης, της δικαιης ανταποδοσης, της αναμορφωσης κλπ. Η τιμωρητική ποινή και η προληψη αποτελεσε μια εννοια-κλειδι στην κλασσικη εγκληματολογία.

Η ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΗ ΑΝΤΙΔΡΑΣΗ

Η θεραπευτική αντιδραση απορρεει απο την υποθεση οτι ο παραβατης του νομου πασχει απο καποια ασθeneia η οργανικη δυσλειτουργια. Κατα συνεπεια θα πρεπει να υποβληθει σε θεραπεία, συμφωνα με τα δεδομένα της συχρονης επιστημης. Εναυσμα για την υποστηριξη της θεραπευτικής αντιδρασης αποτελεσε ενας ειδος συμπονετικου ενδιαφεροντος για τον παραβατη, που δημιουργησε ενα ανθρωπιστικο κυμα νεων προσδοκιων και στοχων. Παρ' ολα αυτα οι εγκληματολογοι συνειδητοποιησαν σταδιακα οτι τα αποτελεσματα ηταν διαφορετικα απο τα προσδοκωμενα. Η θεραπευτική αντιδραση ειχε τις ακολουθες αρνητικες επιπτωσεις:

1. Αν ο παραβατης εγκλεισται σε σοφρωνιστικο ιδρυμα χωρις τη θεληση του, ο περιορισμος του αποτελει μορφη τιμωριας, όσο θεραπευτικα προσανατολισμενοι κι' αν ειναι οι λογοι κρατησης του.
2. Το αποκλειστικο ενδιαφερον για την "θεραπεια" του εγκληματια, δεν καθιστα σαφη τα χρονικα περιθωρια διαρκειας ενος θεραπευτικου προγραμματος. Αν η απομονωση του διαρκεσει ωσπου να θεωρηθει απο-θεραπευμενος, πολυ πιθανον ο χρονος κρατησης του, να υπερβει κατα πολυ, την περιοδο φυλακισης, που θα επιβαλλοταν συμφωνα με το τιμωρητικο συστημα. Θεωρητικα ειναι δυνατον ενας παραβατης να εγκλεισθει σε ολη του τη ζωη εξαιτιας της διαπραξης καποιου μικρο-αδικηματος.
3. Τα κριτηρια που καθοριζουν ποιος, ποτε και ποια θεραπεία χρειαζεται, ειναι αοριστα, βασισμενα σε αξιολογικες κρισεις και το χειροτερο, ειναι δυνατον να χρησιμοποιηθουν αυθαιρετα, διχως την προστασια δικονομικων εγγυησεων που συνοδευουν την τιμωρητική αντιδραση.

4. Θα πρέπει να λαβει επίσης κανείς υπ' όψη του την ισορροπία ανάμεσα στην κρατική εξουσία και τα ατομικά δικαιώματα. Ως ποιο βαθμό - αναρωτιέται η **B. Wooton** - θα πρέπει να επιτρεπεται στο κράτος να μεταβάλλει την προσωπικότητα του ατόμου, στο όνομα της πρόληψης του εγκλήματος; Αυτό ακριβώς είναι που ανησυχεί τους επικριτές του "θεραπευτικού κράτους". Φοβούνται ότι το θεραπευτικό κράτος μπορεί άνετα να επεκτείνει το φάσμα ελέγχου του, ώστε να καλύψει και τους ενοχλητικούς μαζί με τους επικινδύνους και να τους υποβάλλει σε αυθαιρέτες διαδικασίες και κυρώσεις.

Η πίστη στο θεραπευτικό προτύπο άρχισε να κλονίζεται στο τέλος της δεκαετίας του 1960 και στις αρχές της δεκαετίας του 1970. Η αυξανόμενη τάση εξομίωσης του εγκλήματος με ασθένεια ενοχλήσε πολλούς κοινωνικούς επιστήμονες.

Η ΑΝΤΙΔΡΑΣΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΡΟΝΟΙΑΣ.

Η συμπεριφορά του παραβατή θεωρείται αποτέλεσμα ποικίλων δυσμενών κοινωνικών μειονεξιών και η καταλληλή αντιδράση είναι να τον συνδράμει η κοινωνία, να τον βοηθήσει να ξεπεράσει αυτές τις μειονεξίες και προβλήματα [βρισκοντας του δουλειά, εκπαιδευοντας τον κλπ.]

Η αντιδράση αυτή δεν είναι ιδιαίτερα δημοφιλής, επειδή η κοινή γνώμη δυσκολεύεται να αποδεχθεί τη διαθεση πόρων για την απασχόληση και εκπαίδευση των εγκληματιών, ιδιαίτερα σε περιόδους κατά τις οποίες, νομιμοφρονες πολίτες είναι ανέργοι ή δεν έχουν την οικονομική δυνατότητα ή την ευκαιρία για εξειδικευμένη εκπαίδευση. Επίσης είναι σχετικά εύκολο η αντιδράση αυτή να θεωρηθεί, όχι ως αντισταθμισμός μειονεξιών, αλλά ως επιβραβευτική κύρωση.

ΜΗ ΠΑΡΕΜΒΑΤΙΚΗ ΑΝΤΙΔΡΑΣΗ

Η μη-παρεμβατική αντιδράση βασίζεται στην άποψη ότι θα πρέπει να καταβληθεί κάθε προσπάθεια, ώστε να αποφευχθεί ο στιγματισμός των παραβατών, ιδιαίτερα αν προκειται για νέους, προκειμένου να ελαχιστοποιηθεί ή και να αποφευχθεί το πρόβλημα της δευτερογενούς παρεκκλίσης.

Κατάργηση του θεσμού των φυλακών, απεγκληματικοποίηση, αποστιγματισμός είναι οι έννοιες-κλειδιά αυτής της θεωρήσης.[5]

Αυτή η προσέγγιση συνεπάγεται αντεγκληματικές πολιτικές που επιδιώκουν να διαμορφώσουν μια κοινωνία αποδοχής της "ευρύτερης δυνατής ποικιλομορφίας συμπεριφορών και στάσεων

παρα στο να εξαναγκάζουν όσο το δυνατόν περισσότερα άτομα να προσαρμοσθούν σε υποτιθέμενα κοινά κοινωνικά πρότυπα."

Η ΕΠΑΝΟΡΘΩΤΙΚΗ ΑΝΤΙΔΡΑΣΗ

Η επανορθωτική αντιδραση τοποθετεί στο κέντρο του ενδιαφέροντος το θύμα και όχι τον παραβατή. Αποτελεί μια θυματο-κεντρική αντιδραση και δίνει έμφαση στην μεσολαβηση, την αποζημίωση και την επανορθωση.

Αυτή η συντομή ανασκόπηση των εγκληματολογικών θεωριών και των κοινωνικών αντιδράσεων θα μας βοηθήσει στην κατανόηση διαφόρων προσεγγίσεων και αποψεων στα θέματα συγκριτικής εγκληματολογίας που θα εξετάσουμε.

ΥΠΟΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

1. Οι εγκληματολόγοι έχουν επίσης ερευνήσει τις περιπτώσεις στις οποίες τα διάφορα είδη ελεγχών δεν λειτουργούν όπως αναμένεται. Π.χ. οι εσωτερικοί έλεγχοι μπορούν να εξουδετερωθούν από την κατανάλωση οινόπνευματων ή από διάφορες " τεχνικές εξουδετέρωσης " [techniques of neutralization] όπως αυτές που περιγράφουν οι Matza και Sykes] Η στις υποπολιτισμικές ομάδες οι εξωτερικοί ατυποί έλεγχοι δεν λειτουργούν προς την επιθυμητή κατεύθυνση.
2. Η οικολογική σχολή του Σικάγο που διατύπωσε τη θεωρία της κοινωνικής αποδιοργάνωσης, έστιασε την προσοχή της στην έλλειψη ατυπων ελεγχών που χαρακτηρίζουν ορισμένα τμήματα των αστικών κέντρων.
3. Για παράδειγμα στην Ψυχαναλυτική εγκληματολογία η συνειδηση θεωρείται ότι είναι το αποκαλούμενο υπερ-εγώ, ενώ η Μπεχεβιοριστική εγκληματολογία θεωρεί την συνειδηση ως ένα σύνολο εξαρτημένων ανακλαστικών.
4. Πραγματι τετοιού είδους διαταραχές αποτέλεσαν το ερεθισμα για τους ψυχολόγους , που αργότερα προσπάθησαν να διατυπώσουν και εγκληματολογικές θεωρίες.

Αλλα ακομα και αν περιοριζαμε το αντικειμενο της Συγκριτικης Εγκληματολογιας σε πραξεις που θεωρουνται παντου [η σχεδον παντου] ως σοβαρα αδικηματα [ανθρωποκτονια, βιασμος, κλοπη] εξακολουθουμε να αντιμετωπιζουμε σοβαρες δυσκολιες. Π.χ. Οι σεξουαλικες πραξεις που οριζονται ως αιμομιξια η βιασμος η οι πραξεις που ορισονται ως ανθρωποκτονια δεν ειναι οι ιδιες σε ολες τις κοινωνιες

Η κατηγορια "φονος" παρατηρει ο Newman ειναι σαν την ιδεα ενός καλαθιου με ψωνια. Θα εχει διαφορετικο περιεχομενο σε διαφορετικα μερη του κοσμου. Το να προσθετουμε τον αριθμο των φονων ειναι σαν να προσθετουμε τον αριθμο των καλαθιων που υπαρχουν σε διαφορες χωρες, χωρις αναφορα στο περιεχομενο τους.

Σ'αυτες τις δυσκολιες που καθιστουν προβληματικη την συγκριτικη ερευνα θα πρεπει να προστεθουν και ολοι οι αλλοι περιορισμοι και οι γνωστες αμφιβολιες σχετικα με την αξιοπιστια των επισημων στατιστικων γενικα.

Β. ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΠΟΣΟ ΑΥΣΤΗΡΗ _____ ΕΙΝΑΙ Η ΠΟΙΝΗ ΠΟΥ ΠΡΟΒΛΕΠΕΤΑΙ ΑΠΟ ΤΟΝ ΠΟΙΝΙΚΟ ΝΟΜΟ

Ενα δευτερο εμποδιο ειναι η πολιτισμικη παραλλαγη στον βαθμο της αυστηροτητας που θεωρειται οτι χαρακτηριζει την καθε ποινη. Ειναι αμφιβολο αν μπορει να βρεθει μια κλιμακα ποινων, [συμφωνα με την αυστηροτητα τους] που ισχυει σε ολα τα πολιτιστικα πλαισια.

Το καθε ειδος ποινης λοιπον δεν αποτελει μια αντικειμενικη κατηγορια. Η σοβαροτητα της ποινης που αντιστοιχει σε ενα δεδομενο αδικημα, σε μια δεδομενη κουλτουρα, μπορει να κατανοηθει μονο στα πλαισια του νοηματικου συστηματος της συγκεκριμενης κουλτουρας.

Θα πρεπει να λαβουμε υποψη μας ομως ακομα ^{ότι} και στα πλαισια της ιδια της κουλτουρας η σημασια διαφερει, αλλα αυτο δεν μας εμποδιζει να προχωρουμε σε γενικευσεις.

Γ. ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΣΤΟΝ ΤΡΟΠΟ ΠΟΥ ΟΙ ΚΟΙΝΩΝΙΕΣ ΟΡΙΖΟΥΝ ΕΠΙΣΗΜΑ ΤΟΥΣ ΕΓΚΛΗΜΑΤΙΕΣ.

Δεν αντιμετωπιζουμε προβληματα, μονο οταν συγκρινουμε ποσοστα εγκληματικοτητας και τη σχετικη αυστηροτητα των ποινων, αλλα επισης οταν συγκρινουμε εγκληματιες.

Ο επισημα καθορισμένος εγκληματίας είναι το "τελικό προϊόν" μιας μακράς διαδικασίας ενός εξαιρετικά περιπλοκού συστήματος αλληλενδεδειγμένων μηχανισμών επιλογής. Αυτό καθιστά μεγάλο μέρος των στατιστικών δεδομένων περισσότερο χρήσιμα για την κατανόηση του συστήματος ελέγχου παρά για την κατανόηση του εγκληματία και δημιουργεί σοβαρά προβλήματα σε ορισμένους τομείς της συγκριτικής εγκληματολογίας.

Προσθετά τεχνικά προβλήματα για την Συγκριτική Εγκληματολογία δημιουργεί η δυσκολία συγκεντρώνσης στατιστικών στοιχείων. Πολλές χώρες είναι απροθυμες να παρασχούν πληροφορίες για πολιτικούς λόγους, άλλες δεν έχουν αναπτυγμένα συστήματα καταγραφής των εγκλημάτων ή τα συστήματα που έχουν είναι αναξιόπιστα.

Διάφορες λύσεις έχουν προταθεί και επιχειρηθεί για την επίλυση των παραπάνω προβλημάτων. Θα εξετάσουμε μερικές από αυτές.

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΛΥΣΗ ΤΩΝ ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΚΩΝ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΩΝ

Για την επίλυση του προβλήματος της συγκρισιμότητας των διεθνών εγκληματολογικών στατιστικών, έχει προταθεί η προσαρμογή των επιμέρους συστημάτων με βάση ένα γενικά αποδεκτό πρότυπο. Αυτό όμως θα σήμαινε ριζικές μετατροπές ή προσθήκες στα υπάρχοντα εθνικά συστήματα. Οι περισσότερες χώρες έχουν ήδη σημαντικές επενδύσεις στα δικά τους ιδιαίτερα είδη στατιστικών βάσεων δεδομένων για το έγκλημα. [1] Γι' αυτό τον λόγο πολύ μικρή προόδος έχει επιτευχθεί από το 1851, που ο **Quetelet** προτεινε τη διενέργεια ενός διεθνούς στατιστικού συνεδρίου.

Μια άλλη λύση την οποία προτείνουν εγκληματολόγοι όπως ο **Wolfgang** είναι η καταργήση των νομικών ορισμών του εγκλήματος για τους σκοπούς της συγκριτικής έρευνας και την διευκόλυνση της συγκριτικής μέτρησης. Ο **Wolfgang** προτείνει ότι οι νομικοί ορισμοί πρέπει να αντικατασταθούν από πληροφορίες γύρω από το είδος και την έκταση της φυσικής βλάβης και της χρηματικής αξίας της περιουσίας που καταστράφηκε ή κλάπηκε [δηλαδή ουδέτερους δείκτες].

Αναλογα, άλλοι εγκληματολόγοι θέλουν να εγκαταλείψουν τους νομικούς ορισμούς και να τους υποκαταστήσουν με έννοιες βασισμένες στα ανθρώπινα δικαιώματα, την αντίληψη της κοινωνικής βλάβης ή την εν γένει ποιότητα της ζωής σε ένα δεδομένο πολιτισμικό πλαίσιο.

Η στρατηγική αυτή έχει ορισμένα πλεονεκτήματα αλλά επίσης και σημαντικά μειονεκτήματα. Η καταργηση της παραδοσιακής εγκληματολογίας της οποίας το αντικείμενο είναι η εγκληματική συμπεριφορά ^{όπως} προσδιορίζεται από νομικές αρχές και ο επανακαθορισμός της αναλογα με διαφορά αλλά προτεινόμενα κριτήρια οδηγεί σε "σχετικοκρατία και στην περιγραφή των κοινωνικής πραγματικότητας όχι όπως είναι αλλά όπως ο κάθε εγκληματολόγος θα προτιμούσε να ήταν."

ΕΠΙΣΤΗΜΟΛΟΓΙΚΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ

ΕΙΝΑΙ ΔΥΝΑΤΗ ΜΙΑ ΚΑΘΟΛΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΙΚΑ ΟΥΔΕΤΕΡΗ ΘΕΩΡΙΑ ΓΙΑ ΤΟ ΕΓΚΛΗΜΑ;

Ακόμη και αν είμαστε σε θέση να επιλύσουμε ικανοποιητικά τα μεθοδολογικά ζητήματα, εξακολουθούμε να βρισκόμαστε αντιμέτωποι με ένα σημαντικό επιστημολογικό πρόβλημα. Κατα ποσο δηλαδή είναι δυνατή η όχι, μια καθολικής εφαρμογής θεωρία για το έγκλημα. Πολλοί εγκληματολόγοι πιστεύουν ότι είναι δυνατή η διαμόρφωση μιας καθολικής αξιολογικά ουδέτερης [value free] θεωρίας για το έγκλημα, δηλαδή μιας θεωρίας που μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την κατανόηση του προβλήματος του εγκλήματος και της εγκληματικής συμπεριφοράς σε διαφορετικές χώρες με ποικιλομορφές κουλτούρες.

Άλλοι εγκληματολόγοι διαφωνούν και υποστηρίζουν ότι ο κάθε τοπος απαιτεί μια διαφορετική ειδική ερμηνεία. "Πρέπει να αναπτύξουμε συγκεκριμένες θεωρίες που να είναι συνεπείς και σχετικές προς τα επί μέρους κοινωνικά-οικονομικά συστήματα." γράφει ο **De Fleur**. Σύμφωνα με αυτή την άποψη οι έννοιες και οι γενικεύσεις της εγκληματολογίας που αναπτύχθηκαν και δοκιμαστήκαν σε μια χώρα δεν μπορούν απαραίτητα να τυχουν εφαρμογής σε άλλα μέρη του κόσμου.

Οι περισσότεροι εν τούτοις από τους συγγραφείς που θα μελετήσουμε κατά την διάρκεια του μαθήματος, αποδεχονται τη δυνατότητα μιας καθολικής εξήγησης του εγκληματικού φαινομένου.

ΤΑ ΑΞΙΩΜΑΤΑ ΤΟΥ DURKHEIM.

Οι επιστήμονες που προσπαθούν να αναπτύξουν και να αποδείξουν καθολικές εγκληματολογικές θεωρίες αποδεχονται συνήθως δύο μεθοδολογικά αξιώματα παρμένα από τον **Durkeim**.

Το πρώτο αξίωμα είναι, ότι σκοπός της συγκριτικής έρευνας είναι η διατύπωση δια-πολιτισμικών γενικεύσεων για την κοινωνική συμπεριφορά.

Συμφωνα με το δευτερο αξιωμα η διατυπωση τετοιων γενικευσεων, ειναι δυνατη χωρις αναφορα στις αξιες, τα κινητρα και τις προθεσεις των ατομων εκεινων των οποιων η συμπεριφορα αποτελει την πρωτη υλη της μελετης.

Πρωτου προχωρησουμε ειναι χρησιμο να δουμε με ποιο τροπο ο ιδιος ο **Durkheim** εθεσε σε εφαρμογη τις προτασεις αυτες στην δικη του ερευνα.

Η "ΑΥΤΟΚΤΟΝΙΑ" ΤΟΥ **DURKHEIM**

Το προτυπο των μεταγενεστερων προσπαθειων για την διατυπωση δια-πολιτισμικων γενικευσεων υπηρξε η ερευνα του **Durkheim** πάνω στην αυτοκτονια.

Ο **Durkheim** βασισε την μελετη του σε μια αναλυση των επισημων στατιστικων για την αυτοκτονια. Οι περισσοτερες απο αυτες τις στατιστικες προερχονταν απο Ευρωπαϊκες χωρες, ησαν διαθεσιμες σε επισημα αρχεια και ευκολα προσπελασιμες.

Ο **Durkheim** ορισε την αυτοκτονια ως " τον θανατο που προερχεται αμεσα η εμμεσα απο μια θετικη η αρνητικη πράξη του ιδιου του θυματος, εν γνωσει του οτι θα εχει αυτο το αποτελεσμα."

Ο **Durkheim** ορισε την αυτοκτονια κατ' αυτον τον τροπο [χωρις να αναφερεται δηλαδη σε κινητρα η προθεσεις] για δυο λογους:

Α. Πιστευε οτι οι υποκειμενικες καταστασεις δεν αποτελουν κοινωνικα γεγονοτα [social facts] και κατα συνεπεια δεν προσφερονται για ακριβεις επιστημονικες μετρησεις.

Β. Πιστευε οτι της πράξης της αυτοκτονιας, μπορεί να προηγηθει μια απεριοριστη ποικιλια υποκειμενικων καταστασεων που δεν προσφερονται για γενικευση.

Ετσι ο **Durkheim** δεν πηρε συνεντευξεις απο ατομα που ειχαν επιζησει μετα απο αποπειρες αυτοκτονιας η απο οικογενειες ατομων που ειχαν αυτοκτονησει, δεν μελετησε σημειωματα αυτοχειρων, ουτε παρακολουθησε τις σχετικες ανακρισεις. Απλα και μονο μελετησε τις στατιστικες που ηταν διαθεσιμες τη δεκαετια του 1890 και εκανε εναν αριθμο γενικων και συγκεκριμενων παρατηρησεων. Οι τρεις γενικες παρατηρησεις ηταν οι εξης :

α. Τα ποσοστα αυτοκτονιας σε μια δεδομενη κοινωνια ειναι σχεδον απαραλλακτα απο χρονο σε χρονο.

β. Τα ποσοστα της συνολικης θνησιμοτητας σε μια κοινωνια αυξομειωνονται περισσοτερο απο τα ποσοστα αυτοκτονιας απο χρονο σε χρονο.

γ. Υπαρχουν μεγαλες και σταθερες διαφορες μεταξυ χωρων.

Οι δυο πρώτες παρατηρήσεις του υπέβαλαν την ιδέα ότι κάποιο γενικό χαρακτηριστικό της κοινωνίας ήταν υπεύθυνο για την αξιοσημείωτη σταθερότητα των ποσοστών αυτοκτονίας. Η τρίτη παρατήρηση έδειχνε ότι σε κάθε κοινωνική ομάδα αντιστοιχεί ένα συγκεκριμένο ποσοστό αυτοκτονιών.

Ο **Durkheim** έκανε επίσης έναν αριθμό ειδικότερων παρατηρήσεων: Ότι π.χ. οι Διαμαρτυρομένοι είχαν υψηλότερο ποσοστό αυτοκτονιών από τους Καθολικούς, οι ανυπαντρεί είχαν υψηλότερο ποσοστό αυτοκτονιών από τους παντρεμένους, αυτοί που είχαν παιδιά ή μεγάλες οικογένειες είχαν χαμηλότερο ποσοστό αυτοκτονιών από τους ατεκνούς ή εκείνους με μικρές οικογένειες, ο δείκτης αυτοκτονίας ήταν υψηλότερος κατά την διάρκεια περιόδων ύφεσης ή ευημερίας σε σύγκριση με περιόδους σταθερών οικονομικών συνθηκών, κλπ.

Ο συγγραφέας καταφερε να ερμηνεύσει όλα αυτά τα δεδομένα προσδιορίζοντας την κοινωνική συνοχή ως τον κύριο παραγοντα στην αιτιολογία της αυτοκτονίας.

Όπως χρησιμοποιείται από τον **Durkheim** η ιδέα της κοινωνικής συνοχής έχει δυο πλευρές: την ενόποιηση και την ρύθμιση. Με άλλα λόγια η κοινωνική συνοχή αναφέρεται σε δεσμούς [τρόπους με τους οποίους τα άτομα προσκολλώνται στις συλλογικές αξίες της κοινότητας] και περιοριστικούς κανόνες [τρόπους με τους οποίους οι ατομικές ανάγκες και επιθυμίες ρυθμίζονται από κανονιστικές προσδοκίες]

Σ' αυτή την βάση ο **Durkheim** προσδιόρισε τέσσερις αιτίες αυτοκτονίας, σε σχέση με τις εκφράσεις και τον βαθμό κοινωνικής συνοχής και τις ταξινόμησε σε δυο ζευγάρια αντιθετών: Εγωισμός [κατάσταση υπερβολικής αποσυνδεσης του ατόμου από την κοινότητα] - Αλτρουισμός [κατάσταση υπερβολικής προσηλώσης του ατόμου στην κοινότητα] Ανομία [κατάσταση υπερβολικά περιορισμένης ρύθμισης από δεοντολογικές προσδοκίες] - Μοιροκρατία [κατάσταση υπερβολικής ρύθμισης από δεοντολογικές προσδοκίες]

Ο Εγωισμός είναι μια κατάσταση ανεπαρκούς αλληλεγγύης, στην οποία το άτομο διαθέτει ελάχιστες κοινωνικά δομημένες πηγές υποστήριξης και ζει χωρίς αίσθηση ευθύνης προς άλλον κανένα πέρα από τον εαυτό του. Αυτός είναι ο λόγος που άτομα ανυπαντρά, ή χωρίς παιδιά, κλπ παρουσιάζουν υψηλότερο ποσοστό αυτοκτονιών. Αυτό επίσης εξηγεί τη διαφορά μεταξύ Διαμαρτυρομένων [Προτεστάντων] και Καθολικών. Ο Προτεσταντισμός είναι παραδείγμα εγωιστικής θρησκείας λόγω του αντιεξουσιαστικού χαρακτήρα της, της έμφασης στην άμεση σχέση του ατόμου με το Θεό και της παραδοσης ελεύθερης αναζήτησης της αλήθειας, στοιχεία τα οποία αποσυνδέουν το άτομο από το κοινωνικό τους περιβάλλον. Αντιθέτως ο Καθολικισμός είναι λιγότερο εγωιστικός διότι έχει περισσότερες κοινές δοξασίες, μια πιο δογματική προσέγγιση και δίνει μικρότερη έμφαση στην ατομική συνείδηση.

Ο αλτρουισμός εξηγεί τις αυτοκτονίες που απαιτούνται από το κοινωνικό σύνολο. [Στην Ινδία π.χ η χήρα που δεχόταν να κείε στην ίδια την φωτιά που βρισκόταν το σώμα του συζύγου της διεπράττε αλτρουιστική αυτοκτονία.]

Ανομία είναι η κατάσταση ελαχίστης ρύθμισης από κανονιστικές προσδοκίες. Ο **Durkheim** πιστεύει ότι οι ανθρωπίνες φιλοδοξίες είναι ουσιαστικά απεριόριστες και ότι σε περιόδους ταχεία κοινωνικής αλλαγής, μπορεί να υπερκεράσουν τις χελογισμένες προσδοκίες. Για να είναι ευτυχή τα μέλη της κοινωνίας, οι επιθυμίες τους πρέπει να ελεγχονται και να περιορίζονται από κάποια εξωτερική ρύθμιση. Ανομία είναι ακριβώς το αποτέλεσμα της διακοπής, ελλείψης ή αποδιοργάνωσης αυτής της ρύθμισης. Αιφνιδίες κρίσεις, η δραστικές κοινωνικές αλλαγές, έχουν το αποτέλεσμα ότι οι εμπειρίες που βιώνουν τα άτομα, έρχονται σε έντονη αντίθεση με όσα προσδοκούν, με βάση τους κανόνες που διεπούν τη ζωή τους. Αυτό το χάσμα μεταξύ προσδοκιών και εμπειριών, οδηγεί στην διακοπή αποτελεσματικής κοινωνικής ρύθμισης [ανομία] [2]

Μοιροκρατία [φαναλισμός] είναι το αντίθετο της ανομίας. Ο όρος αναφέρεται στην υπερβολική κανονιστική ρύθμιση. Η αυτοκτονία των δούλων, για παράδειγμα αποτελεί περίπτωση μοιρολατρικής αυτοκτονίας.

Η κεντρική υπόθεση του **Durkheim** λοιπόν, ήταν ότι οι ακραίες καταστάσεις κοινωνικής συνοχής [υπερβολική ή πολύ περιορισμένη] προκαλούν υψηλά ποσοστά αυτοκτονίας. Υποστήριξε ότι στις σύγχρονες κοινωνίες δύο είδη αυτοκτονίας επικρατούν ολο και περισσότερο: Η εγωιστική και η ανομική. [3]

Οι επικριτές του **Durkheim** υποστηρίζουν μεταξύ άλλων ότι η προσέγγιση του δεν έλαβε υπ' όψη της την προσωπική σημασία που έχει η αυτοκτονία για τον αυτοχειρά. [π.χ. αυτοκτονία ως μέσο μετασχηματισμού του ουσιαστικού εαυτού, εξιλεωτική αυτοκτονία, αυτοκτονικές ενέργειες που προκαλούν την μοίρα ή προσπαθούν να επιβεβαιώσουν την υπαρξη του Θεού κλπ] καθώς και ότι η αυτοκτονία δεν είναι ένα κοινωνικό γεγονός αλλά ερμηνεία ενός συμβάντος. Σύμφωνα με αυτούς τους επικριτές δεν υπάρχει "πραγματικό" ποσοστό αυτοκτονιών. Το επίσημα καταγεγραμμένο ποσοστό αυτοκτονιών αποτελεί κοινωνική κατασκευή.

ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΗ ΕΓΚΛΗΜΑΤΟΛΟΓΙΑ

Στην συγκριτική εγκληματολογία οι περισσότεροι ειδικοί δέχονται τις προτάσεις του **Durkheim** και προτείνουν ότι στόχος της Συγκριτικής Εγκληματολογίας είναι η διατύπωση διαπολιτισμικών γενικεύσεων ανεξαρτητών από την πολιτισμικές διαφορές στα υποκειμενικά νοήματα και τις αξίες.

Άλλοι όμως υποστηρίζουν ότι κάτι τέτοιο δεν είναι επιθυμητό ούτε καν εφικτό. Οι επιστήμονες αυτοί ισχυρίζονται ότι οι προτάσεις του Durkheim είναι ακατάλληλες για δια-πολιτιστική έρευνα ακριβώς επειδή δεν λαμβάνουν υπ' όψη την ποικιλία και τον ρόλο των υποκειμενικών καταστάσεων και των προσωπικών αξιών στην ανθρώπινη δράση.

Αν δεχτούμε την δεύτερη αποψη και αποφασίσουμε ότι πρέπει να λάβουμε υπ' όψη υποκειμενικές καταστάσεις, τότε ανακύπτουν δυο νέα δυσεπίλυτα προβλήματα:

α) Οι υποκειμενικές καταστάσεις είναι πιο δύσκολο να ερευνηθούν και συνεπώς πιο δύσκολο να συγκριθούν σε επίπεδο δια-πολιτισμικής έρευνας.

β) Ακόμα πιο σημαντικό πρόβλημα: Πως θα κατανοήσουμε την κοινωνική συμπεριφορά σε άλλα πολιτισμικά συστήματα; Με βάση τις αξίες των μελών των εξεταζομένων πολιτισμών ή με βάση τις αξίες του δικού μας πολιτισμού;

Πραγματικά όσον αφορά το δεύτερο πρόβλημα υπάρχει μια ισχυρά υποστηριζόμενη αποψη ότι στην πραγματικότητα δεν έχουμε καν περιθώριο επιλογής. Είτε το θέλουμε ότι όχι ο μόνος τρόπος με τον οποίο μπορούμε να κατανοήσουμε μια άλλη κουλτούρα είναι μόνο μέσα από το πρίσμα του δικού μας πολιτισμικά καθορισμένου συστήματος αξιών [η αποψη αυτή αποδίδεται συνηθώς με τον όρο "επιστημολογική σχετικοκρατία"] [4]

Η επιστημολογική σχετικοκρατία υποδηλώνει ότι η μόνη δυνατή, δια-πολιτισμική σύγκριση είναι η σύγκριση εκείνη που απορρέει αναποφευκτά από τον εθνοκεντρισμό. Μόνο μέσα από το πρίσμα των δικών μας γλωσσικών και νοητικών συσκευών και εργαλείων μπορούμε να πλησιάσουμε και να κατανοήσουμε την κοινωνική ζωή άλλων πολιτισμών.

Βεβαία το δύσκολο ερώτημα είναι αν ο εθνοκεντρισμός [στην δική μας περίπτωση ο Δυτικός Ιουδαϊκό-Χριστιανικός πολιτισμός] είναι αναποφευκτός στην δια-πολιτισμική σύγκριση ή μήπως είναι δυνατόν να αποφευχθεί με μια κατάλληλη συγκριτική στρατηγική.

Ο Graham Newman πχ υποστηρίζει ότι είναι αδύνατο να επιτύχουμε μια μη εθνοκεντρική δια-πολιτισμική συγκριτική εγκληματολογία. "Είμαστε όλοι -υποστηρίζει δεσμίως της ιδίας μας της κουλτούρας."

Αν αυτό αληθεύει, η αυθεντική σημασία του παρατηρούμενου θα παραμορφώνεται αναποφευκτά από το πολιτισμικό πρίσμα του παρατηρητή. Οι υποκειμενικές καταστάσεις που συνδεονται με τη συμπεριφορά ατόμων σε άλλους πολιτισμούς ποτέ δεν μπορούν να κατανοηθούν ορθά με βάση τις αξίες ενός παρατηρητή που λειτουργεί με βάση τις προδιαγραφές ενός διαφορετικού πολιτισμικού συστήματος.

Αν δεχτεί κανείς τα επιχειρήματα των υποστηρικτών της επιστημολογικής σχετικοκρατίας, τότε η κατανόηση τεραστιών τομέων του κοινωνικού συνόλου καθίσταται προβληματική

Άλλοι θεωρητικοί παραδέχονται ότι υπάρχει μὲν μια τεραστία δυσκολία, αλλά πιστεύουν ότι είναι δυνατόν να βρεθούν τρόποι κατανόησης μιας κουλτούρας που τα ερμηνευτικά της προτυπα διαφέρουν από τα δικά μας.

Π.χ. η έρευνα με συνεργασία δύο ειδικών από διαφορετικά πολιτισμικά πλαίσια [το πλαίσιο του εξεταζόντος και το πλαίσιο του εξεταζομένου] αμβλύνει αλλά δεν λύνει το πρόβλημα.

Μια λύση που προτείνει ο **Winch**, είναι ότι συγκριτική κατανόηση μπορεί να επιτευχθεί με την πλήρη συμμετοχή στον τρόπο ζωής ενός άλλου πολιτισμού. Μόνο αν "βυθιστούμε" στην κουλτούρα, την ζωή και τα ερμηνευτικά προτυπα της κοινωνίας που ερευνούμε μπορούμε να απαλλαγούμε από το πρόβλημα της επιστημολογικής σχετικοκρατίας.

Η θέση του **Winch** αποτέλεσε τον προάγγελο της συμμετοχικής παρατήρησης, μιας πιο δύσκολης, απαιτητικής και χρονοβόρας ερευνητικής μεθόδου.

Αλλά ακόμη και αν ακολουθήσουμε αυτή τη συμβουλή, δεν επιλύουμε το πρόβλημα. Απλώς το μεταθέτουμε.

Δηλαδή ακόμη και αν μπορέσει ο εγκληματολόγος να συμμετασχει με επιτυχία στη ζωή ενός άλλου πολιτισμού, παραμένει το πρόβλημα του με ποιο τρόπο θα μεταφέρει τη γνώση του στα άλλα μέλη του πολιτισμικού του συστήματος που δεν είχαν την ίδια εμπειρία με εκείνον.

Κι' όμως, το πρόβλημα της κατανόησης μιας άλλης κουλτούρας δεν διαφέρει παρά μόνο σε βαθμό από το πρόβλημα κατανόησης άλλων κοινωνικών τάξεων, ηλικιών, μειονοτήτων μέσα στην ίδια μας την κουλτούρα. Η κατανόηση μια ξένης κουλτούρας, με άλλα λόγια δεν είναι ούτε περισσότερο ούτε λιγότερο δύσκολη από την κατανόηση της ίδιας μας της κουλτούρας. Πραγματικά γράφει ένας συγγραφέας δεν υπάρχει διαφορά από το να μπορούμε να καταλάβουμε τη γυναίκα μας, το παιδί μας ή τον πιο στενό μας φίλο. Ο Προσωποκεντρισμός είναι αναποφευκτός όσο αναποφευκτός είναι και ο Εθνοκεντρισμός.

Το εμπόδιο αυτό δεν μας αποτρέπει από το να διατυπώνουμε γενικεύσεις για το έγκλημα. Είναι μόνο δυσκολότερο να διατυπώσουμε τέτοιες γενικεύσεις σε διεθνή κλίμακα.

Όλα αυτά τα προβλήματα πρέπει κανείς να τα έχει υπ' όψη του όταν αναλύει και κρίνει μελέτες συγκριτικής Εγκληματολογίας

ΥΠΟΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

1. Στις Η.Π.Α. η συγκρισιμότητα των εγκληματολογικών στατιστικών μεταξύ των πολιτειών, παρουσιάζει παρομοία προβλήματα με αυτά που αφορούν την επιτευξη συγκρισιμότητας μεταξύ στατιστικών διαφορών κρατών.
2. Ο **Merton** αντιθετά, θεωρεί τις φιλοδοξίες ως κοινωνικά προϊόντα και πιστεύει ότι έχουν όρια. [limits] Για τον **Merton** η ανομία δεν είναι αποτέλεσμα της αποτυχίας της κοινωνίας να οριοθετήσει τις επιθυμίες των μελών της, αλλά αποτέλεσμα πιέσεων στην πολιτισμική και κοινωνική δομή που ωθούν τα άτομα προς μη ρεαλιστικές φιλοδοξίες.
3. Οι ανομικές και εγωιστικές αυτοκτονίες, επικρατούν στις σύγχρονες κοινωνίες λόγω της μετάβασης από τη μηχανική στην οργανική αλληλεγγύη.
4. Η επιστημονική σχετικοκρατία έχει υποστηριχτεί από τον **Wittgenstein** στην φιλοσοφία, τον **Sapir Whorf** στη γλωσσολογία, τον **Winch** στην κοινωνική φιλοσοφία, τον **Benedict** στην κοινωνική ανθρωπολογία και τους **Kuhn - Fayerabend** στη φιλοσοφία της επιστήμης.

YYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYY

ΤΟ ΕΓΚΛΗΜΑ ΣΤΙΣ ΑΝΑΠΤΥΓΜΕΝΕΣ ΧΩΡΕΣ

YYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYY

Ως αναπτυγμένες χώρες ορίζονται συνήθως οι χώρες της Δυτικής Ευρώπης, οι Η.Π.Α., ο Καναδάς, η Ιαπωνία και η Νέα Ζηλανδία. [1]

Η κυριότερη θεωρία που επιχειρεί να εξηγήσει τις δομές και τα αυξανόμενα ποσοστά εγκληματικότητας στα αναπτυγμένα έθνη κατά την διάρκεια των δυο τελευταίων αιώνων είναι η θεωρία του εκσυγχρονισμού [modernization theory] [2]

Η ΕΝΝΟΙΑ ΤΟΥ ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΥ

Συμφωνα με τον Elmer Johnson, ο "εκσυγχρονισμός" αναφέρεται στο σύνολο των κοινωνικών και πολιτικών εξελίξεων που συνοδεύουν την αστικοποίηση, την μεταβολή δομών απασχόλησης του πληθυσμού, την ανάπτυξη αντιπροσωπευτικού συστήματος διακυβέρνησης και την εμφάνιση του κράτους κοινωνικής πρόνοιας.

Η L. Shelley αναλύει τον εκσυγχρονισμό με βάση δυο από τις σπουδαιότερες συνέπειες του: την αστικοποίηση [την κίνηση του πληθυσμού προς και συγκεντρώση του στα αστικά κέντρα] και την εκβιομηχανία [την αυξημένη χρήση μηχανών και τεχνολογίας στην παραγωγή]. Άλλες μεταβλητές όπως οι αλλαγές στην οικογενειακή ζωή ή το μορφωτικό επίπεδο και η αύξηση του μεγέθους της εργατικής τάξης, λαμβάνονται υπ' όψη αλλά θεωρούνται δευτερεύουσες, επειδή εξαρτώνται από τις δυο πρώτες.

Στο βιβλίο της "Εγκλημα και Εκσυγχρονισμός" η L. Shelley, που είναι ένας από τους κύριους υποστηρικτές αυτής της προσέγγισης, υποστηρίζει ότι η ομοιότητα των δομών εγκληματικότητας των αναπτυγμένων χωρών οφείλεται στην κοινή παραδοχή εκσυγχρονισμού που παρουσιάζουν και χρησιμοποιεί στατιστικές εγκλημάτων που καλύπτουν την περίοδο των δυο τελευταίων αιώνων, προκειμένου να αξιολογήσει την σχέση ανάμεσα στην κοινωνικο-οικονομική ανάπτυξη και την εγκληματικότητα.

ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΩΝ ΑΝΑΠΤΥΓΜΕΝΩΝ ΧΩΡΩΝ ΠΡΙΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ

Η έννοια του εκσυγχρονισμού συνδέεται με το ιστορικό φαινόμενο της βιομηχανικής επανάστασης. Μερικά βασικά χαρακτηριστικά των χωρών της κατηγορίας που εξετάζουμε πριν από την βιομηχανική επανάσταση ήταν τα εξής:

Α. Οι οικονομίες τους ήταν κυρία αγροτικές βασισμένες στην γεωργία.

Β. Είχαν ιεραρχικά συστήματα διακυβέρνησης στην οποία ο αποφασιστική συμμετοχή του μεμονωμένου πολίτη ήταν ελάχιστη. [3]

Γ. Οι κοινωνικές τάξεις ήταν ξεκαθαρα διαφοροποιημένες

Δ. Ο τρόπος ζωής των αστικών και αγροτικών πληθυσμών ήταν πολύ διαφορετικός

Η βιομηχανική επανάσταση επεφφερε σημαντικές μεταβολές σε αυτές τις χώρες: Οι συνεπειές μεταξύ άλλων ήταν οι εξής:

Α. Οι οικονομίες βασίστηκαν περισσότερο στην βιομηχανική παρά στην αγροτική παραγωγή.

Β. Η ζωή των ατόμων επάψε να επικεντρώνεται στην εκτεταμένη οικογένεια

Γ. Καθιερώθηκαν δημοκρατικά συστήματα διακυβέρνησης.

Όλες αυτές οι αλλαγές, καθώς και άλλες αλληλενδεδετες, επηρέασαν σημαντικά τόσο τα μεγέθη όσο και τις δομές της εγκληματικότητας.

Η ΕΠΙΔΡΑΣΗ ΤΟΥ ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΥ ΣΤΑ ΠΟΣΟΣΤΑ ΚΑΙ ΕΙΔΗ ΤΗΣ ΕΓΚΛΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

Ο θεωρητικοί του εκσυγχρονισμού δεχονται την ύπαρξη σημαντικών ποσοστών εκληματικότητας στις χώρες που εξετάζουμε κατά την προβιομηχανική περίοδο. Παρ' όλα αυτά, όπως τονίζει η **L. Shelley**, η εμφάνιση της βιομηχανικής επανάστασης είχε αποφασιστική σημασία και μπορεί να θεωρηθεί σαν μια διαχωριστική γραμμή, μια κρίσιμη καμπή για τις δομές εγκληματικότητας, επειδή επηρέασε τόσο τους δείκτες όσο και τα είδη των εγκλημάτων.

ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ ΣΤΑ ΠΟΣΟΣΤΑ ΕΓΚΛΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

Κατά την διάρκεια της εκβιομηχανίσης συντελεστήκε μια μαζική μετανάστευση προς τα αστικά κέντρα . Τα εγκλήματα βίας αυξήθηκαν αρχικά, αλλά στην συνέχεια υποχώρησαν καθώς η κοινωνία διαμορφώσε νέους θεσμικούς ελεγχούς.

Καθώς οι κοινωνίες αυτές αστικοποιήθηκαν ραγδαία, το εγκλημα που κάποτε αποτελούσε ένα κοινωνικό πρόβλημα που επηρέαζε κυρία τα αστικά κέντρα, μετατράπηκε σε ένα σοβαρό πρόβλημα που αφορά πια την ίδια φύση της σύγχρονης υπαρχής.

Η μετεπειτα αύξηση των εγκλημάτων κατά της περιουσίας αποδίδεται στην εξύψωση του βιωτικού επιπέδου που συνοδεύσε τον εκσυγχρονισμό.

Ο εκσυγχρονισμός όμως δεν επηρέασε μόνο τα ποσοστά του εγκλήματος, αλλά και τα είδη του.

Στις αστικοποιημένες κοινωνίες η σπουδαιότητα των βιαιών εγκλημάτων κατά του προσώπου μειώνεται [Η βία στις κοινωνίες αυτές, εντούτοις, συνδέεται ολό και περισσότερο με την διαπραχθή εγκλημάτων κατά της περιουσίας.]

Τα εγκλήματα κατά της περιουσίας αποτελούν την κυρίαρχη μορφή εγκληματικότητας των εκσυγχρονισμένων κοινωνιών, επειδή στην αυξημένα κινητική σύγχρονη κοινωνία η κοινωνική θέση καθορίζεται περισσότερο από την ιδιοκτησία παρά από την γέννηση. Η απόκτηση αγαθών αποτελεί όχι μόνο ικανοποίηση αναγκών, αλλά και μέσο απόκτησης κοινωνικής υποστήσης, τρόπο αποδείξης προσωπικής αξίας.

Ένα επιπλέον αποτέλεσμα της αναπτυξιακής διαδικασίας είναι ότι δυο ακόμα κατηγορίες εμφανίζουν σημαντική αύξηση :

α) Η εγκληματικότητα των ανηλικών : Πριν από την βιομηχανική επανάσταση, όταν η εκτεταμένη οικογένεια ασκούσε επιβλεψη στους νέους, οι ενήλικοι αποτελούσαν τους κυρίους δράστες εγκληματικών πράξεων. Μετά την βιομηχανική επανάσταση , η μέση ηλικία των παραβατών εντοπίζεται στην εφηβεία

β) Η γυναικεία εγκληματικότητα: Καθώς οι κοινωνίες εκσυγχρονίζονται, η γυναικεία συμμετοχή στην συνολική εγκληματικότητα παρουσιάζεται αυξημένη, ενώ παράλληλα καλύπτει ευρύτερο φάσμα εγκληματικών πράξεων. Αυτό αποδίδεται στην μεταβολή των κοινωνικών ρόλων και την αυξημένη συμμετοχή της γυναίκας σε δραστηριότητες έξω από το σπίτι. [οι γυναίκες στις αναπτυσσόμενες χώρες σπάνια διαπραττουν πάνω από το 10% των εγκλημάτων, ενώ στις αναπτυγμένες είναι υπεύθυνες για το ένα έκτο της συνολικής εγκληματικότητας]

Εκτος απο την εγκληματικότητα των ανηλικων και την γυναικεια εγκληματικότητα, το οργανωμενο εγκλημα και το εγκλημα του λευκου κολλαρου, θεωρουνται επισης αρνητικες συνεπειες του εκσυγχρονισμου.

Ο **Ted Robert Gurr**, συμφωνει με την **Shelley**. Συμφωνα με αυτον τον συγγραφεα, τα στοιχεια υποδηλωνουν οτι η αυξανομενη εγκληματικότητα καθισταται ενα διαβρωτικο φαινομενο στις αναπτυγμενες χωρες. Οι διαφορες αναμεσα στις χωρες αφορουν μονο λεπτομερειες.

Το επομενο σταδιο στην αυξηση της εγκληματικότητας παρατηρηται την δεκαετια του 1960 στις περισσοτερες χωρες της ηπειρωτικης Ευρωπης και τις Σκανδιναβικες χωρες και μια δεκαετια αργοτερα στα Αγγλοφωνα εθνη. Τα εγκληματα κατα της περιουσιας αυξανονται και ο ρυθμος αυξησης των σοβαρων εγκληματων αυτου του τυπου [ληστεια, διαρρηξη] επισκιαζει την αυξηση των μικροκλοπων.

Στον παραπανω κανονα υπαρχουν δυο ενδιαφερουσες εξαιρεσεις τις οποιες προσπαθουν να ερμηνευσουν οι συγκριτικοι εγκληματολογοι : Η Ιαπωνια και η Ελβετια. [Η Ελβετια αποτελει την μοναδικη Ευρωπαϊκη εξαιρεση. Η Ιαπωνια παρουσιαζει μια ακομα εντονοτερη αντιθεση]

ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΗ ΤΗΣ ΘΕΩΡΙΑ ΤΟΥ ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΥ ΣΕ ΕΝΑ ΕΥΡΥΤΕΡΟ ΠΛΑΙΣΙΟ.

Υπαρχουν γενικα δυο βασικες προσεγγισεις των αιτιων του εγκληματος. Η πρωτη αναζητει τα αιτια μεσα στο ατομο και εξηγει την ροπη του προς το εγκλημα, σαν αποτελεσμα ειδικων βιολογικων και ψυχολογικων παραγοντων. Η δευτερη εξηγει το εγκλημα με βαση τις ευρυτερες κοινωνικες δομες εξω απο το ατομο. Η θεωρια του εκσυγχρονισμου ειναι μια αποπειρα ερμηνειας του εγκληματος μεσω της συνδεσης του με τις οικονομικες συνθηκες [οικονομικος ντετερμινισμος]. Οι θεωρητικοι του εκσυγχρονισμου υποστηριζουν οτι αυξημενοι δεικτες εγκληματικότητας ειναι το αναποφευκτο αποτελεσμα του εκσυγχρονισμου και το αναγκαio τιμημα που πρεπει να πληρωσει η κοινωνια για την αναπτυξη της.

ΓΙΑΤΙ Ο ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΣ ΣΥΝΔΕΕΤΑΙ ΜΕ ΤΗΝ ΑΥΞΗΣΗ ΤΗΣ ΕΓΚΛΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ.

Ο εκσυγχρονισμός και η διαδικασία ανάπτυξης θεωρείται ότι οδηγεί στην αύξηση της εγκληματικότητας για τους εξής λόγους:

Α. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΥΗΜΕΡΙΑ ΚΑΙ ΕΓΚΛΗΜΑ

Η αρχική μορφή οικονομικού υτετερμινισμού στην εγκληματολογία που εμφανίστηκε τον 19ο αιώνα, βασιζόταν στην υποθεση ότι η ενδεια οδηγεί στο εγκλημα [4] και ότι συνεπώς η οικονομική προοδος ή ευημερία και η κοινωνική πρόνοια θα οδηγήσουν στην μείωση της εγκληματικότητας.

Αργότερα όμως η σύγκριση της εγκληματικότητας διαφόρων χωρών με διαφορετικό επίπεδο κοινωνικής ευημερίας, έδειξε ότι όχι μόνο τα πλουσιότερα κράτη δεν παρουσιάζουν χαμηλότερη εγκληματικότητα, αλλά μάλλον το αντίθετο. Η άνοδος του επιπέδου διαβίωσης συνοδεύεται συνήθως από κατακορύφη και σταθερή άνοδο της εγκληματικότητας. Αυτή η αντιστοιχία αποδόθηκε από μερικούς θεωρητικούς στην υπαρξη μιας θετικής σχέσης ανάμεσα στην οικονομική ευημερία και το εγκλημα. Σύμφωνα με αυτή την προσέγγιση, η εγκληματικότητα είναι κατά κάποιο τρόπο μια προεκταση της νομιμής οικονομικής δραστηριότητας και παρουσιάζει αναλογες και ταυτοχρονες αυξομειώσεις. Η προσέγγιση αυτή αντιμετωπίστηκε αρχικά με δυσπιστία, αλλά με το περασμα του χρόνου κατέστη η επικρατούσα μορφή του οικονομικού υτετερμινισμού.

Ο Γάλλος ποινικολόγος **Charles Lucas**, που εργάστηκε το ^{πρώτο} μισό του 19ου αιώνα ήταν από τους πρώτους υποστηρικτές αυτής της ιδέας. Υποστήριξε ότι η συχνότητα των εγκλημάτων που αφορούσαν υλικά αγαθά είναι υψηλότερη στις ευπορές και προηγμένες χώρες, επειδή η οικονομική προοδος αυξάνει την ποσότητα και διαθεσιμότητα των υλικών αγαθών και αναποφευκτα αυξάνει τις ευκαιρίες διαπράξης εγκλημάτων κατά της περιουσίας. Επιπλέον όσο περισσότερα αγαθά έχουν τα μέλη της κοινωνίας, τόσο λιγότερο τα προσέχουν και ενδιαφέρονται να τα προστατεύσουν.

Ο **Poletti** παρουσίασε ένα παρόμοιο επιχειρημα. Ισχυρίστηκε ότι η εγκληματική δραστηριότητα τείνει να είναι αναλογη με άλλες κοινωνικο-οικονομικές δραστηριότητες στην κάθε κοινωνία. Γι' αυτό υποστήριξε ότι ουσιαστικά η εγκληματικότητα ενός έθνους μειώνεται, όταν τα εγκλήματα αυξάνονται σε μικρότερο βαθμό από τις νομιμες παραγωγικές δραστηριότητες. Σύμφωνα με αυτή την προσέγγιση αν κάποιος επιθυμεί να προβεί σε μια σωστή ανάλυση του επιπέδου και των τάσεων της εγκληματικότητας, δεν είναι αρκετό να εξετάζει απλα και μόνο τις διαχρονικές της διακυμάνσεις, αλλά θα πρέπει να προσπαθεί να συνδέει τις διακυμάνσεις αυτές με τις διακυμάνσεις στο γενικό επίπεδο της οικονομικής δραστηριότητας.

Συμφωνα με τον **Ploscowe**, που αναδιατυπωσε την ιδια θεση, η επεκταση της νομιμης οικονομικης δραστηριοτητας οδηγει σε αυξηση των ευκαιριων και των κινητρων για παρανομες πραξεις και συνεπως σε ταση αυξησης του εγκληματος. Με αυτον τον τροπο ο **Ploscowe** ερμηνευσε το γεγονος οτι παρα την αυξηση της οικονομικης ευημεριας, η εγκληματικοτητα αυξηθηκε σε μεγαλο τμημα του Δυτικου κοσμου.

2. ΑΤΟΜΙΚΕΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΕΣ ΚΑΙ ΕΓΚΛΗΜΑ

Ενας αλλος λογος για τον οποιο ο εκσυγχρονισμος θεωρειται οτι οδηγει σε αυξηση της εγκληματικοτητας ειναι η συνδεση του με την αυξηση των ατομικων ελευθεριων.

Ο **Poletti** ο οποιος συνεδεδσε την οικονομικη ευημερια με το εγκλημα εκανε μια ακομα πιο ενδιαφερουσα παρατηρηση. Ο πολιτισμος, εγραψε, οντας κυρια μια διαδικασια διευρυνσης της ελευθεριας, αυξανει την καταχρηση της επειδη επεκτεινει την χρηση της. Με αυτη την εννοια υπαρχει μια φυσικη σχεση αναμεσα στην αναπτυξη του εγκληματος και την πολιτιστικη προοδο.

Οι προσφατες θεωριες των **J.O. Wilson** και **Ralf Dahrendorf**, αποτελουν παραλλαγες αυτης της βασικης ιδεας που συνδεει τον πολιτισμο, την ελευθερια και το εγκλημα.

Ο **J. Wilson**, ενας Αμερικανος εγκληματολογος υποστηριζει οτι στα Δυτικα βιομηχανοποιημενα εθνη, η ψυχολογια του "ριζοσπαστικου ατομικισμου" και η "φιλοσοφια των ατομικων δικαιωματος" εχουν δημιουργησει μια ηθικη αυτο-εκφρασης, η οποια συνδεεται με την αυξηση της εγκληματικοτητας.'

Ο **Ralf Darhendorf**, ενας Δυτικογερμανος φιλελευθερος προβαλλει μια παροιμια θεση. Υποστηριζει οτι στις αναπτυγμενες κοινωνιες του ελευθερου κοσμου, συντελειται μια συνεχης διαδικασια διευρυνσης των επιλογων και επεκτασης των δικαιωματος. Η εξελιξη αυτη, εβλαψε αυτο που ονομαζει "κοινωνικα πλεγματα" δηλαδη εκεινους τους "προγενεστερους δεσμους- αγκυρες που συγκρατουσαν τα ατομα στο βαθυτερο ρευμα του πολιτισμου." Αλληλενδετη με την εξαπλωση των ατομικων ελευθεριων ειναι η αποδυναμωση των ατυπων ελεγχων.[5]

3. ΑΠΟΔΥΝΑΜΩΣΗ ΤΩΝ ΑΤΥΠΩΝ ΕΛΕΓΧΩΝ

Η διαδικασια του εκσυγχρονισμου και ιδιαιτερα η αστικοποιηση και η ανωνυμια του ατομου στην πολη θεωρειται οτι αποδυναμωνει παραδοσιακους ατυπους ελεγχους και οδηγει σε αυξηση της εγκληματικοτητας.

4. ΓΡΑΦΕΙΟΚΡΑΤΙΑ ΚΑΙ ΕΓΚΛΗΜΑ

Μια άλλη διασυνδεση έχει επισημανθει αναμεσα στην γραφειοκρατικοποιηση και το εγκλημα. Ο γραφειοκρατικός συγκεντρωτισμός τόσο των ιδιωτικών όσο και των δημοσίων υπηρεσιών [επιχειρήσεις, υπουργεία, εργατικές ενώσεις] έχει ως αποτέλεσμα έναν αιτιοκρατικό τρόπο σκέψης της ελίτ, που κατά συνέπεια αδυνατεί να εγείρει πειστικές ηθικές αξιώσεις στον απλο πολίτη.

Εκτος από τους παραπάνω λόγους ο εκσυγχρονισμός θεωρείται ότι αυξάνει της πιθανότητες προκλήσης συναισθημάτων σχετικής στέρησης και ανομίας που έχουν συνδεθεί με την εγκληματικότητα.

Η L. Shelley φτάνει στο σημείο να υποστηρίξει ότι οι επτά επικρατέστερες Αμερικανικές εγκληματολογικές θεωρίες που κυριαρχούν στη διεθνή εγκληματολογία [άνομια, θεωρία ευκαιριών, διαφορικός συγχρωτισμός, κοινωνική αποδιοργάνωση, σχετική στέρηση και θεωρία εγκληματικών υπο-πολιτισμών] στην πραγματικότητα αναφέρονται σε διαφορετικές αποψεις και συνέπειες του φαινομένου του εκσυγχρονισμού και μπορούν να υπαχθούν στην γενικότερη αυτή θεωρία.

Γ. ΑΝΟΜΙΑ

Έχει υποστηριχτεί, ότι η πραγματεία του Merton πάνω στην ανομία που δημοσιεύτηκε το 1938 αποτελεί τη σπουδαιότερη διατύπωση στην κοινωνιολογία της παρεκκλίσης και την συχνότερα αναφερόμενη εργασία στη σύγχρονη κοινωνιολογία.

Σύμφωνα με τον Merton το περιβάλλον του ανθρώπου περιλαμβάνει δύο δομές: Μια πολιτισμική και μια κοινωνική.

Η κοινωνική δομή ορίζεται ως ένα οργανωμένο σύνολο κοινωνικών σχέσεων στις οποίες εμπλέκονται τα μέλη της κοινωνίας.

Η πολιτισμική δομή είναι ένα οργανωμένο και κοινά αποδεκτό σύνολο κανονιστικών αξιών που διέπουν τη συμπεριφορά των μελών μιας κοινωνίας.

Η πολιτισμική δομή περιλαμβάνει δύο βασικά στοιχεία: Στόχους και Μεσα

Στόχοι είναι οι φιλοδοξίες και επιδιώξεις που καθορίζουν την επιτυχία στην συγκεκριμένη κοινωνία.

Μεσα είναι οι κοινωνικά αποδεκτοί μέθοδοι και τρόποι που οδηγούν στην επίτευξη των στόχων.

Η ανομία νοείται ως ένα ρήγμα στην πολιτισμική δομή που επέρχεται όταν εμφανίζεται μια έντονη διαστάση ανάμεσα στα πολιτισμικά κανονιστικά προτυπα, τους στόχους, και τις δυνατότητες των μελών της κοινωνίας να ακολουθούν αυτά τα προτυπα.

Σε μια σωστά δομημένη κοινωνία, οι στόχοι και τα μέσα είναι αρμονικά ισορροπημένα. Συνεχής ικανοποίηση αντλείται και από τους στόχους και από τα θεσμοποιημένα μέσα.

Στις Η.Π.Α. υφίσταται ο ακόλουθος συνδυασμός παραγόντων που έχουν ως αποτέλεσμα την ανομία:

1. ΥΠΕΡΒΟΛΙΚΗ ΕΜΦΑΣΗ ΣΤΟΥΣ ΣΤΟΧΟΥΣ

Η έμφαση που δίνεται σε ορισμένους στόχους μπορεί να ποικίλει ανεξάρτητα από το βαθμό έμφασης που δίνεται στα θεσμοποιημένα μέσα. Μπορεί να υπάρχει δηλαδή μια δυσαναλογία ή ακόμα αποκλειστική έμφαση στην σπουδαιότητα ορισμένων στόχων και σχετική αδιαφορία για τα από θεσμική άποψη σωστά μέσα επίτευξης αυτών των στόχων.

Η σύγχρονη Αμερικανική κουλτούρα σύμφωνα με τον **Merton**, τείνει προς αυτή την κατεύθυνση, ονίζει δηλαδή υπερβολικά τον στόχο της οικονομικής επιτυχίας.

2. ΑΝΙΣΕΣ ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ ΕΠΙΤΕΥΞΗΣ ΤΩΝ ΣΤΟΧΩΝ

Τα καθιερωμένα μέσα δεν είναι εξίσου προσίτα σε όλους. Η κοινωνική δομή περιορίζει ή αποκλείει σε μερικά μέλη της κοινωνίας την πρόσβαση στα καθιερωμένα μέσα. Με άλλα λόγια, οι ευκαιρίες επιτυχίας είναι ανισα κατανεμημένες.

3. Η ΥΠΑΡΞΗ ΜΙΑΣ ΕΞΙΣΩΤΙΚΗΣ ΙΔΕΟΛΟΓΙΑΣ

Σύμφωνα με αυτήν την ιδεολογία, ο καθένας πρέπει να επιδιώκει το στόχο της οικονομικής επιτυχίας. Ο καθένας θα πρέπει να είναι φιλοδοξός. Ο καθένας μπορεί να πετύχει αν καταβάλει επαρκή προσπάθεια και διαθέτει επαρκή προσόντα.

Η συνέπεια είναι ότι εκείνοι που αποτυγχάνουν στον αγώνα της απόκτηση αγαθών αισθάνονται διπλά ηττημένοι:

Η πρώτη προδηλη ηττα είναι η αποτυχία στην προσπάθεια για την επίτευξη του στόχου.

Η δεύτερη συνακολουθη ηττα είναι μια αίσθηση ελλείψεως των ικανοτήτων και του ψυχικού σθένους που απαιτούνται για την επιτυχία.

ΜΟΡΦΕΣ ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗΣ ΣΤΗΝ ΑΝΟΜΙΑ

Υπάρχουν ~~οι εξής~~ λογικά πιθανές εναλλακτικές μορφές προσαρμογής των ατόμων:

Συμμορφωση, καινοτομία, τυπολατρεία, εγκαταλείψη και εξέγερση.

Αυτές οι κατηγορίες αναφέρονται σε προσαρμογές ρόλου σε ειδικές περιστάσεις και όχι στην προσωπικότητα σαν σύνολο. Το άτομο μπορεί να υιοθετεί εναλλακτικές μορφές προσαρμογής, καθώς εμπλέκεται σε διαφορετικές κοινωνικές δραστηριότητες.

Η "καινοτομία" είναι η κατηγορία που περιλαμβάνει όσους αποδεχονται τους πολιτισμικούς στόχους, αλλά χρησιμοποιούν μέσα διαφορά από τα "πρεπόντα" για την επίτευξη τους. Τα περισσότερα εγκλήματα κατά της περιουσίας εμπίπτουν σε αυτή την κατηγορία.

Η "τυπολατρεία" είναι η κατηγορία που περιλαμβάνει εκείνους που απορρίπτουν τους πολιτισμικούς στόχους, ενώ εξακολουθούν να αποδεχονται και μάλιστα να υπερτονίζουν, τα θεσμοποιημένα κανονιστικά πρότυπα. Ο Merton χρησιμοποιεί το παραδειγμα των γραφειοκρατών που εκτελούν τα καθήκοντά τους αλλά δεν έχουν ούτε την τάση ούτε την προθέση κοινωνικής ανοδού.

Η "εγκαταλείψη" είναι η κατηγορία που περιλαμβάνει τους ψυχικά διαταραγμένους, τους ψυχωτικούς, τους τοξικομανείς, τους αλκοολικούς και κάθε άλλη ομάδα που έχει αποσυρθεί από τη μάχη του ανταγωνισμού. Αυτά τα άτομα εγκαταλείπουν και τους πολιτισμικούς στόχους και τα θεσμοποιημένα μέσα. Αντί να επιχειρήσουν να ανταπεξέλθουν στις απογοητεύσεις που προκαλεί η κοινωνία, εγκαταλείπουν αυτή την κοινωνία.

Η "εξέγερση" είναι η κατηγορία που περιλαμβάνει όσους απορρίπτουν τόσο τους πολιτισμικούς στόχους, όσο και τα μέσα, αλλά αντίθετα με τους αναχωρητές, επιχειρούν να τα αντικαταστήσουν με ένα νέο σύνολο στόχων και μέσων μεταβάλλοντας ριζικά την πολιτιστική και κοινωνική δομή. Το πολιτικό εγκλημα εμπίπτει σε αυτή την κατηγορία.

Η Shelley ισχυρίζεται ότι η ανομική κατάσταση χαρακτηρίζει αποκλειστικά τη σύγχρονη κοινωνία επειδή πριν από την εκβιομηχάνιση υπήρχε περιορισμένη μόνο κοινωνική κινητικότητα. Κατά συνέπεια η Μερτονική ανάλυση αποτελεί μέρος της γενικότερης θεωρίας του εκσυγχρονισμού.

2. ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΠΟΔΙΟΡΓΑΝΩΣΗ [Η ΣΧΟΛΗ ΤΟΥ ΣΙΚΑΓΟ]

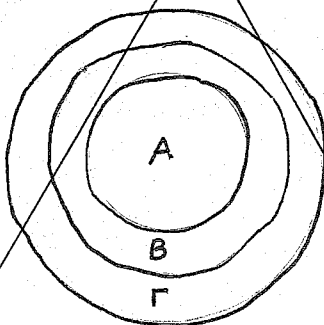
Οι αστακοί οικολογοί στις Η.Π.Α. εξέτασαν τη γεωγραφική κατανομή της εγκληματικότητας και παραβατικότητας. Ανακάλυψαν σημαντικές διαφορές σε κάποιες περιοχές και επιχειρήσαν να τις ερμηνεύσουν.

Συμφωνα με αυτή την προσέγγιση η πόλη μπορούσε να χωριστεί σε ζώνες (φυσικούς χώρους) που εκτεινονταν ομοκέντρα απο το κεντρο προς την περιφέρεια. Αυτες οι ζώνες αντικατοπτριζαν την εξελισσομενη διαδικασία εκβιομηχανισης και αστικής αναπτυξης.

Οι οικολογοί αναλυσαν τις μετακινήσεις του πληθυσμου και τις μεταβολες χρήσης του χώρου, με βάση την αλληλουχία των φάσεων εισβολής, κυριαρχίας και διαδοχής που παρατηρούνται στις φυσικές κοινωνίες, όταν νέα είδη έρχονται να εκδιώξουν τα υπάρχοντα.

Η ΖΩΝΙΚΗ ΥΠΟΘΕΣΗ

Αρχικά ο πληθυσμος της πόλης κατοικούσε γυρω απο την περιοχή του εμπορικού κεντρου.

Η περιοχή Β αποτελούσε την πλέον αυτονομη επιλογή για την εγκατάσταση νέων εμπορικών και βιομηχανικών μονάδων. Καθως η βιομηχανία μετακινείται απο την περιοχή Α στην περιοχή Β, οι πλουσιότεροι κάτοικοι της Β μετακομίζουν [στη Γ] και έτσι η περιοχή Β παρακμάζει ως επιθυμητός τόπος κατοικίας. Το αποτέλεσμα είναι ότι η τιμή των ενοικίων μειώνεται και η περιοχή καθίσταται η αυτονομη επιλογή των νεο-εισερχομένων στην πόλη, συνηθως φτωχών μεταναστών που αναζητούν κατοικία στο χαμηλότερο δυνατό κόστος. Αυτό το γεγονός αποτελεί έναν επιπλέον λόγο αποχώρησης για τους ευποληπτους πολίτες.

Αυτή η ενδιαμεσης φάσης περιοχή, ήταν το θυμα της αστικής αναπτυξιακής διαδικασίας. Ήταν η περιοχή που βρισκόταν στην περίοδο μεταβάσης απο τη μια φάση στην επομενη.

ΤΥΠΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ

Η "ενδιαμεσης φασης περιοχη" παρουσιάζει ωρισμένα τυπικά χαρακτηριστικά:

- α. Υποβαθμιση του φυσικου περιβαλλοντος.
- β. Υπερπληθυσμο.
- γ. Πληθυσμιακη κινητικοτητα
- δ. Γειτνιαση με βιομηχανικες και εμπορικες περιοχες

Οι οικολογοι διαπιστωσαν οτι οι δεικτες κοινωνικων προβληματων [παραβατικοτητα ανηλικων, σκασιαρχειο απο τα σχολεια, ακολασια, εγκλημα] ηταν εξαιρετικα υψηλοι στις περιοχες ενδιαμεσης φασης. Η παραβατικη και εγκληματικη συμπεριφορα αποτελουσε τον κανονα για τους κατοικους. Θεωρησαν την περιοχη αυτη, ενα πολιτιστικο θυλακα που βρισκοταν σε αντιθεση με την υπολοιπη πολη.

Ο Fr. Trasler χρησιμοποιοησε τον ορο "ζωνη της φτωχειας" [poverty belt] η " περιοχη συμμοριων " [gangland]. Ο Clifford Shaw επινοησε τον ορο " παρανομη περιοχη"

Οι οικολογοι στην προσπαθεια τους να ερμηνευσουν τη συγκεντρωση υψηλων ποσοστων εγκληματικοτητας σ' αυτες τις περιοχες, στραφηκαν προς ορισμενα κοινωνικα χαρακτηριστικα τους.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ

- α. Ποικιλια αντιφατικων προτυπων και μορφων συμπεριφορας [ανταγωνιστικο συστημα αξιων]
- β. Ελλειψη φορεων στυπου κοινωνικου ελεγχου [διαβρωση των πρωτογενων ομαδων]
- γ. Ανυπαρξια συντονισμενης κοινοτικης προσπαθειας για την αντιμετωπιση του προβληματος.
- δ. Αποσυνθεση της κοινωνικης οργανωσης
- ε. Απωλεια σταθερων κωδικων ηθικης διαπαιδαγωγησης.

Οι οικολογοι κατεληξαν στο συμπερασμα οτι τετοιες περιοχες, ηταν κοινωνικα αποδιοργανωμενες εξαιτιας της διαβρωσης των συμβατικων πρωτογενων ομαδων. Το εγκλημα θεωρηθηκε ως αποτελεσμα αυτης της κοινωνικης αποδιοργανωσης.

Επικριτες της οικολογικης προσεγγισης εχουν επισημανει οτι οι οικολογοι δεν ελαβαν υποψη τους τις πιθανοτητες επιλεκτικης μεταναστευσης, επιλεκτικης εφαρμογης του νομου και διαφορικης κοινωνικης οργανωσης

Και πάλι σύμφωνα με την **Shelley** οι θεωρητικοί της κοινωνικής αποδιοργάνωσης ασχολούνται με ένα παρεπομένο πρόβλημα του εκσυγχρονισμού, την διαδικασία δηλαδή αστικοποίησης. Η θεωρία αυτή όπως και η Μερτονική θεωρία μπορεί να υπαχθεί στην στην γενικότερη θεωρία της ανάπτυξης.

ΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗ ΣΥΓΚΡΟΥΣΗ

Την θεωρία της πολιτισμικής συγκρούσης θα την εξετάσουμε σε ένα από τα επόμενα κεφάλαια. Σύμφωνα με την **Shelley** τέτοια συγκρούση μπορεί να προκύψει σε οποιαδήποτε ιστορική περίοδο, αλλά η αυξημένη κινητικότητα στην οποία οδηγεί ο εκσυγχρονισμός παράγει καταστάσεις προσφορές για πολιτισμική σύγκρουση. Με τον εκσυγχρονισμό μεγάλος αριθμός ατόμων [μετανάστες, εργάτες, επιχειρηματίες, τουρίστες κλπ] εκτίθενται σε πολιτιστικές συνθήκες με τις οποίες δεν είναι εξοικειωμένοι.

Οι άλλες τέσσερις θεωρίες ερμηνεύουν επίσης την εγκληματική συμπεριφορά με βάση τις συνθήκες και τα προβλήματα της οικονομικής ανάπτυξης και της αστικής κοινωνίας.

Στη συνέχεια θα εξετάσουμε λεπτομερέστερα αυτές τις συνθήκες και το πρόβλημα της εγκληματικότητας σε μια αναπτυγμένη χώρα, την Σουηδία και στις δύο χώρες οι οποίες αποτελούν εξαιρεση στον κανόνα, την Ιαπωνία και την Ελβετία.

Η ΕΓΚΛΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΣΤΗΝ ΣΟΥΗΔΙΑ

ΕΓΚΛΗΜΑ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΡΟΝΟΙΑ

Μια ενδιαφέρουσα εκδοχή της θεωρίας του εκσυγχρονισμού παρουσιάζει ο Σουηδός εγκληματολόγος **Sarnecki**, ο οποίος αναλύει τις μεταβολές στις δομές εγκληματικότητας της Σουηδίας και των άλλων Σκανδιναβικών χωρών.

Η μελέτη του αρχίζει με μια διαχρονική ανάλυση των εγκλημάτων κατά του προσώπου και κατά της ιδιοκτησίας στην Σουηδία.

Παρατηρεί ότι ο δείκτης των "βιαιών επιθεσεων" σ' αυτή την χώρα ήταν εξαιρετικά υψηλός στην διάρκεια του δευτέρου μισού του 19ου αιώνα. Ο δείκτης έφτασε στο χαμηλότερο επίπεδο του στην διάρκεια της δεκαετίας του 1920 και στην συνέχεια παρουσίασε και πάλι αύξηση χωρίς όμως να ξεπεράσει το επίπεδο του 19ου αιώνα.

Το έγκλημα της κλοπής παρουσιάζει την ακόλουθη εξέλιξη: Ο δείκτης ήταν σχετικά χαμηλός στο τέλος του 19ου αιώνα με ελαχίστη τιμή στην δεκαετία του 1920. Μετά από το 1920 ο δείκτης αυξήθηκε ραγδαία. Η αύξηση των κλοπών ήταν πιο αποτομή από την αύξηση των βιαιών επιθεσεων, και στην δεκαετία του 1940 ξεπεράσε το ανώτατο επίπεδο του περασμένου αιώνα.

Επομένως ο δείκτης των κλοπών καθώς και των επιθεσεων χαρακτηρίζονται από μια αποτομή αύξηση στην διάρκεια των τελευταίων δεκαετιών. Παρόμοια εξέλιξη παρατηρείται στους δείκτες εγκληματικότητας και των άλλων Σκανδιναβικών χωρών.

Ο **Sarnecki** επιχειρεί να ερμηνεύσει αυτούς τους δείκτες, και για να το επιτύχει εξετάζει μια σειρά υποθέσεων:

Η ΠΡΩΤΗ ΥΠΟΘΕΣΗ : ΕΝΔΕΙΑ ΚΑΙ ΕΓΚΛΗΜΑ

Η πρώτη υποθεση αφορά την σχέση μεταξύ ενδείας και εγκλήματος. Η καμπύλη των κλοπών [ΒΛ ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ] παρουσιάζει δυο ευδιακριτές αιχμές. Η πρώτη αιχμή σημειώνεται γύρω στα 1867-1868 και η δεύτερη στα 1917-18. Και στις δυο αυτές χρονικές περιόδους επλήξε την Σουηδία λοιμός, τον οποίο μπορεί να θεωρήσει κανείς σαν την άμεση αιτία της αύξησης των κλοπών.

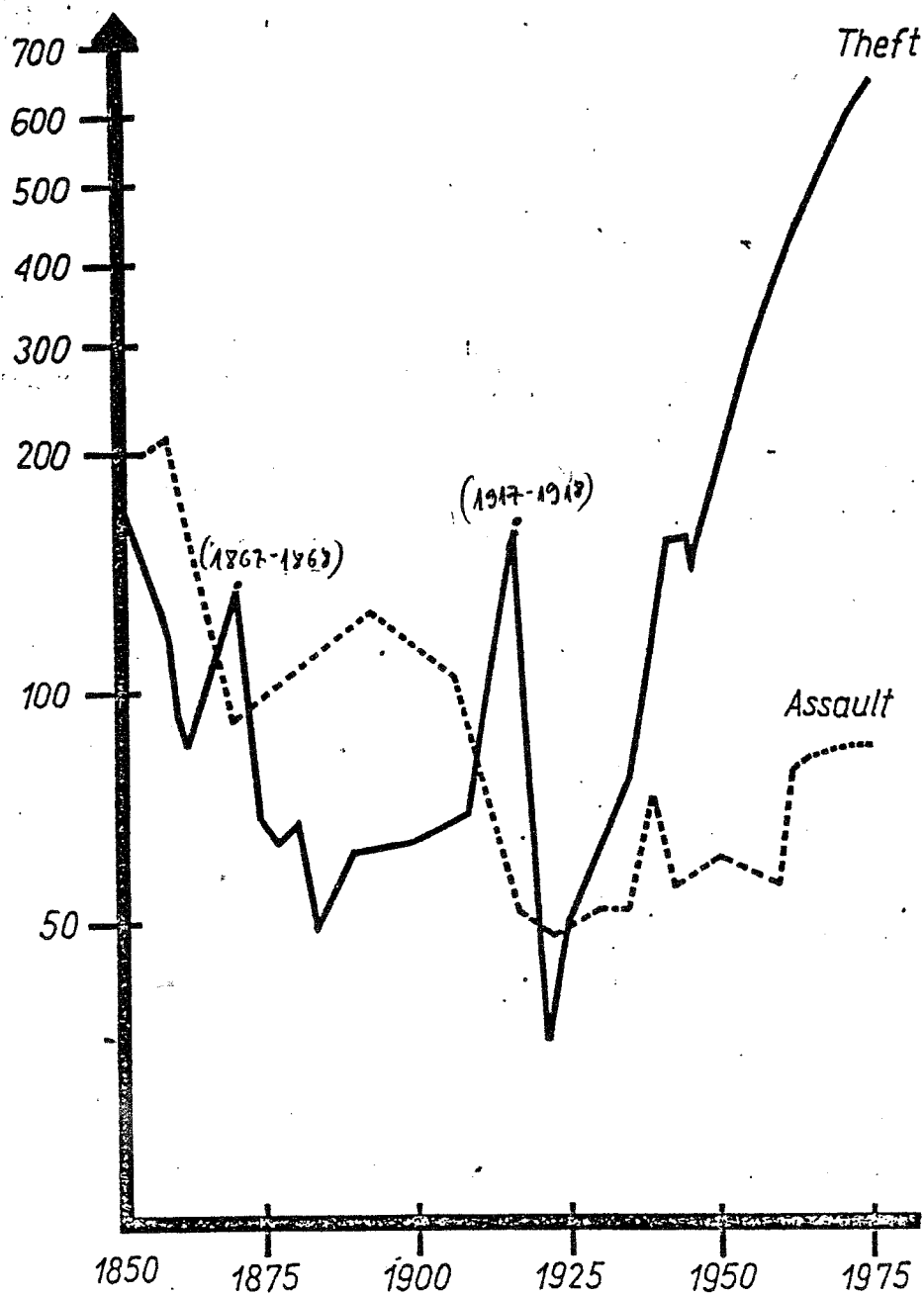

DIAGRAM
Population 15—64 years of age sentenced for theft and assault in Sweden. 1850—1980 (rates)

Κατά την διάρκεια του 19ου αιώνα και τις αρχές του 20ου αιώνα φαίνεται ότι η πείνα συνδέεται με την εγκληματικότητα ή τουλάχιστον με το έγκλημα της κλοπής. Η σχέση όμως εξαφανίζεται μετά την δεκαετία του 1930. Από την δεκαετία αυτή και μετά η αύξηση των κλοπών συμβαδίζει με την αύξηση της υλικής ευημερίας της Σουηδικής κοινωνίας. Ιδιαίτερα από τον δεύτερο παγκόσμιο πόλεμο και μετά, η Σουηδία παρουσιάζει μια σταθερή αύξηση της υλικής ευημερίας, η οποία συνοδεύεται από μια σταθερή αύξηση των εκλημάτων κατά της περιουσίας και κατά του προσώπου. Κατά συνέπεια οι λόγοι αυτής της αύξησης, θα πρέπει να αναζητηθούν σε παραγόντες διαφορετικούς από την ανεχεια, την ενδεια ή τον λοιμό [6]

Η ΔΕΥΤΕΡΗ ΥΠΟΘΕΣΗ: ΕΥΚΑΙΡΙΑ ΚΑΙ ΕΓΚΛΗΜΑ

Η δεύτερη υποθεση την οποία εξετάζει ο **Sarnecki** αφορά την σχέση μεταξύ εγκλήματος και ευκαιριών διαπραξής του. Όσο αυξάνεται ο αριθμός ελκυστικών αγαθών, όσο αυξάνεται ο βάθος εκθεσης τους, τόσο αυξάνονται και οι ευκαιρίες για διαπραξη εγκλημάτων. Ο **Sarnecki** υποστηρίζει ότι αυξημένες ευκαιρίες αποτελούν αναγκαια αλλά όχι επαρκή αιτία της αύξησης των εγκλημάτων κατά της περιουσίας, επειδή:

α) Άλλες κοινωνίες όπως η Ελβετία που χαρακτηρίζονται από παροιμία αύξηση ευκαιριών, δεν παρουσιάζουν την υψηλή αύξηση της εγκληματικότητας που διαπιστώνεται στις Σκανδιναβικές χώρες.

β) Η αύξηση της εγκληματικότητας δεν είναι η ίδια σε όλες τις ηλικιακές ομάδες. Είναι μεγαλύτερη στην ηλικιακή ομάδα 15-17 ετών. Το γεγονός ότι η εγκληματικότητα των ανηλικών παρουσιάζει ταχύτερη αύξηση συγκριτικά με την εγκληματικότητα των υπολοίπων ηλικιακών ομάδων, σημαίνει ότι πρέπει να αποδοθεί σε άλλους παραγόντες.

Η ΤΡΙΤΗ ΥΠΟΘΕΣΗ: ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΡΟΝΟΙΑ ΚΑΙ ΕΓΚΛΗΜΑ

Η υποθεση που υποστηρίζει ο **Sarnecki** βασίζεται στην έννοια της κοινωνικής πρόνοιας. Η Σουηδία [όπως και άλλες Δυτικοευρωπαϊκές χώρες] χαρακτηρίζεται από την ανάπτυξη και εξέλιξη ενός ζηλευτού κράτους αποτελεσματικής και ευρυτατής κοινωνικής πρόνοιας. [παιδική πρόνοια, εξασφαλισμένες συντάξεις, φροντίδα για τους ηλικιωμένους και για άτομα με ειδικές ανάγκες κ.τ.λ.] Οι μεταρρυθμίσεις αυτές παρ'όλο που αποτελούν "αναμφισβήτητη ευλογία" για μεγάλο αριθμό ατόμων είχαν ένα αρνητικό αποτέλεσμα: Την μεταφορά κοινωνικών λειτουργιών από την οικογένεια στο κράτος, με αποτέλεσμα την αποδυναμωση των ατυπών κοινωνικών ελέγχων και κατά συνέπεια αύξηση της εγκληματικότητας.

Συμφωνα με αυτη την αναλυση, η μεγαλυτερη αυξηση της εγκληματικοτητας στην νεοτερη ηλικιακη ομαδα, αποδιδεται στο γεγονος οτι, ως συνεπεια της αναπτυξης του κρατους προνοιας, οι ρολοι και συνθηκες ζωης των νεων αλλαξαν ριζικότερα και ταχύτερα απο τους ρολους των αλλων ηλικιακων ομαδων.

Αποπειρες να αντικατασταθουν οι ατυπες δομες ελεγχου απο αυξημενους επισημους κοινωνικους ελεγχους αποτυχαν. Π.χ. αυξηση του αριθμου των αστυνομικων στην Σουηδια, δεν επεφερε καμια μειωση στον δεικτη της εγκληματικοτητας.

Το συμπερασμα του **Sarnecki** οτι το κρατος προνοιας συνδεεται εμμεσα με την αυξηση της εγκληματικοτητας, θα μπορουσε να οδηγησει στην αποψη οτι για να μειωθεί η εγκληματικοτητα θα πρεπει να καταργηθει το κρατος προνοιας! Ο **Sarnecki** αρνειται να προσυπογραψει αυτη την αποψη. Πιστευει οτι κανεις δεν μπορει να ισχυρισθει σοβαρα σημερα οτι θα πρεπει να αναθεωρηθουν οι κοινωνικες αυτες προοδευτικες μεταρρυθμισεις

Απο την αλλη μερια, περαιτερω αυξηση των επισημων κοινωνικων ελεγχων ειναι εξισου απαραδεκτη, επειδη απαιτει μια σημαντικη παραβιαση βασικων ανθρωπινων δικαιωματων. Κρινει οτι το πολιτικο και κοινωνικο κοστος μιας τετοιας αντιμετωπισης του προβληματος θα ηταν υπερβολικα υψηλο..

Το τελικο συμπερασμα της μελετης του **Sarnecki** ειναι οτι ο υψηλος δεικτης εγκληματικοτητας στην Σουηδια ειναι το τιμημα που πρεπει να καταβληθει για τον Σουηδικο τροπο ζωης.

ΟΙ ΕΞΑΙΡΕΣΕΙΣ

Η ΧΑΜΗΛΗ ΕΓΚΛΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΙΑΠΩΝΙΑΣ.

Η Ιαπωνία αποτελεί μια σπάνια περίπτωση βιομηχανικής και αστικοποιημένης κοινωνίας, που κατορθωσε να ελεγξει την αύξηση της εγκληματικότητας. Οι ειδικοί έχουν εκπλαγεί από τον τρόπο με τον οποίο οι Ιάπωνες κατάφεραν να συνδυάσουν μείωση της εγκληματικότητας με μια πρωτοφανούς κλίμακος εκβιομηχάνιση και αστικοποίηση της χώρας.

Η Ιαπωνία υπηρξε η μοναδική βιομηχανική χώρα που παρουσίασε πτώση της εγκληματικότητας στις δεκαετίες του 1960 και 1970 [εποχές σημαντικής αύξησης σε άλλες χώρες]. Στην περίοδο 1962-1972 τα μικροαδικήματα μειώθηκαν κατά 20% και τα σοβαρά εγκλήματα κατά 40%. [την ίδια περίοδο η εγκληματικότητα αυξήθηκε κατά 50% στο Ηνωμένο Βασίλειο, κατά 100% στο Βερολίνο και κατά 200% σε διάφορες Αμερικανικές πόλεις. Συγκρινομένη με την Αγγλία η Ιαπωνία παρουσιάζει το ένα πέμπτο του αριθμού διαρρηξέων, το ένα δέκατο του αριθμού κλεμμένων αυτοκινήτων και το ένα εκοστό του αριθμού ληστειών. Οι διαφορές είναι ακόμα μεγαλύτερες αν η Ιαπωνία συγκριθεί με την Αμερική.] [7]

Κι' όμως οι περισσότερες από τις κοινωνικές συνθήκες, που στην Δύση θεωρούνται ότι οδήγησαν σε αύξηση της εγκληματικότητας, μπορούν να παρατηρηθούν και στην Ιαπωνία. [σημαντική εσωτερική μετανάστευση από την υπαίθρο προς τις πόλεις, αστικοποίηση, υψηλή πυκνότητα κατοικιών κλπ] Επιπλέον η αυξανόμενη αφθονία αγαθών, που στις άλλες βιομηχανικές χώρες έχει συνδεθεί με αύξηση της εγκληματικότητας, δεν είχε την ίδια επίδραση στην Ιαπωνία.

ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΤΗΣ ΧΑΜΗΛΗΣ ΕΓΚΛΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΤΗΣ ΙΑΠΩΝΙΑΣ.

Αν η Ιαπωνία είχε ένα σύστημα ποινικής δικαιοσύνης ριζικά διαφορετικό από εκείνο άλλων βιομηχανοποιημένων χωρών, παρατηρεί ο Clifford, ίσως θα μπορούσε να αποδοσει κανείς εκεί το χαμηλό δείκτη εγκληματικότητας αυτής της χώρας. Αυτό όμως δεν συμβαίνει. Το Ιαπωνικό σύστημα ποινικής δικαιοσύνης είναι παρόμοιο με εκείνο άλλων Ευρωπαϊκών χωρών. Στην πραγματικότητα οι Ιάπωνες "δανείστηκαν" το σύστημα τους από την Δύση. Ο Ιαπωνικός Ποινικός κώδικας που σχεδιασθηκε στα τέλη του 19ου αιώνα, βασίστηκε στον Γαλλικό Κώδικα. Κατά τον σχεδιασμό ο κώδικας προσαρμόστηκε με τέτοιο τρόπο ώστε να περιλαβεί μεγάλο μέρος του Γερμανικού Κώδικα.

Προφανώς λοιπόν, η μείωση της εγκληματικότητας δεν μπορεί να αποδοθεί στην αποτελεσματικότητα του ιδίου του συστήματος, αφού το σύστημα αυτό σε άλλες χώρες αδυνατεί να αντιμετωπίσει την αύξηση της εγκληματικότητας.

Οι λόγοι της διαφοράς θα πρέπει να αναζητηθούν στον τρόπο διαμορφώσης και εφαρμογής του συστήματος, και αυτό μας οδηγεί στον χώρο της κουλτούρας, στα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της Ιαπωνικής κοινωνίας.

ΤΑ ΙΔΙΑΙΤΕΡΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΗΣ ΙΑΠΩΝΙΚΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

Συμφωνα με τον **Clifford** για να κατανοηθεί ο τρόπος με τον οποίο προσλαμβάνεται και επιβάλλεται ο ποινική νομοθεσία στην Ιαπωνία, πρέπει πρώτα να γίνουν κατανοητά τα ακόλουθα θεμελιώδη χαρακτηριστικά του Ιαπωνικού τρόπου ζωής:

A. ΠΕΙΘΑΡΧΗΜΕΝΑ ΣΥΝΑΙΣΘΗΜΑΤΑ

Είναι γενικά γνωστό ότι οι Ιάπωνες είναι πειθαρχημένος λαός, αλλά λιγότερο γνωστό ότι είναι ένας λαός με εξαιρετικά ισχυρά συναισθήματα. Ακριβώς για να θετούν υπο έλεγχο τα ισχυρά αυτά συναισθήματα, οι Ιάπωνες συναπτουν μεταξύ τους σχέσεις έντονα τελετουργικές και δομημένες στην παραμικρή τους λεπτομέρεια. Με τον προγραμματισμό αυτό της διαπροσωπικής και ομαδικής επικοινωνίας στον δημόσιο αλλά και στον ιδιωτικό τομέα, τα συναισθήματα ελεγχονται και περιορίζεται η εκδήλωσή τους.

B. ΠΡΟΣΗΛΩΣΗ ΣΤΗΝ ΕΞΟΥΣΙΑ

Σε όλη την διάρκεια της Ιαπωνικής ιστορίας, παρατηρείται μια μακρά και αδιάκοπη προσηλωση στην κάθε εξουσία, που εκφράζεται μέσα από μια διαδοχή ιεραρχιών, όχι μόνο στον δημόσιο χώρο αλλά και στους ιδιωτικούς χώρους κατοικίας. Στο σπίτι τα μεγαλύτερα και μικρότερα σε ηλικία μέλη της οικογένειας έχουν διακριτούς ρόλους που αντανακλώνται στα ονόματα με τα οποία προσφωνούνται. Η Ιαπωνική γλώσσα είναι με τέτοιο τρόπο δομημένη, ώστε υποχρεωτικά χρησιμοποιούνται διαφορετικές εκφράσεις όταν οι κατώτεροι απευθύνονται στους ανώτερους, οι ανώτεροι στους κατώτερους, ο συζυγός στην συζυγό, οι γονείς στα παιδιά, τα παιδιά στους γονείς. Δύο Ιάπωνες που συναντώνται για πρώτη φορά, είναι υποχρεωμένοι να εξακριβώσουν πρώτα ποια είναι η μεταξύ τους σχέση ώστε να είναι βεβαίοι ότι θα χρησιμοποιήσουν τις προεπιβλεπόμενες εκφράσεις.

Γ. ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΟΜΟΙΟΓΕΝΕΙΑ

Η Ιαπωνική κοινωνία χαρακτηρίζεται από μια συνοχή που απουσιάζει από τις άλλες αναπτυγμένες χώρες. Μεχρι την κατοχή της χώρας μετά τον δευτερο παγκοσμιο πολεμο η χώρα αυτη :

α) Δεν ειχε ποτε υποστει εισβολη.

β) Δεν ειχε γνωρισει ποτε κατακτητη.

γ) Δεν ειχε υποχρεωθεί ποτε να ενσωματωσει μια ξενη φυλη ανθρωπων

δ) Δεν ειχε καταστει ποτε αποικια.

Επιπλεον το γεγονός οτι η χώρα είναι νησι και η επακολουθη απομονωση συνεβαλαν στην διατηρηση των παραδοσεων και μιας αισθησης ταυτοτητας και συνεχειας.

Δ. Η ΔΥΝΑΜΗ ΤΟΥ ΔΕΣΜΟΥ ΤΗΣ ΟΜΑΔΑΣ

Ενα απο τα κυρια χαρακτηριστικα της Ιαπωνιας, είναι η ελλειψη ατομικοτητας, με την εννοια οτι το ατομο προσδιοριζεται παντα ως μελος καποιας ομαδας. Το αποτελεσμα είναι οτι η ομαδα [οικογενεια, εταιρια, σχολειο κ.λ.π] επηρεαζεται αμεσα απο το στιγμή που προσαπτεται σε μελος της που παρεκλινει.

Η ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ: Η οικογενεια που είναι πατριαρχικη και εξαιρετικα περιοριστικη, ευθυνεται για την συμπεριφορα των μελων της. Δεν υφισταται διαχωρισμος της πατρικης ευθυνης ως προς τους ανηλικους και ενηλικους. Συχνα οι γονεις ζητουν δημοσια συγνώμη για την παρεκτροπη των ενηλικων παιδιων τους. Σε σπανιες περιπτωσεις η "συγνώμη" παιρνει την μορφη της αυτοκτονιας. Το γεγονός αυτο ασκει ισχυροτατη επιδραση στον υποψηφιο παραβατη.

Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ: Καθε εγκλημα στο οποιο αναμιγνυεται ενα μελος της εταιρειας προκαλει εξαιρετικο ονειδος στην εταιρεια. Φαινεται οτι στην Ιαπωνια, η εταιρεια λειτουργει σαν ενα ειδος αναπληρωματικης οικογενειας.

ΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ : Οι διδασκοντες θεωρουνται υπευθυνοι για την συμπεριφορα των μαθητων τους. Αν τυχει να συλληφθη μαθητης τους, συχνα παραιτουνται η τουλαχιστον ζητανε δημοσια ~~συγ~~νώμη.

Ιστορικες μελετες δειχνουν οτι ακομα και στην διαρκεια της εποχης του χαλκου, οι Ιαπωνες φημιζονταν για την ελλειψη εγκληματικοτητας και οτι η συλλογικη ευθυνη αποτελουσε τον ακρογωνιαιο λιθο του συστηματος ποινικης δικαιοσυνης. [αφανισμος ολοκληρων οικογενειων εξαιτιας του εγκληματος ενος μελους της οικογενειας] [8]

Αυτή η σχέση ομάδας-ατομού και οι επιπτώσεις που έχουν για την ομάδα οι πράξεις του ατόμου, καταλήγουν στις ακόλουθες συνεπειές:

α. Ασκειται από την ομάδα ισχυροτατη πίεση στο άτομο να συμμορφώνεται και να μην παρεκκλίνει

β. Το άτομο αναγκάζεται να λάβει υπόψη τις πιθανές επιπτώσεις τις συμπεριφοράς του, όχι μόνο για τον εαυτό του αλλά και για την ομάδα.

Ε. ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΕΝΗ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΚΙΝΗΤΙΚΟΤΗΤΑ

Ενας άλλος παραγοντας που συμβάλλει στο χαμηλό δείκτη εγκληματικότητας είναι η περιορισμένη κοινωνική επαγγελματική και γεωγραφική κινητικότητα. Η υψηλή πυκνότητα του πληθυσμού της Ιαπωνίας δίνει, γράφει ο Ataki, την εντύπωση ότι οι Ιάπωνες είναι αναγκασμένοι να ζουν με αυτό τον τρόπο. Αυτό όμως δεν αληθεύει. Το ότι από την αρχαιότητα οι Ιάπωνες ζουν σε πολυανθρωπες πόλεις, δεν οφείλεται σε ελλείψη χώρου, αλλά είναι αποτέλεσμα συνειδητής επιλογής.

Επίσης οι Ιάπωνες συνηθίζουν να συνεχίζουν το επάγγελμα των προγόνων τους και να μεταβιβάζουν την οικογενειακή γη και τις επιχειρήσεις από γενιά σε γενιά. Από τις απαρχές της Ιαπωνικής ιστορίας το εφημερο εθεωρείτο πηγή ανομίας. Ακόμα και σήμερα ένα άτομο που αλλάζει συχνά επαγγέλματα ή τοπούς διαμονής θεωρείται μάλλον αναξίο εμπιστοσύνης.

Αυτές οι κοινωνικές δομές, το γεγονός ότι οι άνθρωποι ζουν πολύ κοντά ο ένας στον άλλο, γνωρίζουν πολύ καλά τους γείτονες τους και διατηρούν την κατοικία και το επάγγελμα τους εφ' όρου ζωής, δημιούργησαν γράφει ο Karl Becker [1988] μια κοινωνία στην οποία "το ανεξιχνίαστο εγκλημα ήταν σπάνιο και η φυγοδικία ισοδυναμούσε με εξορία."

ΤΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΤΙΚΗΣ ΑΣΤΥΝΟΜΕΥΣΗΣ

Ενα άλλο χαρακτηριστικό της Ιαπωνικής κοινωνίας είναι ο βαθύς σεβασμός για τον επαγγελματισμό των αστυνομικών και των δικαστικών. Οι αστυνομικοί και δικαστές με τη σειρά τους αισθάνονται περισσότερο σίγουροι για τις θέσεις τους, την ικανότητα και την ισχύ τους και κατά συνέπεια συμπεριφέρονται με λιγότερη αντιπαλοτητα και περισσότερη ευγένεια στους υποπτους και γενικά σε όλους τους πολίτες με τους οποίους έρχονται σε επαφή.

Στην Ιαπωνία επιχειρήθηκε ο επίσημος κοινωνικός έλεγχος να πλησίαζει κατά το δυνατόν τον ατύπο έλεγχο

Το ημισυ περίπου των αστυνομικών της Ιαπωνίας είναι εγκατεστημένοι σε "cobans" (= κουτιά). Οι υπολοίποι ανήκουν σε ειδικές μονάδες ή ασχολούνται με την ρύθμιση της κυκλοφορίας και την διαλεύκανση εγκλημάτων.

Τα **cobans** είναι μικροί αστυνομικοί σταθμοί από τους οποίους δρουν οι αστυνομικοί. Στις πόλεις το κάθε "κουτί" περιλαμβάνει ένα γραφείο ή γκισέ, όπου μπορεί να απευθυνεται κάθε κάτοικος της περιοχής καθώς και ένα δωμάτιο στο πίσω μέρος, όπου κοιμούνται οι αστυνομικοί.

Ένας αντιπροσωπευτικός σταθμός διαθέτει δύναμη 2-6 αστυνομικών. Σε κάθε τρία ή τέσσερα τετράγωνα βρίσκεται κι' ένα "κουτί-σταθμός". Αυτό συμβάλλει στην στενότερη επαφή με την κοινότητα. Η τοπική αστυνομία όχι μόνο περιπολεί την περιοχή και επισκεπτεται συχνά τους κατοίκους της περιοχής, αλλά εκδίδει επίσης ενημερωτικά δελτία.

Στην Αγγλία και σε άλλες Ευρωπαϊκές χώρες τα αστυνομικά τμήματα έχουν συχνά δύναμη 50 ή 100 ή και περισσότερων αστυνομικών. Αυτό ενθαρρύνει την δημιουργία μιας αστυνομικής υποκουλτούρας και ενισχύει την νοοτροπία διαχωρισμού ανάμεσα σε "εμάς" και "αυτούς".

ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΣΥΝΕΡΓΑΖΟΜΕΝΑ ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΑ

Στην Ιαπωνία υπάρχουν επίσης 2.000 συνεργαζόμενα συμβούλια που απαρτίζονται από αντιπροσώπους της αστυνομίας, της κοινότητας, υπευθύνους στεγάσης, δημοτικούς συμβούλους και τοπικούς επιχειρηματίες. Η επιτήρηση της κάθε γειτονίας είναι ακόμα περισσότερο εκτεταμένη, με 685.000 περίπου "συνεργαζόμενα νοικοκυριά" που λειτουργούν σαν συνδεσμοί της αστυνομίας και των κατοίκων σε προγράμματα πρόληψης του εγκλήματος.

ΕΠΙΛΕΚΤΙΚΗ ΠΑΡΑΠΟΜΠΗ ΣΤΗΝ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ.

Σύμφωνα με τον **Clifford**, οι εισαγγελλείς διαθετούν τη διακριτική ευχέρεια και έχουν την δυνατότητα να μην παραπεμπουν σε δίκη ένα ποσοστό 50% ή και περισσότερο του συνόλου των υποθέσεων που υποβάλλονται στην κρίση τους από την αστυνομία. Ο **Ataki** δίνει ένα ακόμα υψηλότερο ποσοστό: 82 % των υποθέσεων που χειρίζονται οι δημοσίοι κατηγοροί δεν παραπεμπούν σε δίκη, κι' αυτό παρα την υπάρξη επαρκών αποδεικτικών στοιχείων. Αντιθέτα, στην πλειοψηφία των υποθέσεων επιτυγχάνεται εξωδικαστικός συμβιβασμός ανάμεσα στον κατηγορούμενο και τον εναγόντα [ATAKI 1982]. Αν μπορεί δηλαδή να επιτευχθεί διακανονισμός ανάμεσα στο θύμα και τον παραβατή και να διασωθεί μ' αυτόν τον τρόπο η υποληψη ενός προσώπου, οι εισαγγελλείς αποφεύγουν να παραπεμπουν την υποθεση στο δικαστήριο. Τα θύματα που θιγούνται από αυτή την ανεκτικότητα, έχουν το δικαίωμα να προσφύγουν σε ειδικά επαρχιακά δικαστήρια. Τέτοιου είδους προσφυγές είναι σπάνιες και αυτό θεωρείται ένδειξη ότι η κοινή γνώμη υποστηρίζει την πολιτική αποφυγής εκδίκασης των υποθέσεων. [9]

Η ΑΛΛΗ ΟΨΗ ΤΟΥ ΝΟΜΙΣΜΑΤΟΣ.

Στην Ιαπωνία οι ισχυρές κοινωνικές πιέσεις εναντίον στην εξωτερικευση της επιθετικότητας, συμβάλλουν στην αύξηση της αυτοκαταστροφικής επιθετικότητας. Αυτό ισχύει ιδιαίτερα για τις γυναίκες. Οι **Iga Yamamoto** και **T. Noguchi** σε μια μελέτη τους για την αυτοκτονία στην Ιαπωνία, έδειξαν ότι οι νέες Γιαπωνέζες εμφανίζουν τον υψηλότερο δείκτη αυτοκτονιών στον κόσμο μέχρι το τέλος της δεκαετίας του 1960 και ο δείκτης εξακολουθεί να είναι υπερβολικά υψηλός.

Μπορεί να υποστηριχτεί ότι ο χαμηλότερος επίσημος δείκτης εγκληματικότητας της Ιαπωνίας είναι αποτέλεσμα της απροθυμίας του κοινού να κινησει την διαδικασία διώξης, τουλάχιστον όσον αφορά ορισμένα είδη αδικημάτων που διαπράττονται στα πλαίσια της οικογενείας, του σχολείου ή της εταιρείας, ώστε να αποφευχθεί ο στιγματισμός ολόκληρης της κοινωνικής αυτής ομάδας.

ΟΙ ΙΑΠΩΝΕΣ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΣ

Τα πορίσματα των συγκριτικών μελετών, που δείχνουν ότι η Ιαπωνία παρουσιάζει χαμηλότερο δείκτη εγκληματικότητας, επιβεβαιώνονται και από τις επίσημες στατιστικές των μεταναστών στις Η.Π.Α. Οι στατιστικές αυτές δείχνουν ότι οι Ιάπωνες που ζουν στις Η.Π.Α., παρότι αποτελούν μεταναστευτική μειονότητα, παρουσιάζουν χαμηλότερο δείκτη εγκληματικότητας συγκρινόμενοι με τους λευκούς Αμερικανούς. Αυτή η διαφορά αποδίδεται συνήθως στην οικογενειο-κεντρικό προσανατολισμό των Ιαπώνων και στους άλλους πολιτιστικούς παραγοντές που ήδη περιγράψαμε.

Υπάρχει όμως και μια άλλη πιθανή ερμηνεία της χαμηλότερης εγκληματικότητας των Ιαπώνων μεταναστών στις Η.Π.Α.

Ο **W. Chambliss**, διεξήγαγε μια συγκριτική μελέτη σχετικά με την διαφθορά και δωροδωκία στην Νιγηρία και τις Η.Π.Α. Στα πλαίσια της μελέτης εξετάσε τα εγκλήματα αυτά σε δύο περιοχές με μειονότητες: Τον Ιαπώνο-αμερικανικό τομέα του **Seattle** και τον τομέα των **Hausa** στο **Ibadan** [οι **Hausa** είναι μια μουσουλμανική φυλή]

Ο ερευνητής διαπίστωσε ότι οι **Hausa** εμφανίζουν πολύ χαμηλό δείκτη εγκληματικότητας, παρότι είναι μειονοτική ομάδα και παρότι γενικά θεωρείται ότι αυτή η μειονότητα περιλαμβάνει μεγάλο αριθμό κατ'επαγγελμα κλεφτών. Οι **Hausa** συμφωνά με την ερμηνεία που προσφέρει ο συγγραφέας, διέθεταν ισχυρή ηγεσία που παρενεβαίνει κάθε φορά που μέλος της κοινότητας έρχοταν σε σύγκρουση με τον νόμο, δωροδοκώντας τους κυβερνητικούς και αστυνομικούς αξιωματούχους.

Στο δεύτερο μέρος της μελέτης, ο συγγραφέας υποστηρίζει ότι η δωροδοκία και διαφθορά χαρακτηρίζουν την εφαρμογή του νόμου όχι μόνο στην Νιγηρία αλλά και στις Η.Π.Α. Στο **Seattle** οι χαρτοπαιχτικές λεςχες, οι οδηγοί φορτηγών και οι ιδιοκτήτες καμπαρέ αναγκάζοταν να "λαδώνουν" τόσο τους αστυνομικούς και τους κυβερνητικούς αξιωματούχους όσο και τα συνδικατά του οργανωμένου εγκλήματος. Οποίος αρνιόταν να πληρώσει, υφίστατο ταλαιπωρίες από επιθεωρητές της πυροσβεστικής υπηρεσίας, υγειονομικά κλιμακία, υπηρεσίες εκδόσης αδειών κ.λ.π.

Όπως και στο **Ibadan**, έτσι και στο **Seattle** υπάρχει ένα "μειονοτικό" γκεττο, ο Ιαπώνο-Αμερικανικός τομέας της πόλης. Ο συγγραφέας υποστηρίζει ότι η χαμηλότερη εγκληματικότητα των Ιαπώνων αποτελεί ψευδαισθήση και αποτέλεσμα "αυτοεκπληρούμενης προφητείας". Αρχικά επισημαίνει ότι οι έρευνες αυτοεξομολόγησης παρουσιάζουν διαφορετική εικόνα της εγκληματικής αναμίξης των Ιαπώνων, ~~από εκείνη που παρουσιάζουν οι επίσημες στατιστικές.~~ [2% στις επίσημες στατιστικές και 36% σε μία έρευνα αυτοεξομολόγησης]

Ο συγγραφέας υποστηρίζει ότι στην περίπτωση των Ιαπωνο-Αμερικανών η δωροδοκία της αστυνομίας γινόταν περισσότερο συλλογικά παρά ατομικά. Τα χρήματα συγκεντρωνόνταν από ένα τοπικό επιχειρηματία και καταβαλλόνταν ως συνολικό ποσό.

Αυτό το συλλογικό "λαδωμά" ήταν το αποτέλεσμα της ετερογενούς κοινωνικο-ταξικά φύσης της Ιαπωνικής κοινότητας, στοιχείο που επηρέασε και με άλλους τρόπους το δείκτη εγκληματικότητας.

Κανονικά στα γκέτο των λευκών ή των μαύρων οι ευποροί μεσοαστοί μόλις το επέτρεπε το εισόδημά τους αφήναν τις περιοχές αυτές και μετακομίζουν. Αντιθέτως πολλοί ευποροί Ιαπωνο-Αμερικανοί του **Seattle** συνέχιζαν να ζουν στις κοινότητες τους. Κατά συνέπεια η εφαρμογή του νόμου δεν ήταν ευκόλη υποθεση για την αστυνομία. Όταν συλλαμβάναν κάποιον ανηλικο ή ενηλικο ήταν πάντα πιθανό ότι ο υποπτος θα διεθετε έναν πολιτικά ισχυρό γονέα ή φίλο ή ότι το "λαδωμά" θα εξουδετέρωνε τις προσπάθειες των αστυνομικών. Έτσι ήταν βολικό να αποφευχεται η εντατική αστυνομευσή των Ιαπωνο-Αμερικανικών περιοχών και να διαιώνιζε ο μύθος της χαμηλής τους εγκληματικότητας. Αντιθέτως στις φτωχογειτονίες των λευκών ή μαύρων, η παρουσία της αστυνομίας δεν ήταν προβληματική. Οι μόνοι αξιοπρεπείς άνθρωποι που συχνάζαν στις περιοχές αυτές, ήταν όσοι αναζητούσαν "ακόλαστες απολαυσεις" και η παρουσία της αστυνομίας τους εξασφάλιζε την διασκέδαση τους χωρίς τον φόβο να πέσουν θύματα ληστείας ή εγκλήματος.

ΟΙ ΕΞΑΙΡΕΣΕΙΣ

Η ΕΓΚΛΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΣΤΗΝ ΕΛΒΕΤΙΑ

Η Ελβετία είναι μια άλλη αναπτυγμένη χώρα, ένα από τα ηγετικά βιομηχανικά έθνη του κόσμου, με υψηλό βαθμό ευημερίας, αλλά χαμηλό δείκτη εγκληματικότητας.

Ο δείκτης εγκληματικότητας της Ελβετίας συχνά παραβάλλεται με αυτόν της Ιαπωνίας [ευημερούσα χώρα με χαμηλό δείκτη εγκληματικότητας] και αντιπαρατίθεται σ' αυτόν της Σουηδίας [ευημερούσα χώρα με υψηλό δείκτη εγκληματικότητας]

Αν συγκρίνουμε την Ιαπωνική και Ελβετική κοινωνία παρατηρούμε της εξής διαφορές και ομοιότητες:

ΔΙΑΦΟΡΕΣ - Η Ιαπωνία έχει περισσότερο συγκεντρωτικές διοικητικές δομές και μεγαλύτερη ομοιογένεια από την Ελβετία. Η Ελβετία διαιρείται σε πολλά καντόνια που διαθέτουν σημαντική αυτονομία. Ακόμα στην Ελβετία, σ' αντιθεση με την Ιαπωνία, ο πληθυσμός είναι πολιτισμικά ανομοιογενής, χωρίς κοινή εθνική, θρησκευτική ή γλωσσική κληρονομία.

ΟΜΟΙΟΤΗΤΕΣ - Και στις δύο χώρες οι πολίτες διαδραματίζουν ένα σημαντικό ρόλο στη λειτουργία του συστήματος ποινικής δικαιοσύνης. Επίσης και οι δύο κοινωνίες χαρακτηρίζονται από μια συνεκτική οικογενειακή δομή.

ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΑΝΑΜΕΣΑ ΣΤΗΝ ΕΛΒΕΤΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΣΟΥΗΔΙΑ

Η Σουηδία έχει λιγότερο αποκεντρωμένες διοικητικές δομές και είναι πιο αστικοποιημένη. Αλλά η σημαντικότερη διαφορά, που μνημονεύεται στις συζητήσεις σχετικά με τον δείκτη εγκληματικότητας των δύο αυτών χωρών, είναι η διαφορετική αντιμετώπιση του θέματος της κοινωνικής πρόνοιας.

Η κοινωνική πρόνοια στην Ελβετία παίρνει την μορφή ασφάλισης που παρέχεται από την εταιρεία. Στην Σουηδία ο πολίτης αντιμετωπίζεται ως "υποτέλης" ως πρόσωπο που απολαμβάνει χαριστικές παροχές από το κράτος.

Ο χαμηλός, συγκριτικά με άλλα βιομηχανοποιημένα έθνη, δείκτης εγκληματικότητας της Ελβετίας, έχει ερμηνευθεί με βάση τους παρακάτω παραγοντές:

Α. Τις διαφορές στις διαδικασίες εκβιομηχάνισης και αστικοποίησης

Β. Τους ισχυρούς οικογενειακούς δεσμούς και δεσμούς με την τοπική ομάδα [κοινότητα ή καντόνι] με άλλα λόγια τους ισχυρούς ατθικούς ελέγχους.

Γ. Την επικρατούσα κουλτούρα ατομικής ευθύνης που είναι αποτέλεσμα του άμεσου συμμετοχικού συστήματος διακυβέρνησης.

~~Δ. Τους ισχυρούς οικογενειακούς δεσμούς και δεσμούς με την τοπική ομάδα [κοινότητα ή καντόνι] με άλλα λόγια τους ισχυρούς ατθικούς ελέγχους.~~

Α. ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΣΤΗΝ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΚΒΙΟΜΗΧΑΝΙΣΗΣ-ΑΣΤΙΚΟΠΟΙΗΣΗΣ

Η Ελβετία παρουσίασε μια βραδύτερη και ιδιομορφή διαδικασία αστικοποίησης. Ενώ χώρα είναι εξαιρετικά βιομηχανοποιημένη, ο βαθμός αστικοποίησης υπήρξε χαμηλός, εξαιτίας της αποκεντρικής της βιομηχανίας σε αγροτικές και ημιαστικές περιοχές. Η διαδικασία αστικοποίησης της Ελβετίας υπήρξε διαφορετική επειδή τα εργοστάσια κατασκευάστηκαν σε αγροτικές και ημι-αγροτικές τοποθεσίες που βρισκόταν κοντά σε ποταμούς με αποτέλεσμα τα μεγάλα αστικά κέντρα να αποφυγούν την μαζική εισροή πληθυσμού. Κατά συνέπεια ποτέ δεν αναπτύχθηκαν στα πλαίσια της Ελβετικής κοινωνίας εγκληματογόνες αστικές γειτονίες.

Β. Η ΙΣΧΥΣ ΤΩΝ ΑΤΥΠΩΝ ΕΛΕΓΧΩΝ

ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ- Η Ελβετική ζωή χαρακτηρίζεται από αυστηρή οικογενειακή πειθαρχία. Οι νέοι άνθρωποι, είτε εργάζονται είτε σπουδάζουν, κανονικά ζουν στο σπίτι σ' ένα πατριαρχικό οικογενειακό σύστημα που εξακολουθεί να μην αποδέχεται την εργάσιμη μητέρα. Η Ελβετία διαθέτει την μικρότερη αναλογία εργαζομένων γυναικών παντρεμένων γυναικών, ανάμεσα σ' όλα τα Δυτικά κράτη.

ΤΟΠΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ : Στην Ελβετία η τοπική κοινότητα και οι διαφορές συμμετοχικές ομάδες που δρουν στους κόλπους της ασκούν ισχυρές πιέσεις για συμμόρφωση πάνω στο άτομο.

3. ΚΟΥΛΤΟΥΡΑ ΤΗΣ ΑΤΟΜΙΚΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ : Υπάρχει μια εξαιρετικά ανεπτυγμένη αίσθηση ατομικής ευθύνης, που οφείλεται στην αποκεντρική του συστήματος διακυβέρνησης^[10] και το καντονιακό επίπεδο οργάνωσης. [Οι Ελβετοί έχουν παραδοσιακά αντισταθεί στις ισχυρές κεντρικές κυβερνήσεις και εμείναν σταθερά πιστοί στην τοπική αυτονομία. Η Ελβετική Ομοσπονδία αποτελείται από 26 καντόνια και 3.000 "κοινότητες"] Στο επίπεδο του καντονιού οι Ελβετοί διαδραματίζουν αποφασιστικό ρόλο στις κυβερνητικές υποθέσεις αναλαμβάνοντας σημαντικές ευθύνες.

Αποτέλεσμα του περιορισμένου ρόλου της Κεντρικής Κυβέρνησης, είναι ότι "το κράτος πρόνοιας" θεωρείται εντελώς απαράδεκτο. Οι φορείς πρόνοιας είναι περιορισμένοι. Η συνδρομή στους άπορους θεωρείται ευθύνη των μεμονωμένων οικογενειών.

Η ελλείψη ανισοτήτων σε πλούτο, η πλήρης απασχόληση, ο χαμηλός πληθωρισμός κλπ που αναφέρουν συγγραφείς όπως η F. Adler, δεν είναι καθοριστικής σημασίας αφού μπορούν επίσης να βρεθούν στην Σουηδία, που χαρακτηρίζεται από υψηλό δείκτη εγκληματικότητας.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ:

ΕΓΚΛΗΜΑ ΚΑΙ ΕΞΑΤΟΜΙΚΕΥΣΗ.

Το επίπεδο εξατομικεύσης μιας κοινωνίας αποτελεί έναν χρήσιμο δείκτη των προοπτικών εγκληματικότητας.

Οι περισσότερο εξατομικευμένες κοινωνίες εμφανίζουν υψηλότερη εγκληματικότητα. Οι ομαδικά προσανατολισμένες κοινωνίες χαρακτηρίζονται από χαμηλότερη εγκληματικότητα επειδή :

1. Υπάρχει μια συνεπής μορφή κοινωνικοποίησης από την νηπιακή ηλικία στις νορμες της ομάδας.
2. Υπάρχει ομαδική κατανόηση για την ανοχή ορισμένων μορφών παρεκκλίσης.
3. Υπάρχει μεγαλύτερη προστασία πρώην ομάδα των "δυναμει" θυμάτων.

Στις ομαδικά προσανατολισμένες κοινωνίες όμως υπάρχει λιγότερη αυτονομία του ατόμου. Με αυτή την έννοια, η συχνότητα του εγκλήματος αντανακλά τον βαθμό προσωπικής ελευθερίας σε μια κοινωνία. Κάθε μορφή ομαδικής παρεμβάσης ή καταστολής περιορίζει το πεδίο της ατομικής επιλογής δράσης.

Η ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΩΝ ΑΤΥΠΩΝ ΕΛΕΓΧΩΝ.

ΟΙ κοινωνίες που παρουσιάζουν χαμηλή εγκληματικότητα, είναι αυτές που διαθέτουν ισχυρούς ατυπούς ελέγχους.

Οι "εξατομικευμένες" κοινωνίες εμφανίζουν ασθενείς ατυπούς ελέγχους και υψηλότερους δείκτες εγκληματικότητας.

Οι "ομαδικά προσανατολισμένες" κοινωνίες διαθέτουν ισχυρούς ατυπούς ελέγχους και χαμηλότερους δείκτες εγκληματικότητας.

Το κράτος προνοίας αποδυναμώνει τους παραδοσιακούς παραγόντες ατυπού ελέγχου και οδηγεί σε αύξηση των δεικτών εγκληματικότητας.

Αρα, όσο ισχυρότεροι είναι οι ατυποί έλεγχοι, τόσο χαμηλότεροι είναι οι δείκτες εγκληματικότητας.

Υπάρχει όμως αντιστροφή σχέση ανάμεσα στην ισχύ των ατυπών ελέγχων και την ατομική ελευθερία.

ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΠΟΥ ΤΡΟΦΟΔΟΤΟΥΝ ΤΗΝ ΑΥΞΗΣΗ ΤΗΣ ΕΓΚΛΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

Η αστικοποίηση και εκβιομηχανιση οδηγουν σε αυξηση της εγκληματικότητας επειδη:

1. Αποδυναμω~~ν~~ουν τους ατυπους κοινωνικους ελεγχους και καταστρεφουν τον παραδοσιακο τροπο ζωης [η κοινωνικη προνοια οδηγει σε παρομοιο αποτελεσμα]
2. Οδηγουν σε μεγαλυτερη διαθεσιμότητα αγαθων και αυξημενες ευκαιριες για διαπραξη εγκληματων
3. Οδηγουν σε αυξημενες πιθανοτητες προκλησης συναισθηματων σχετικης στέρησης και ανομιας.

ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΠΟΥ ΑΠΟΤΡΕΠΟΥΝ ΤΗΝ ΑΥΞΗΣΗ ΤΗΣ ΕΓΚΛΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

Οι ακολουθ~~ο~~ι παραγοντες μετριαζουν τις αρνητικες συνεπειες του εκσυγχρονισμού:

1. Επισημοι [πολιτικοι και οικονομικοι] ελεγχ~~ο~~ι. [π.χ. οταν το κρατος εφαρμοζει πολιτικες που θετουν υπο ελεγχ~~ο~~ την αστικοποιηση που συνοδευει τον εκσυγχρονισμό η οταν πολιτικα καθεστ~~ω~~τα [οπως του Σταλιν στη Σοβιετικη Ενωση και του Φρανκο στην Ισπανια] επιβαλλουν αυστηρους επισημους ελεγχ~~ο~~ους μεσω του συστηματος ποινικης δικαιοσυνης.

2. Ατυποι [θρησκευτικοι και κοινωνικοι] ελεγχ~~ο~~ι, ειτε παραδοσιακοι ειτε επιβαλλομενοι απο την εξουσια [πχ Χωρες της Μεσης Ανατολης χαρακτηριζονται απο ισχυρους θρησκευτικους ατυπους ελεγχ~~ο~~ους εν~~ω~~ η Ιαπωνια χαρακτηριζεται απο ισχυρους κοινωνικους ατυπους ελεγχ~~ο~~ους]

Ολοκληρωτικα συστηματα συχν~~α~~ διατεινονται οτι εχουν μειωσει την εγκληματικότητα και αυτο μπορει καλλιστα να συμβαινει ακομα και αν παραβλεψουμε τις επιπτωσεις στον τομεα των ατομικων ελευθεριων. Αυτο συμβαινει επειδη τα ολοκληρωτικα καθεστ~~ω~~τα συχν~~α~~ επαναφερουν ομαδικους ατυπους ελεγχ~~ο~~ους, με την μορφη των λαικων δικαστηριων, "επιτροπων γειτονιας", τοπικων ηγετων, συνοικιακων συμβουλιων και παρομοιων μηχανισμων, ωστε να μεταφερονται αποτελεσματικα στο τοπικο επιπεδο η κεντρικη πολιτικη. Αυτο ουσιαστικα αποκαθιστα η ενισχυει τους ατυπους ομαδικους ελεγχ~~ο~~ους παρα το γεγονος οτι αυτοι οι ελεγχ~~ο~~ι επιβαλλονται περισσοτερο απο την κεντρικη εξουσια παρα απο την βαση στα πλαίσια της παραδοσης.

ΥΠΟΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

1. Ορισμένες χώρες της Ανατολικής Ευρώπης που θα μπορούσαν να υπαχθούν σ' αυτήν την κατηγορία, διαφοροποιούνται με βάση έναν αριθμό κοινωνικο-πολιτικών και οικονομικών συνθηκών και γι' αυτό το λόγο θα εξετασθούν χωριστά.
2. Η θεωρία του εκσυγχρονισμού έχει επίσης εφαρμοσθεί για την ερμηνεία του εγκλήματος στις σοσιαλιστικές χώρες και τις χώρες του τρίτου κόσμου.
3. Υπάρχουν όμως και εξαιρέσεις. Οι Η.Π.Α. ανέπτυξαν ένα αντιπροσωπευτικό σύστημα διακυβέρνησης πριν ακόμα από την εμφάνιση της βιομηχανικής επανάστασης.
4. Αυτή η υποθεση βασίστηκε στην παρατήρηση ότι η κλοπή, το πιο κοινό αδίκημα, διαπράττονταν συχνότερα από τις κατώτερες τάξεις και στην διαπίστωση ενός συσχετισμού της ελλείψης τροφίμων με την αύξηση της εγκληματικότητας.
5. Μια εναλλακτική θεώρηση της διαδικασίας εκπολιτισμού προτείνεται από τον **Norbert Elias**. Ο **N. Elias**, εξετάζει τον πολιτισμό στη βάση των αυξημένων εσωτερικών ελέγχων και της μονοπωλής της βίας από το κράτος.
6. Η σχέση φτώχειας και εγκλήματος μπορεί να μην είναι πλέον χρήσιμη για την κατανόηση διαχρονικών μεταβολών αλλά μπορεί ακόμα να εφαρμοσθεί σε προσπάθεια ερμηνείας του εγκλήματος στο προσωπικό επίπεδο. [Γιατί μερικά άτομα διαπράττουν συχνότερα ή περισσότερα εγκλήματα από άλλα.]
7. Η μόνη κατηγορία εγκληματικής συμπεριφοράς που γνώρισε αύξηση στην Ιαπωνία ήταν τα αδικήματα του Κ.Ο.Κ. Αυτή η αύξηση όμως, ήταν ευθέως αναλογική με τον πολλαπλασιασμό των οχημάτων.
8. Στην περίοδο **Tokugawa**, ακόμα και η υποψία για φόνο θεωρούνταν αξιοποιινό εγκλήμα. Οι πολίτες ήταν υποχρεωμένοι να αποφεύγουν κάθε σχέση με το "κάκο", όπως και την ίδια την κακή πράξη. [De Barry 1958]
9. Η βεβαιότητα της σύλληψης και όχι η αυστηρότητα των ποινών φαίνεται ότι αποτελεί το κύριο μέσο πρόληψης στην Ιαπωνία]
10. Φυσικά η συνεχής υπαγωγή της νομοθεσίας στην λαϊκή έγκριση, επιβραδύνει την κοινωνική αλλαγή. Η Ελβετία είναι μια εξαιρετικά συντηρητική κοινωνία.

Οι θεωρίες γύρω από το εγκλημα στις αναπτυσσόμενες χώρες προϋποθέτουν έναν ορισμό τη ανάπτυξης.

Υπαναπτυκτες, λιγότερο ανεπτυγμένες, ή αναπτυσσόμενες χώρες είναι όροι που σύμφωνα με τον Ο.Η.Ε. αναφέρονται όχι στην πολιτισμική ανάπτυξη, αλλά μάλλον σε κάποιο οικονομικό επίπεδο διαβίωσης.

Δεν υπάρχει γενικά αποδεκτός ορισμός της έννοιας της ανάπτυξης, οι περισσότεροι όμως ερευνητές χρησιμοποιούν έναν ή περισσότερους από τους εξής δείκτες, για να κρίνουν την ύπαρξη και να μετρήσουν τον βαθμό της : εκβιομηχάνιση, αστικοποίηση, πληθυσμιακή κινητικότητα, επαγγελματική διαφοροποίηση, θνησιμότητα, ευημερία, αναλφάβητισμός κλπ.

ΜΟΡΦΕΣ ΕΓΚΛΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΣΤΙΣ ΑΝΑΠΤΥΣΣΟΜΕΝΕΣ ΧΩΡΕΣ

Πριν από την εκβιομηχάνιση η εγκληματικότητα των αναπτυσσόμενων χωρών περιοριζόταν κυρίως σε πράξεις βίας στις αγροτικές περιοχές. Τα αδικήματα κατά της ιδιοκτησίας ήταν γενικά ένα αστικό φαινόμενο σε μια κοινωνία που επικρατούσε ο αγροτικός τρόπος ζωής. Η βία είναι συνηθισμένη σε αγροτικές περιοχές διότι :

Α. Οι διαπροσωπικές εχθρότητες ευκολα καταλήγουν σε επιθεσεις. Ο αυθόρμητισμος αυτών των επιθεσεων έχει ως αποτέλεσμα χαμηλα ποσοστα ανθρωποκτονιας εκ προθεσεως. Ενα απο τα κυρια χαρακτηριστικα των αναπτυσσόμενων χωρών σε συγκριση με τις ανεπτυγμένες χώρες είναι ακριβως το χαμηλο ποσοστο των ανθρωποκτονιων εκ προθεσεως.

Β. Η ελλειψη οργανωμένων μορφών τυπικής διευθέτησης των ανταγωνισμών οδηγεί στην αποδοχή της βίας ως μέσο επίλυσης διαφορών.

Η ανάπτυξη επιφέρει μια σημαντική μεταβολή στην αναλογία μεταξύ εγκλημάτων βίας και εγκλημάτων κατά της ιδιοκτησίας. Οι εγκληματολόγοι προβλέπουν ότι σύντομα στις αναπτυσσόμενες χώρες η συχνότητα των εγκλημάτων κατά της ιδιοκτησίας θα υπερβεί την συχνότητα των εγκλημάτων κατά του προσώπου, επειδή ο δείκτης διαπραξής εγκλημάτων κατά της ιδιοκτησίας αυξάνει με ταχύτερο ρυθμό.

Η βία λοιπόν είναι συνδεδεμένη με την αγροτική ζωή και την υπανάπτυξη ενώ η κλοπή χαρακτηρίζει την αστική ζωή και την ανάπτυξη. Η διαθεσιμότητα των αγαθών καθώς και η αμεσότητα και απροσώπη ζωή της πόλης καθιστούν τον αυξανόμενο αριθμό εγκλημάτων κατά της ιδιοκτησίας ένα φυσικό επακόλουθο της αναπτυξιακής διαδικασίας.

Η οικονομική διαφθορά είναι ένα άλλο εγκλημα που συνοδεύει την ανάπτυξη. Έχει παρατηρηθεί σε μεγάλη έκταση στην Λατινική Αμερική, την Αφρική και την Μέση Ανατολή.

Ένα ακόμα εγκλημα με αυξανόμενη συχνότητα στις αναπτυσσόμενες χώρες είναι η πορνεία. Η κοινωνική θέση και η καριέρα των πορνών διαφέρουν σημαντικά μεταξύ των αναπτυσσόμενων εθνών. Στην Αφρική η πορνεία είναι περισσότερο ατυχή απ' ό,τι στην Απω Ανατολή και οι γυναίκες συχνά επιλέγουν την πορνεία ως μέσο εξασφάλισης τόσο της προσωπικής τους ελευθερίας, όσο και ενός κεφαλαίου για άλλου είδους επιχειρήσεις. Παρ' ό,τι υπάρχουν πολλές κατηγορίες πορνών, οι δραστηριότητες τους δεν συνδέονται συνηθώς με άλλες μορφές εγκληματικής συμπεριφοράς. Η ελλείψη αναμικσης στον εγκληματικό τρόπο ζωής και η εθελοντική φύση της συμμετοχής τους στην πορνεία, δίνει την δυνατότητα σ' αυτές τις γυναίκες να αποκτήσουν περιουσία και κοινωνική θέση επιτρέποντας τους να εγκαταλείψουν την πορνεία και να παντρευτούν.

Στην Νοτιοανατολική Ασία η πορνεία είναι πολύ πιο οργανωμένη και οι πορνές δεν ελέγχουν τις δραστηριότητες τους. Πολλές από αυτές πουλιούνται στους οικους ανοχής από τις οικογένειες τους για να ξεπληρώσουν χρέη ή παρασύρονται σ' αυτό τον τρόπο ζωής με εξαπάτηση.

Διαφορές άλλες μορφές εγκληματικότητας παρουσιάζουν αύξηση στις αναπτυσσόμενες χώρες όπως η εγκληματικότητα των ανηλικών και η γυναικεία εγκληματικότητα.

Επίσης θα πρέπει να αναφερθεί ότι σε μερικές αναπτυσσόμενες χώρες η καλλιέργεια φυτών από τα οποία παράγονται ναρκωτικά, λόγω της ανυπαρξίας άλλων προσοδοφόρων καλλιεργειών, αποτελεί μια κατάσταση που έχει σημαντικό αντίκτυπο στις αναπτυσσόμενες χώρες.

ΘΕΩΡΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟ ΕΓΚΛΗΜΑ ΣΤΙΣ ΑΝΑΠΤΥΣΣΟΜΕΝΕΣ ΧΩΡΕΣ.

Για να εκτιμηθούν οι θεωρίες για το εγκλημα στις αναπτυσσόμενες χώρες πρέπει πρώτα να γίνουν κατανοητές οι δυο κύριες διαζευτικές αποψεις για την ανάπτυξη: Η θεωρία του εκσυγχρονισμού και η νεο- Μαρξική ανάλυση.

Η ΘΕΩΡΙΑ ΤΟΥ ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΥ - Την θεωρία του εκσυγχρονισμού την συναντήσαμε ήδη στην ανάλυση της εγκληματικότητας στις αναπτυσσόμενες χώρες. Για τους θεωρητικούς του εκσυγχρονισμού, η υπανάπτυξη θεωρείται ως μια κοινωνικο-οικονομική κατάσταση που υστερεί στους βασικούς προαναφερθέντες δείκτες που χαρακτηρίζουν τα ανεπτυγμένα έθνη.[2]

Η ανάπτυξη, μ' αυτή την έννοια, απαιτεί απλώς την μεταφορά κεφαλαίων, τεχνολογίας, εξειδίκευσης και άλλων ζωτικών απαραίτητων στοιχείων καθώς και ορισμένων ευνοϊκών κοινωνικο-πολιτικών θεσμών από τις ανεπτυγμένες στις υπανάπτυκτες χώρες. Οι αναπτυσσόμενες κοινωνίες θεωρούνται ως τα κοινωνικά συστήματα που υφίστανται κοινωνική αλλαγή μετά την εισαγωγή αυτών των Δυτικών τεχνολογικών θεσμών. Μακροπρόθεσμα, η θεωρία του εκσυγχρονισμού προβλέπει ότι οι αναπτυσσόμενες ώρες θα αποκτήσουν τα χαρακτηριστικά των ανεπτυγμένων χωρών.

Η ΝΕΟ-ΜΑΡΞΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ - Θεμελιώδης στην Μαρξική θεωρία είναι μια διαλεκτική σχέση μεταξύ της ανάπτυξης στον Πρώτο Κόσμο και της υπανάπτυξης στον Τρίτο Κόσμο. Αυτό σημαίνει ότι η Δύση αναπτύχθηκε ακριβώς επειδή οδήγησε τον Τρίτο Κόσμο στην υπανάπτυξη και ο Τρίτος Κόσμος παρέμεινε υπανάπτυκτος "βοηθώντας" την ανοδική πορεία της Δύσης. Η Νεο-μαρξική ανάλυση προβλέπει την συνέχιση της υπανάπτυξης ως την αναποφευκτή συνέπεια αυτής της διαδικασίας.

Οι νεο-μαρξίστες υπογραμμίζουν την εκμεταλλευτική φύση της ανάπτυξης και τονίζουν το κοινωνικό, πολιτικό και οικονομικό κόστος του εγκλήματος που συνοδεύει την εξαρτημένη εκβιομηχάνιση.

ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΤΗΣ ΘΕΩΡΙΑΣ ΤΟΥ ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΥ

Οι περισσότεροι συγκριτικοί εγκληματολόγοι [**Clinard** και **Abott, Clifford, Lopez-Ray**] ασπάζονται την θεωρία του εκσυγχρονισμού. [η θεωρία της ανάπτυξης]

Οι θεωρητικοί του εκσυγχρονισμού υποστηρίζουν ότι η εγκληματικότητα του Τρίτου Κόσμου αποτελεί μια καθυστερημένη επανάληψη της Δυτικής εμπειρίας και θα υποχωρήσει με την παγίωση μιας βιομηχανικής κοινωνίας. Η βασική υποθεση είναι ότι η βιομηχανική ανάπτυξη μοιραία αυξάνει τη δυνατότητα για μη συμμορφωση και κατά συνέπεια για εγκλημα, με την διευρύνση της προσωπικής ελευθερίας και των ευκαιριών για επιτυχία. Το εγκλημα θεωρείται ως ένα κοινωνικό τιμήμα που πρέπει να πληρωθεί από οποιαδήποτε κοινωνία επιθυμεί να ακολουθήσει το δρόμο του εκσυγχρονισμού. Όπως το θετούν οι **Morris** και **Hawkins** " ο πόνος και το άγχος που συνδεονται με το εγκλημα θα πρέπει να ειδωθούν όχι τόσο ως συμπτώματα ασθένειας, αλλά ως περαστικοί πονοί που συνοδεύουν την ανάπτυξη "

Τα αναπτυσσόμενα ενθν υφίστανται μια ταχεία μεταβαση. Απο αγροτικά-γεωργικά συστήματα διαμορφωνονται σε βιομηχανικές-αστικές κοινωνίες. Η μεταβαση αυτή έχει κάποια απο τα κυρία χαρακτηριστικά της παρομοίας μεταβολής που αρχισε στη Δύση πριν απο δυο αιωνες με την βιομηχανική επανάσταση.

Δεν είναι όμως μόνο η αλλαγή, αλλά και η ταχύτητα της αλλαγής που πρέπει να ληφθεί υπ' όψη στην εξήγηση της αύξησης της εγκληματικότητας στις αναπτυσσόμενες χώρες. Η ίδια μεταβαση που χρειάστηκε σχεδόν 200 χρόνια στη δύση, γίνεται τώρα σε πολλές περιοχές μέσα σε διάστημα δυο δεκαετιών.

Υπάρχουν ουσιαστικές ενδείξεις ότι η κοινωνική, βιομηχανική και εμπορική προοδος συνοδεύεται από μια αναποφευκτική αύξηση της εγκληματικότητας. Διότι καθώς διευρύνονται τα όρια ελευθερίας και οικονομικής και κοινωνικής δραστηριότητας, διευρύνεται εξ' ίσου το δυναμικό του εγκλήματος. Μαζί με τις νομιμες αυξάνουν και οι παρανομες ευκαιρίες. Η εκβιομηχάνιση φέρνει μαζί της την αστικοποίηση, η οποία με την σειρά της φέρνει την ανωνυμία την απομόνωση, την απογοήτευση, την δυσανεκσία και το εγκληματογόνο δυναμικό της πόλης.

Συμφωνά με αυτή την άποψη το έγκλημα είναι το τίμημα που πρέπει να καταβληθεί για άλλες κοινωνικά ωφέλιμες αναπτυξιακές διαδικασίες.

Η θεωρία του εκσυγχρονισμού προβλέπει μια πτώση ή εστω σταθεροποίηση των ποσοστών εγκληματικότητας καθώς οι καρποί της ανάπτυξης θα αρχίσουν να είναι ευρύτερα διαθέσιμοι σε όλη την κοινωνία.

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΛΗΨΗ ΤΟΥ ΕΓΚΛΗΜΑΤΟΣ - ΟΙ θεωρητικοί του εκσυγχρονισμού όπως ο **Clinard** και ο **Abbot** προτείνουν μεταξύ άλλων τα ακόλουθα μέτρα για την πρόληψη του εγκλήματος στις αναπτυσσόμενες χώρες:

- α. Διοχέτευση κονδυλίων προορισμένων για οικονομική ανάπτυξη στον έλεγχο της εγκληματικότητας.
- β. Ενσωμάτωση της αστεακής νεολαίας στα σώματα λήψης αποφάσεων.
- γ. Διευρύνση των ευκαιριών για εκπαίδευση έτσι ώστε να εξασφαλίζεται ειδικευμένο εργατικό δυναμικό
- δ. Προγραμματισμός για "οργανωμένες φτωχογειτονίες" [organized slums] στα αστικά κέντρα.

ΚΡΙΤΙΚΗ ΤΗΣ ΘΕΩΡΙΑΣ ΤΟΥ ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΥ

Οι επικριτές της άποψης της εγκληματολογικής θεωρίας του εκσυγχρονισμού υποστηρίζουν ότι η θεωρία της οικονομικής ανάπτυξης του Τρίτου Κόσμου, στην οποία στηρίζεται, είναι εμπειρικά και θεωρητικά εσφαλμένα.

Ο **Colin Sumner** στο βιβλίο "Εγκλημα και Υπαναπτυξη" επικρίνει την θεωρία του εκσυγχρονισμού για τους ακόλουθους λόγους:

Α. Δεν είναι σωστό να χρησιμοποιεί κανείς ως πρότυπο για την ανάπτυξη στις πρώην αποικίες το Δυτικό βιομηχανικό καπιταλισμό. Η καπιταλιστική ανάπτυξη δεν αποτελεί μια ενιαία διαδικασία ανεξάρτητα από το που και πότε εμφανίζεται. Όταν ο Ευρωπαϊκός καπιταλισμός εισέδυσε στις πιο αδύναμες χώρες μετά το 1885 ήταν ήδη αρκετά προηγμένος [είχε προχωρήσει από την απλή στην μηχανοποιημένη μαζική παραγωγή]. Κατά συνέπεια ουδέποτε χρειάστηκε μεγάλες ποσοότητες βιομηχανικής εργατικής δύναμης από μερους των αυτοχθόνων. Και όχι μόνο αυτό, αλλά ούτε προκειται ποτέ να χρειαστεί. Οι εγκληματολόγοι που αποδεχονται τη θεωρία του εκσυγχρονισμού σφαλλουν όταν προβλεπουν ότι η ανάπτυξη της καπιταλιστικής οικονομίας θα οδηγήσει σε αύξηση των ευκαιριών για εξεύρεση εργασίας και σε πτώση της ανεργίας για τις αστεακές μαζές των αναπτυσσόμενων χωρών.

2. Σε αντίθεση με την Ευρώπη, στις αποικίες το κεφάλαιο δεν απορρόφησε το σύνολο του εργατικού δυναμικού της αποικίας στην παραγωγική διαδικασία. Η διατήρηση ενός αγροτικού πληθυσμού ήταν λειτουργική για τον ιμπεριαλισμό διότι βοηθούσε τους κεφαλαιοκράτες να αποφυγουν την καταβολή μισθών που θα καλυπταν την αναπαραγωγή της εργατικής δύναμης. Η πατρική γη παρείχε κάποια στοιχειώδη μέσα συντήρησης κυρίως για τις οικογένειες των εργατών και ένα στοιχειώδες σύστημα κοινωνικής ασφάλισης. Δεδομένου ότι η ιμπεριαλιστική επέκταση του κεφαλαίου όχι μόνο δεν αποσυνθέτει απαραίτητα την αγροτική οικονομία, αλλά συχνά την αναδιοργανώνει για την εξυπηρέτηση των διαφορών αναγκών της [παροχή κοινωνικής ασφαλείας, φορολογία, κοινωνικός έλεγχος της εφεδρικής βιομηχανικής εργατικής δύναμης] το μοντέλο ανάπτυξης της θεωρίας του εκσυγχρονισμού είναι ανεπαρκές. Η ανάπτυξη που εξαρτάται από το ιμπεριαλιστικό κεφάλαιο, έχει ανάγκη από την διαιώνιση της οπισθοδρομής και από πολυπληθείς αγροτικές τάξεις.

3. Θεωρητικοί του εκσυγχρονισμού όπως οι **Clinard** και **Abott** υποστηρίζουν ότι στις αναπτυσσόμενες κοινωνίες οι κάτοικοι της υπαίθρου ελκονται στα αστικά κέντρα από την υποσχέση ενός βελτιωμένου τρόπου ζωής με τέτοιο όμως ρυθμό ώστε η οικονομία δεν είναι σε θέση να τους απορροφήσει στην εργατική δύναμη. Ο **Sumner** υποστηρίζει ότι οι εργοδότες των αστικών κέντρων μπορούν να τους απορροφήσουν, αλλά είναι απροθυμοί να το κάνουν λόγω των συνεπειών που μπορεί να έχει αυτό στους μισθούς και τα κέρδη.

4. Συχνά οι εγκληματολόγοι που επικαλούνται την θεωρία του εκσυγχρονισμού, εμφανίζουν τις πόλεις του Τρίτου Κόσμου ως "θαύματα του πολιτισμού" που προσελκύουν μετανάστες από τις πυκνοκατοικημένες αγροτικές περιοχές. Παραβλέπουν το γεγονός ότι οι πόλεις αυτές περιλαμβάνουν μεγάλες περιοχές με πολυαριθμούς κατοίκους οι οποίοι "επιβιώνουν ψαχνοντας σε σκουπιδοντενεκεδες". Η εσωτερική μετανάστευση προς τις πόλεις βασίζεται μάλλον σε απώθητικούς παράγοντες στις αγροτικές περιοχές παρά στην έλξη των αστικών κέντρων. Με άλλα λόγια η μετανάστευση είναι μια κίνηση από την υποαπασχόληση της υπαίθρου στην ανεργία των πόλεων και γίνεται ευκολότερα κατανοητή ως αποσυνθεση της αγροτικής κοινωνίας παρά ως μια εκφραση του δυναμισμού της αστικής κοινωνίας.

5. Οι θεωρητικοί του εκσυγχρονισμού αποσιώπουν το γεγονός ότι η διεισδυση του καπιταλισμού τις χώρες του Τρίτου Κόσμου ήταν αποτέλεσμα βίας και όχι συναίνεσης. Η αποικιοκρατία δεν απέτελεσε μια "εκπολιτιστική αποστολή αλλά μια εκστρατεία κερδοθρίας." Η ανάπτυξη και τα θαύματα του Ευρωπαϊκού πολιτισμού δεν επελεγήσαν ελεύθερα, αλλά επιβλήθηκαν από την αποικιοκρατική δύναμη και το ποινικό δικαίο διαδραματίσε σημαντικό ρόλο σ' αυτή την διαδικασία. Το εγκλημα δεν είναι αποτέλεσμα της ανάπτυξης αλλά μάλλον αιτία της.

6. Ο καπιταλισμός ωφελείται από την επιβαλλομένη υπανάπτυξη και στασιμότητα. Η υπανάπτυξη των εθνών του τρίτου κόσμου σε μεγάλο βαθμό ήταν και εξακολουθεί να είναι αποτέλεσμα της Ευρωπαϊκής και Βορειο-Αμερικανικής αποικιοκρατίας.

7. Η αντίληψη για την πρόληψη του εγκλήματος που προκύπτει από την θεωρία του εκσυγχρονισμού είναι τόσο αχρηστή όσο είναι και επικίνδυνη. Η Δυτική ποινική φιλοσοφία και τα Δυτικά συστήματα ποινικής διακίωσης έχουν αποτυχεί και είναι ανεύθυνο να επιχειρούμε να τα εξαγάγουμε αβασανίστα. Βεβαίως η Δυτική ποινική φιλοσοφία μπορεί να μην έχει αποτύχει ως σύστημα ταξικού ελέγχου, παρατηρεί ο Sumner αλλά οι θεωρητικοί του εκσυγχρονισμού δεν το συνιστούν γι' αυτό το σκοπό.

ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΤΗΣ ΘΕΩΡΙΑΣ ΤΗΣ ΕΞΑΡΤΗΣΗΣ

Η θεωρία της εξάρτησης [**dependency theory**] βασίζεται στην υποθεση ότι η σύγχρονη οικονομική ανάπτυξη αντικατοπτρίζει τα συμφέροντα των ισχυρών εις βάρος της τοπικής οικονομικής ανάπτυξης. Θεωρεί ότι το εγκλημα δεν είναι ένα αναποφευκτό παράγωγο της οικονομικής ανάπτυξης και ενός βελτιωμένου βιωτικού επιπέδου, αλλά ένα φαινόμενο που αναπτύχθηκε στις καπιταλιστικές κοινωνίες και επιβλήθηκε στον Τρίτο Κόσμο ως μέρος ενός "κοινωνικού πακέτου" που συνοδεύει τις αλλοδαπές επενδύσεις κεφαλαίου.

Η θεωρία της εξάρτησης αρνείται την θέση περί ευεργετικών επιδράσεων της αναπτυσσόμενης βιομηχανικής οικονομίας και προβλέπει συνεχιζόμενη αύξηση της εγκληματικότητας σ' αυτές της χώρες

Στη συνέχεια θα εξετάσουμε δυο συγκεκριμένα παραδείγματα εφαρμογής της θεωρίας της εξάρτησης. Το πρώτο αφορά την αλήτεια στην Βραζιλία και το δεύτερο την πορνεία στην Κένυα.

Η ΑΛΗΤΕΙΑ ΣΤΗΝ ΒΡΑΖΙΛΙΑ

Η **Martha Kinsley Huggins** [1985] στο βιβλίο της " Βραζιλία - Απο την δουλειά στην Αλήτεια " εφαρμόζει την θεωρία της εξάρτησης για να εξηγήσει διάφορες μορφές εγλήματος στην περιοχή **Pernambuco** της Βορειοανατολικής Βραζιλίας το 19ο αιώνα.

Για περισσότερα από τριακόσια χρόνια, οι γαιοκτήμονες του **Pernambuco** χρησιμοποιούσαν δούλους για την παραγωγή ζαχαρής που διοχετευόταν στην διεθνή αγορά. Όταν η δουλεία καταργήθηκε, οι ιδιοκτήτες των φυτειών αντιμετώπισαν το δίλημμα του πώς να στρατολογήσουν ελεύθερους εργάτες για να αντικαταστήσουν τους σκλάβους στις φυτείες ζαχαρής. Σύμφωνα με τη **Huggins** οι γαιοκτήμονες και το κράτος έλυσαν το πρόβλημα με τον επαναπροσδιορισμό της παρεκκλινουσας συμπεριφοράς ώστε ο ορισμός να περιλάβει ένα ευρύτερο πεδίο εγκλημάτων δημοσίας τάξης.

Η συλλήψη και φυλάκιση για αυτά τα αδικήματα χρησιμοποιήθηκαν ως απειλές για να εξωθήσουν τους υτοπίους σε κατοπληρωμένη εργασία στις φυτείες. Βασική υπόθεση της **Huggins** είναι ότι οι συλλήψεις ελεύθερων εργατών κυμαινόνταν σε χαμηλά επίπεδα την περίοδο 1860-1880 που υπήρχαν αρκετοί δούλοι για να τροφοδοτήσουν την οικονομία της ζαχαρής, σε υψηλά επίπεδα την περίοδο του 1880-1900 που η δουλεία καταργήθηκε και η ζήτηση για φτηνή εργατική δύναμη έφτασε σε επίπεδο κρίσης και πάλι σε χαμηλά επίπεδα μετά το 1900 όταν οι ανάγκες εργατικού δυναμικού για την βιομηχανία ζαχαρής μειώθηκαν σημαντικά με την εισαγωγή αυτοματισμού και την απώλεια διεθνών αγορών.

Σ' αυτό το παράδειγμα παρατηρούμε την ελαστικότητα του ορισμού του εγκλήματος που συστελλεται και διαστελλεται αναλόγα με την διαθεσιμότητα εργατών και τις συνθήκες της διεθνούς αγοράς.

Η ΠΟΡΝΕΙΑ ΣΤΗΝ ΚΕΝΥΑ

Ένα άλλο παράδειγμα εφαρμογής της θεωρίας της εξάρτησης είναι η ακολουθη μελέτη της **J. M. Burja** για την πορνεία στην Κένυα, κατά την πρώτη δεκαετία του 20ου αιώνα :

Στην Κενυα η καλλιέργεια συντήρησης [**substinence cultivation**] ήταν η κυρίαρχη μορφή παραγωγής. Οι γυναίκες είχαν την κυρία ευθύνη για την γεωργία ενώ η ανδρική συνεισφορά ήταν μάλλον περιστασιακή.

Για να εξασφαλισθεί η βιωσιμότητα της νεο-εγκαθιδρυθείσας Ευρωπαϊκής αποικιοκρατίας, οι ντοπιόι καλλιεργητές επρέπε να εξαναγκασθούν να γίνουν μισθωτοί εργάτες. Αυτό επιτεύχθηκε με τη φορολογία, την απαλλοτρίωση της γης και άλλα μέσα.

Μ' αυτούς τους τρόπους οι άνδρες οδηγήθηκαν μεν στην μισθωτή εργασία, αλλά έγιναν μόνο "έν μερει" προλεταριοί. Δεν απεκοπήσαν δηλαδή εντελώς από τις αγροτικές τους ρίζες και τα μέσα διαβίωσης που τους προσέφερε η καλλιέργεια συντήρησης. Αυτός ακριβώς ο δεσμός με τον πατροπαραδοτό τρόπο ζωής, σύμφωνα με την ανάλυση της **Burja** επέτρεψε την εντονότερη εκμεταλλευση των εργατών από το κεφάλαιο.

Με τον καιρό η "γεωργία συντήρησης" έχασε την αυτονομία της αλλά δεν εξαλειφθηκε για τους ακόλουθους λόγους:

α. Η καπιταλιστική παραγωγή κατέληξε να εξαρτάται από την γεωργία συντήρησης για την προμήθεια φτηνού εργατικού δυναμικού

β. Μια κακοπληρωμένη τάξη εργατών συνεχίσαν να εξαρτάται από αυτήν για την επιβίωση των οικογενειών τους

Έτσι οι άνδρες δούλευαν με μισθό στις πόλεις και οι γυναίκες με την απασχόληση τους στην καλλιέργεια συντήρησης, την ανατροφή των παιδιών και τα οικιακά, διασφαλίζαν την αναπαραγωγή της τάξης των μισθωτών εργατών.

Το αποτέλεσμα αυτής της εξέλιξης ήταν ότι στα πρώτα χρόνια της αποικιοκρατίας στην Κενυα οι κάτοικοι των πόλεων ήταν κυρίως νεοί άνδρες είτε ανυπαντρεί είτε με συζύγους που ζούσαν και μεγάλωναν τα παιδιά τους [αν είχαν] σε αγροτικές περιοχές.

Η ζήτηση για γυναικείο εργατικό δυναμικό στις πόλεις ήταν ελάχιστη, γιατί οι άνδρες εργάτες πληρωνόταν τόσο λίγο ώστε δεν ήταν δυνατόν να πληρώνονται οι γυναίκες ακόμα λιγότερο.

Μια σημαντική συνέπεια του χωρισμού των ανδρών από τις οικογένειές τους ήταν ότι ήταν υποχρεωμένοι να προμηθεύονται από την αγορά της πόλης πολλές από τις οικιακές υπηρεσίες που προηγουμένως τους παρείχαν δωρεάν οι γυναίκες στις αγροτικές περιοχές. [ιδιαίτερα τροφή, μπουρα και σεξ]. Ο όρος "εμπορευματοποίηση της οικιακής εργασίας" χρησιμοποιείται συνηθώς για να περιγράψει αυτήν την διαδικασία μετασχηματισμού.^[3]

Στα Μαρξιστικά κείμενα σχετικά με την υπανάπτυξη υποστηρίζεται η θέση ότι σε πολλές χώρες του Τρίτου Κόσμου ο τομέας της κεφαλαιοκρατικής παραγωγής, συνυπαρχει με μια σφαίρα επιχειρηματικής δραστηριότητας που δεν είναι απολύτα καπιταλιστική : Την σφαίρα της παραγωγής δευτερευόντων αγαθών [**petty commodity production**] . Στα πλαίσια αυτού του τομέα, οι άμεσοι παραγωγοί αγαθών και υπηρεσιών, διατηρούν την κυριότητα και τον έλεγχο των μέσων παραγωγής, αλλά η κλίμακα παραγωγής και η δυνατότητα συσσωρευσης είναι περιορισμένες επειδή :

α. Η μονάδα παραγωγής είναι μικρή [αποτελείται συνήθως από ένα άτομο, ^{ή λίγα άτομα} πιθανόν προσθετη οικογενειακή εργασία και ίσως κάποιους μαθητευομένους]

β. Η αγορά είναι περιορισμένη λόγω του χαμηλού εισοδήματος των πελατών, του έντονου ανταγωνισμού, και του μονοπωλίου των πιο επικερδών δραστηριοτήτων από καπιταλιστικές επιχειρήσεις.

Κατά συνέπεια το εισόδημα των "παραγωγών δευτερευόντων αγαθών" [**petty commodity producers**] μόλις υπερβαίνει το εισόδημα επιβίωσης.

Αυτοί οι "μικροπαραγωγοί" διακρίνονται από τους καπιταλιστές [λόγω της σχέσης τους με την εργατική δύναμη και την αγορά] από το προλεταριάτο [επειδή διατηρούν την κυριότητα των μέσων παραγωγής] και από τους παραγωγούς συντήρησης [διότι λειτουργούν στην αγορά και εξαρτώνται από την αγορά]

Η **Burja** κατατάσσει τις πόρνες της Κενυας σε αυτή την κατηγορία, επειδή :

α. Λειτουργούσαν ανεξάρτητα από το κεφάλαιο [ούτε αγοράζαν την εργασία άλλων, ούτε πουλούσαν τη δική τους στο κεφάλαιο]

β. Εξαρτώνταν από την αγορά.

γ. Διατηρούσαν τον έλεγχο των "εργαλείων" της δουλειάς τους [τα σώματά τους, την αμφίεση και τον χώρο που εξασκούσαν το επάγγελμά τους].

Ο **Marx** πίστευε ότι τέτοιου είδους προκαπιταλιστικοί τρόποι παραγωγής θα σαρωνόνταν από την άνοδο του καπιταλισμού. Θεωρητικοί της εξάρτησης πιστεύουν ότι στα πλαίσια του Τρίτου Κόσμου η μορφή αυτή μπορεί να συνεχιστεί, ή όπως στην Κενυά να δημιουργηθεί, αν δεν προυπήρχε.

Συμφωνα με αυτη την αντιληψη η εργασία της πορνης ειναι λειτουργικη για το κεφααιο της περιφερειας [ιδιαίτερα στη φαση κατα την οποια το μεταναστευτικο εργατικο δυναμικο ειναι μεγαλυτερο απο το μονιμο προλεταριατο] Η λειτουργια συνισταται στο να υπηρετει την ανδρικη εργατικη δυναμη φτηνα [ετσι ωστε να ασκει μικρη πιεση στους μισθους] και να μειωνει την αναγκη των εργατων για την εγκατασταση των οικογενειων τους στην πολη.

Ο **Van Onlesen** παρουσιαζει μια παρομοια αναλυση σε σχεση με την πορνεια στις μεταλλευτικες περιοχες της Ροδεσιας μεταξυ 1900 και 1930. Υποστηριζει οτι η εμφανιση της πορνειας συμβαδισε με την μερικη προλεταριοποιηση του ανδρικου εργατικου δυναμικου και οτι οι χαμηλοι μισθοι δεν επετρεπαν στους ανδρες να δημιουργησουν οικογενειες στο συμπλεγματα των ορυχειων. Εν τούτοις ο **Van Onlesen** αποδιδει μια καπως διαφορετικη λειτουργια στην πορνεια: Η παρουμεια αυτων των γυναικων στις εγκαταστασεις, υποστηριζει, προσελκυε εργάτες, διευρυνε τον εργασιακο κύκλο και ετσι εμμεσα η πορνεια συνεβαλε στην σταθεροποιηση του εργατικου δυναμικου.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Στα παραδειγματα αυτα της θεωριας της εξαρτησης που εξετασαμε, καθως και σε αλλες παρομοιες μελετες, παρατηρουμε μια εμφανιση σε δυο βασικα σημεια:

α. Στο οτι ο ορισμος του εγκληματος απο τις αποικιοκρατικες δυναμεις χρησιμοποιηθηκε για να εξυπηρετησει σκοπους οικονομικης διεισδυσης.

β. Αποτελεσμα του οικονομικου συστηματος της εξαρτησης ειναι η εμφανιση η "υπερτροφια" διαφορων μορφων εγκληματικοτητας.

Οι επικριτες αυτης της αποψης ισχυριζονται οτι ολα τα πολιτικα συστηματα δημιουργουν ορισμους εγκληματικοτητας αναλογα με τις αναγκες των ισχυροτερων ομαδων και οτι η εγκληματικοτητα ειναι ενα καθολικο φαινομενο, οχι απλα και μονο η συνεπεια ενος συγκεκριμενου οικονομικο-πολιτικου συστηματος.

ΥΠΟΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

1. Η Μεση Ανατολή και η Βορειος Αφρική έχουν χαμηλούς και σταθερούς δείκτες εγκληματικότητας λόγω της συνεκτικής οικογενειακής δομής και της ισχυρής θρησκευτικής θεμελίωσης]
2. Η προοδος της διαδικασίας εκσυγχρονισμού θεωρείται ότι έχει ανακοπεί στον τρίτο κόσμο από τον "βαθύ ύπνο του εθνικού" ή τους "πανίσχυρους δεσμούς της παραδοσης".
3. Μια παρόμοια διαδικασία έλαβε χώρα σε πολλά μέρη του κόσμου. Καθώς οι οικονομίες συντήρησης φθίνουν, αγαθά και υπηρεσίες που παραδοσιακά παρέχονται από τις γυναίκες [μαγειρέμα, καθαριότητα, φροντίδα του παιδιού, σεξ] περνούν στην σφαίρα των ανταλλακτικών σχέσεων.

Οι υποστηρικτές της συμβολικής αλληλεπίδρασης θεωρούν ότι το εγκλημα είναι αφ' ενός θέμα ορισμού και αφ'ετέρου εξουσίας επιβολής αυτού του ορισμού. Αυτό μπορεί να ισχύει όταν σε μια συγκεκριμένη κοινωνία μια ομάδα έχει την εξουσία να επιβάλλει ορισμούς του εγκλήματος σε άλλες ομάδες, ή μεταξύ κοινωνιών, όταν η μια κοινωνία έχει την εξουσία να επιβάλλει το νομικό της κώδικα σε μια άλλη κοινωνία.

Ο ΓΥΝΑΙΚΕΙΟΣ ΣΕΞΟΥΑΛΙΚΟΣ ΑΚΡΩΤΗΡΙΑΣΜΟΣ ΣΤΟΝ ΤΡΙΤΟ ΚΟΣΜΟ

Ένα ζήτημα που έχει πρόσφατα προσελκύσει την παγκόσμια προσοχή και προσφέρει ένα ενδιαφέρον σύγχρονο παραδειγμα πολιτισμικής συγκρούσης [τόσο με την έννοια της επιβολής ή προσπάθειας επιβολής των κανόνων μιας πολιτισμικής ομάδας σε μια άλλη, όσο και με την έννοια της μεταναστεύσης των μελών μιας εθνικής ομάδας σε μια άλλη περιοχή με διαφορετική κουλτούρα] είναι το έθιμο της γυναικείας περιτομής στον Τρίτο Κόσμο. Σίγουρα ελάχιστα τελετουργικά έθιμα έχουν προκαλέσει τόσο σαλό και τέτοια διαμάχη.

ΕΙΔΗ ΣΕΞΟΥΑΛΙΚΟΥ ΑΚΡΩΤΗΡΙΑΣΜΟΥ ΓΥΝΑΙΚΩΝ

ΡΑΦΗ [αγκτηριασμός - infibulation] - Προκειται για τον πιο ακραίο και επώδυνο ακρωτηριασμό. Γίνεται στις περισσότερες γυναίκες στη Σομαλία, το Σουδάν, το Τσιμπουτι, το Μαλί, και τη Βόρεια Νιγηρία.

ΚΛΕΙΤΟΡΙΔΕΚΤΟΜΗ [excision] - Η κοπή της κλειτοριδας και ολοκληρών η μέρους των μικρών χειλέων.

ΠΕΡΙΤΟΜΗ - [circumcision] Η κοπή του ακρου της κλειτοριδας.

ΧΩΡΕΣ ΟΠΟΥ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙ ΤΟ ΕΘΙΜΟ

Ο γυναικείος ακρωτηριασμός εφαρμόζεται ευρύτατα σε πολλά μέρη της Αφρικής και της Αραβικής χερσονήσου. Η πρακτική είναι διαδεδομένη σε πάνω από 20 Αφρικανικές χώρες. Οι χώρες αυτές σχηματίζουν στο χάρτη της Αφρικής μια ζώνη κατά μήκος του κέντρου της ηπείρου. Οι περισσότερες από τις χώρες αυτής της ζώνης έχουν επίσης τους υψηλότερους δείκτες παιδικής θνησιμότητας [πάνω από το 305 για παιδιά από 1 ως 4 ετών]. [1]

Πέρα από την Αφρική, η κλειτοριδεκτομή εφαρμόζεται επίσης στο Ομάν, τη Νοτιο-Υεμένη και τα Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα. Η περιτομή εφαρμόζεται από τους Μουσουλμανικούς πληθυσμούς της Ινδονησίας και της Μαλαισίας.

Η σοβαρότητα της επέμβασης ποικίλει από χώρα σε χώρα. Η ραφή αναφέρεται ότι γίνεται σε ολό σχεδόν το γυναικείο πληθυσμό της Σομαλίας, του Τσιμπουτι και τμημάτων του Σουδάν. Γίνεται επίσης στο Μαλί και τη Βόρειο Νιγηρία.

Οι πρακτικές αυτές παρατηρούνται μεταξύ των μελών όλων των θρησκευτικών ομάδων, περιλαμβανομένων των Εβραίων *Falasha* της Αιθιοπίας, των Μουσουλμάνων και των Ανιμιστών.

Σύμφωνα με πρόσφατους υπολογισμούς, ο αριθμός των σεξουαλικά ακρωτηριασμένων γυναικών υπερβαίνει τα 74 εκατομμύρια.

Η ΑΝΤΙΔΡΑΣΗ ΤΟΥ ΔΥΤΙΚΟΥ ΦΕΜΙΝΙΣΤΙΚΟΥ ΚΙΝΗΜΑΤΟΣ

Οι Δυτικές φεμινίστριες θεωρούν την πρακτική αυτή ως ένα βαρβαρό εγκλήμα εναντίον του γυναικείου φύλου και έχουν κάνει επανειλημμένα εκκλήσεις όχι μόνο στους εθνικούς φορείς αντεγκληματικής πολιτικής των ενδιαφερομένων χωρών, αλλά και σε διεθνείς οργανισμούς, όπως η UNICEF και η Παγκόσμια Οργάνωση Υγείας [Π.Ο.Υ.] ^{για την} να απαγορεύσουν και να ~~εξορκίσουν~~ την ποινικοποίησουν. Τα επιχειρήματα που προβάλλουν στις διεθνείς συναντήσεις και δημοσιεύσεις πάνω στο θέμα μπορούν να συνοψισθούν στις εξής κατηγορίες:

ΤΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ: Ο γυναικείος σεξουαλικός ακρωτηριασμός αποτελεί ένα φρικιαστικό παράδειγμα της καταπίεσης και υποδούλωσης των γυναικών. Υποβιβάζει επίσης τις γυναίκες και τους στέρει την ερωτική ολοκλήρωση.

ΤΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ: Ένας ενήλικας μπορεί να είναι ελεύθερος να δεχθεί να υποβληθεί σε μια παραδοσιακή τελετουργία, αλλά ένα αδύναμο κορίτσι δεν έχει την ικανότητα να συναινέσει. Μ'αυτή την έννοια η πρακτική αυτή συγκρίνεται με βασανιστήριο. Επιπλέον προκειται για βασανιστήριο που επιβάλλεται σε παιδιά.

Τα κράτη που ανεχονται αυτές τις πρακτικές παραβιάζουν το άρθρο 5 της Οικουμενικής Διακήρυξης των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων [το οποίο προβλέπει ότι κανείς δεν πρέπει να υποβάλλεται σε βασανιστήρια, ούτε σε σκληρή, απάνθρωπη ή μειωτική μεταχείριση] και τη Διακήρυξη των Δικαιωμάτων

του Παιδιου που υιοθετηθηκε το 1959 απο τη Γενικη Συνελευση των Ηνωμενων Εθνων [η οποια προβλεπει οτι τα παιδια θα πρεπει να εχουν τη δυνατοτητα να αναπτυχθουν φυσικα με υγιεινο και φυσιολογικο τροπο υπο συνθηκες ελευθεριας και αξιοπρεπειας].

ΟΙ ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΓΕΙΑ : Ο γυναικειος σεξουαλικος ακρωτηριασμος και οι συνθηκες υπο τις οποιες τελειται αποτελει σοβαρο κινδυνο για την υγεια. Οι τομες πριν απο την ραφη γινονται με μη αποστειρωμενα εργαλεια, οδοντωτα μαχαιρια [Μαλί], ξυραφια [Σουδαν], η με κομματια γυαλιου.

Οι αμεσες επιπλοκες κυμαινονται απο αιμορραγια μεχρι τετανο και σηψαιμια εξ αιτιας των μη αποστειρωμενων εργαλειων. Επισης η ελαττωματικη οραση αυτου που κανει την επεμβαση η η αντισταση του κοριτσιου προκαλουν μερικες φορες βλαβες και σε αλλα οργανα.

Οι μακροπροθεσμοι κινδυνοι περιλαμβανουν χρονιες μολυνσεις της μητρας, δυσμηνορροια, νευρωματα, αποστηματα του αιδοιου, κλπ. Οι γυναικες που τους εχει γινει ραφη αισθανονται τρομερο πονο κατα τη συνουσια και μερικες φορες παθαινουν στειρωση εξ αιτιας μολυνσεων που προχωρουν στα οργανα αναπαραγωγης.

Η **Deborah Pugh** γραφει οτι τα χρονια προβληματα καθιστουν τις σεξουαλικες σχεσεις και τη γέννα εφιαλτη γι' αυτες τις γυναικες. [2]

ΟΙ ΨΥΧΟΛΟΓΙΚΕΣ ΒΛΑΒΕΣ : Ο γυναικειος σεξουαλικος ακρωτηριασμος προξενει σοβαρα ψυχολογικα τραυματα σε ενα μικρο κοριτσι, αγχος κατα την περιοδο αναμονης του φυσικου πονου, τρομο κατα τη διαρκεια της επεμβασης, ενα αισθημα ταπεινωσης, και την αισθηση οτι προδοθηκε απο τους γονεις του.

Για ολους αυτους τους λογους εκπροσωποι του Δυτικου φεμινιστικου κινηματος πιστευουν οτι ο γυναικειος ακρωτηριασμος αποτελει ενα βαρβαρο και καταπιεστικο εθιμο και θα πρεπει να τεθει αμεσως εκτος νομου.

Πραγματικα, εδω παρατηρουμε μια ενδιαφερουσα περιπτωση πολιτισμικης συγκρουσης, κατα την οποια μερικες χωρες ασκουν, μεσω διεθνων οργανισμων, πρεση σε αλλες για να ποινικοποιησουν ορισμενες πρακτικες που ειναι βαθεια ριζωμενες στην εθνικη τους κουλτουρα.

ΑΝΤΙΔΡΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΤΡΙΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ ΣΕ ΠΙΕΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΟΙΝΙΚΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΕΘΙΜΟΥ

Οι Δυτικές φεμινίστριες και οι αντιπροσωποί των διεθνών οργανισμών δυσκολεύονται να πείσουν τους υπευθύνους των χωρών του Τρίτου Κόσμου ότι η πρακτική αυτή θα πρέπει να χαρακτηριστεί ως προβληματική, ποσο μάλλον ότι θα πρέπει να ποινικοποιηθεί.

Απο την σκοπία τους ο γυναικεύς ακρωτηριασμός αποτελεί ένα κρικο στην πολιτισμική τους ενοτητα. Η Δυτική αποδοκιμασία εκλαμβάνεται απλώς ως πολιτισμικός σωβινισμός. Αφρικανοί υπηκοοί [τόσο άνδρες όσο και γυναίκες] συχνά κατηγορούν τους Δυτικούς για εθνοκεντρισμό και πολιτισμική παρεμβάση. Κατά τη δική τους άποψη, το μοναδικό εγκλημα διαπραττεται από τη Δύση ως προεκτάση των ιμπεριαλιστικών της προσπάθειων να εξαλείψει την παναρχαία παραδοση των Αφρικανικών πολιτισμών.

Ακόμη σημαντικότερο είναι το γεγονός ότι το εθίμο εκτελείται από τις ίδιες τις γυναίκες. Πολλές από αυτές δυσκολεύονται να πιστέψουν ότι υπάρχουν γυναίκες στον κόσμο που δεν κάνουν περιτομή και τους είναι αδιανοητό να θεωρήσουν αυτή την πρακτική ως εγκλημα. Απεναντίας, η περιτομή και οι συνεπακόλουθες τελετές αποτελούν ένα ευπροσδεκτό γεγονός με πανηγυρικό χαρακτήρα.

Οι Ranzetti και Curran υποστηρίζουν ότι, παρ'όλο που το σοκ και η αγανακτηση των Δυτικών, και ιδιαίτερα των γυναικών, είναι ευνοητή, εν τούτοις είναι δύσκολο για κάποιον έξω απ'αυτές τις κοινωνίες να αντιληφθεί τόσο τη σημασία της γυναικειάς περιτομής για τη συνέχεια της Αφρικανικής κουλτούρας, όσο και τον σπουδαίο ρόλο που έχει στις ζωές των Αφρικανών γυναικών. Πιστεύουν ότι οι περισσότεροι Δυτικοί, και ιδιαίτερα οι φεμινίστριες, κάνουν λάθος στις αναλύσεις τους για το γυναικεύς ακρωτηριασμό όταν τον διαχωρίζουν από το πολιτισμικό του πλαίσιο. Στη μελέτη τους "The Triumph of Custom over the Rule of Law" ["Ο θρίαμβος του Εθίμου πάνω στους Κανόνες Δικαίου"] παρουσιάζουν μια ενδιαφέρουσα ανάλυση του εθίμου από τη σκοπία εκείνων που πιστεύουν σ'αυτό, το αποδεχονται και το εφαρμόζουν.

Η ΑΠΩΣΗ ΤΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΣΤΙΣ ΚΟΙΝΩΝΙΕΣ ΠΟΥ ΕΦΑΡΜΟΖΟΥΝ ΤΟ ΕΘΙΜΟ

Οι **Ranzetti** και **Currant** υποστηρίζουν ότι για τις Αφρικανές η περιτομή:

- αποτελεί μια θρησκευτική επιταγή [αν και η βάση του εθιμου στη Μουσουλμανική θρησκεία αμφισβητείται.]
- αποτελεί μια τελετουργία που επαυξάνει τη φυσική ομορφιά τους
- αποτελεί μια τελετουργία που διασφαλίζει τον ηθικό τους χαρακτήρα.
- αποτελεί μια τελετουργία που σηματοδοτεί τη μετάβαση από την παιδική ηλικία στην ενηλικίωση.

ΗΘΙΚΗ ΑΓΝΟΤΗΤΑ, ΓΑΜΟΣ ΚΑΙ ΜΗΤΡΟΤΗΤΑ

1. Το πιο ισχυρό κίνητρο για τις γυναίκες αυτών των χωρών είναι η αντίληψη της ηθικής αγνοότητας. [οσες δεν ακολουθούν το έθιμο θεωρούνται ανηθικές/βρωμικές.]

Σε πολλές από τις χώρες όπου εφαρμόζεται το έθιμο έχει αναπτυχθεί μια πολυσυνθετή μυθολογία που στηρίζει την δοξασία για την ακορεστή φύση της γυναικείας σεξουαλικότητας. Η αφαίρεση της κλειτορίδας θεωρείται ως η εξαίρεση του οργάνου της χυδαίας σεξουαλικής επιθυμίας, με τη διατήρηση μόνο του κόλπου ως πηγή ζωής. [3]

2. Οι δύο σπουδαιότεροι κοινωνικοί ρόλοι γι'αυτές τις γυναίκες είναι ο γάμος και η μητρότητα.

Η περιτομή θεωρείται ως ένα προληπτικό μέτρο που λαμβάνεται για να προστατεύσει το κορίτσι από τους πειρασμούς της σεξουαλικής επιθυμίας, διατηρώντας κατ'αυτό τον τρόπο την παρθενιά της, και έτσι τη δυνατότητα για γάμο, και αργότερα τη συζυγική πίστη. Για τις κοινωνίες που την εφαρμόζουν αποτελεί μια εγγύηση της παρθενιάς πριν το γάμο και εξασφάλιση της συζυγικής πίστης κατά τη διάρκεια του.

ΟΙ ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΓΕΙΑ

Όπως είπαμε το φαινόμενο είναι συνηθές στην πιο φτωχή και υπανάπτυκτη ζώνη της Αφρικής. Σε χώρες όπου η φυματίωση, ο διαβήτης, ο παρασιτισμός, η τοξαιμία, τα διάφορα είδη καρκίνου, και πιο πρόσφατα το **AIDS** έχουν προσλάβει επιδημικές διαστάσεις, οι κινδυνοί που συνδεονται με τη γυναικεία περιτομή ερχονται σε δεύτερη μοίρα.

Η ΨΥΧΟΛΟΓΙΚΗ ΒΛΑΒΗ

Υπάρχει μια διαφορετική αντίληψη της σημασίας του πόνου στις Δυτικές και κοινωνίες και τις κοινωνίες του Τρίτου Κόσμου. Στις δυτικές κοινωνίες δεν υπομενουμε τον φυσικό και ψυχικό πόνο. Σε άλλες κοινωνίες ο πόνος αξιολογείται θετικά.^[4] Επίσης τα μέσα για την καταπολέμηση του δεν είναι τόσο ευκολα διαθέσιμα.

Σε μια κοινωνία όπου το κορίτσι κοινωνικοποιείται έτσι ώστε να πιστεύει ότι τα σεξουαλικά του όργανα είναι βρώμικα, επικινδυνα, κλπ., αισθάνεται ανακούφιση όταν με την επέμβαση γίνεται όπως όλες οι άλλες γυναίκες. Η διαφοροποίηση μάλλον και όχι η συμμόρφωση επιφέρει αγχος και ψυχολογικό τραυμα

Οι παρατηρήσεις των **Ranzetti** και **Curran** δείχνουν ότι η μη υποβολή σε περιτομή μπορεί να έχει ως αποτέλεσμα πολύ μεγαλύτερη ψυχολογική βλάβη για τα κορίτσια. Μια γυναίκα χωρίς περιτομή όχι μόνο θεωρείται "βρώμικη" από το περιβάλλον της, αλλά εξοστρακίζεται και από την κοινότητα της. Κατά συνέπεια στερείται την δυνατότητα για γάμο και αδυνατεί να εκπληρώσει τους πιο σημαντικούς για μια γυναίκα ρόλους σε αυτές της κοινωνίες, τους ρόλους της συζύγου και της μητέρας.

Η ΑΠΟΤΥΧΙΑ ΤΩΝ ΠΡΟΣΠΑΘΕΙΩΝ ΝΑ ΤΕΘΕΙ ΕΚΤΟΣ ΝΟΜΟΥ ΤΟ ΕΘΙΜΟ

Με δεδομένη τη σημασία της γυναικείας περιτομής για όσους είναι άμεσα αναμεμιγμένοι, δεν αποτελεί εκπλήξη το γεγονός ότι οι προσπάθειες που έγιναν για τη νομοθετική της καταστολή απέτυχαν.

Το 1946, για παραδειγμα, η Βρετανική αποικιακή κυβέρνηση στο Σουδαν έθεσε εκτός νόμου την περιτομή και τη ραφή και επέβαλε ποστίμο καθώς και ποινή καθειρξής μέχρι επτά χρόνια σε οποιονδήποτε έκανε τέτοια επέμβαση.

Ο νόμος αυτός ήταν, στην καλύτερη περίπτωση, ανεφαρμостος, και στην χειρότερη μπορούσε να οδηγήσει στη δημιουργία ενός παρανομού κυκλώματος για την εφαρμογή του εθίμου. Το παραδειγμα αυτό δείχνει ότι ο νόμος δεν είναι πάντα η κωδικοποίηση του εθίμου. Αντιθέτα, μπορεί να έρχεται σε σύγκρουση με αυτό.

Υπολογίζεται ότι το 80% των κοριτσιών στο Σουδαν εξακολουθούν να υποβάλλονται σήμερα σε τέτοια επέμβαση πριν συμπληρώσουν τα δέκα τους χρόνια.

Στην Κενυά είναι ιδιαίτερα δύσκολο να συζητηθεί, ή ακόμα και να ερευνηθεί το θέμα γιατί ο **Jomo Kenyatta** είχε ως έναν από τους ακρογωνιαίους λίθους της εθνικο-απελευθερωτικής εκστρατείας του την αντίσταση στην καταργηση της γυναικείας περιτομής.

Στο Ανω Βολτα η εκστρατεία για την εξάλειψη της περιτομής ξεκίνησε το 1975 με τη χρήση κυρίως του ραδιοφώνου ως του μονού μέσου για την προσέγγιση απομακρυσμένων περιοχών σε όλες τις τοπικές διαλεκτούς. Η εκστρατεία αυτή συνάντησε τέτοια εχθρική αντίδραση και τόσο σθεναρή αντίσταση από τον πληθυσμό ώστε οι υπεύθυνοι αναγκαστικά να την διακοψουν.

Ο πληθυσμός του Ανω Βολτα αποτελείται από 30% μουσουλμάνους, 20% καθολικούς και 50% ανιμιστές. Σε έρευνα που έγινε, στην ερώτηση "Γιατί γίνεται η γυναικεία περιτομή;" δόθηκαν οι ακόλουθες απαντήσεις:

Οι Μουσουλμάνοι άνδρες απάντησαν ότι γίνεται για θρησκευτικούς λόγους.

Οι μη Μουσουλμάνοι ανέφεραν ως λόγους το εθίμο, την υγιεινή, και την ανηθικότητα της γυναίκας που δεν έχει υποβληθεί σε περιτομή.

Οι γυναίκες απάντησαν ότι οι μητέρες τους είχαν κάνει περιτομή αρα έπρεπε να κάνουν κι αυτές το ίδιο.

ΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗ ΣΥΓΚΡΟΥΣΗ ΣΤΙΣ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΤΙΚΕΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΕΣ

Μια άλλη αποψη της πολιτισμικής συγκρούσης που προκαλείται από το γυναικείο ακρωτηριασμό είναι η εφαρμογή του εθιμου από τους μετανάστες σε Ευρωπαϊκές χώρες.

Υπάρχουν ενδείξεις ότι το έθιμο μεταφυτεύεται με τη μετανάστευση Αφρικανών εργατών προς την Ευρώπη. Αυτό φυσικά αυξάνει τους φόβους των Δυτικών φεμινιστριών.

Επίσης θα πρέπει να τονισθεί ότι υπηκοοί χωρών όπου επικρατεί αυτό το έθιμο, οι οποίοι μετανάστευσαν σε Δυτικές χώρες, βρέθηκαν αντιμέτωποι με νόμους που το ποινικοποιούσαν. Εδώ παρατηρούμε σύγκρουση μεταξύ της θρησκευτικής και πολιτισμικής ελευθερίας και άλλων θεμελιωδών δικαιωμάτων και ελευθεριών.

ΣΟΥΗΔΙΑ

Οι γυναίκες στη Σουηδία συγκλονίστηκαν από περιγραφές ακρωτηριασμών που έγιναν σε Σουηδικά νοσοκομεία στις κορές μετανάστων.

Τον Ιούλιο του 1982 τέθηκε σε ισχύ στη Σουηδία ένας νόμος που απαγόρευε τη γυναικεία περιτομή, είτε υπήρχε συναίνεση είτε όχι, και προέβλεπε ποινή φυλάκισης δύο ετών.

ΓΑΛΛΙΑ

Στη Γαλλία αναφέρεται ότι γυναίκες από το Μαλί και τη Σενεγάλη φέρνουν μια φορά το χρόνο "ειδικές" για να κάνουν την επέμβαση στις κορές τους μέσα στα διαμερίσματα τους.

ΑΓΓΛΙΑ

Σε μερικές Αφρικανικές μεταναστευτικές κοινότητες της Βρετανίας η πρακτική αυτή αποτελεί μια παραδοχή που αξιολογείται θετικά και τηρείται πιστά.

Όχι μόνον αυτό αλλά κάτω από την πίεση μιας ξένης κουλτούρας και της αυξανόμενης απομονώσης τους, οι γυναίκες των μεταναστευτικών κοινοτήτων αναπτύσσουν ένα ισχυρότερο δεσμό με ορισμένα στοιχεία των παραδόσεων τους

Υπάρχουν περίπου 9.000 Σομαλοί στη Βρετανία, που ζουν γύρω από τις αποβάθρες του Λίβερπουλ του Κάρντιφ και του Α. Λονδίνου.

Αρχικά δεν ήταν εντελώς ξεκαθαρό κατά ποσο η εφαρμογή του εθιμου τους στην Αγγλία αποτελούσε εγκλημα, είτε με βάση το γενικό Αγγλοσαξωνικό Δίκαιο [Common Law] είτε με βάση το Νομο περί των Αδικημάτων κατά του Προσώπου. [5]

Η δημοσία εκστρατεία των φεμινιστριών που κορυφώθηκε στις αρχές της δεκαετίας του 1980 έγινε αφορμή να ψηφιστεί το 1985 ένας νέος νόμος [Ο Νόμος περί της Γυναικείας Περιτομής] ο οποίος ρητά καθιστά παρανομή τη διεξαγωγή μιας τέτοιας επεμβάσης. Ο νόμος αυτός στοχεύει κυρίως στο να σταματήσει τους γιατρούς να κάνουν επεμβάσεις σε κορίτσια και νέες γυναίκες που η φήμη της **Harley Street** τις προσέλκυε από το εξωτερικό.

Ενώ κυρίως στρέφονται κατά των γιατρών που εκτελούν αυτούς τους ακρωτηριασμούς, οι ποινές που προβλέπει ο νόμος μπορούν να εφαρμοσθούν επίσης και εναντίον των οικογενειών των ακρωτηριασμένων κοριτσιών. Η προκλήση, η συμμετοχή, η διευκόλυνση για τη διαπραξή οποιασδήποτε από αυτές τις πράξεις μπορεί να οδηγήσει σε ποστίμο μέχρι 1.000 λίρες και φυλάκιση μέχρι 5 χρόνια.

Ο νόμος δεν έχει εφαρμοστεί ως τώρα και είναι απίθανο να εφαρμοσθεί με επιτυχία για τους εξής λόγους:

1. Υπάρχει όπως είπαμε ευρεία αποδοχή του εθιμου μεταξύ των μεταναστευτικών κοινοτήτων που αποτελούν το στόχο της νομοθετικής ρύθμισης.

2. Οι περισσότερες γυναίκες στη Σομαλική κοινότητα δεν γνωρίζουν αρκετά καλά Αγγλικά ώστε να μπορούν να διαβάσουν εφημερίδα, κι' έτσι είναι μάλλον απίθανο να έχουν υπόψη τους το νόμο και να αποτραπουν απ'αυτόν.

3. Είναι δύσκολο να διαπερασθεί η προστατευτική μυστικότητα αυτών των κοινοτήτων - ιδιαίτερα όσον αφορά μια τόσο "προσωπική" πρακτική - και να ανακαλυφθεί ποιοι κάνουν επεμβάσεις.

Υπάρχει επίσης ο κίνδυνος οι μεταναστευτικές οικογένειες να προτιμήσουν να θέσουν σε κίνδυνο τη ζωή της κόρης τους φοβούμενες να ζητήσουν ιατρική περιθαλψη για προβλήματα που μπορεί να προκύψουν από κακή εκτέλεση των επεμβάσεων.

Οι μόνοι που πιθανόν να αποτραπουν από το νόμο είναι οι γιατροί που θα αρνηθούν να προβουν σε μια τέτοια επεμβαση.

Εάν, εν τούτοις, δεν κάνουν τις επεμβασεις οι γιατροί, τότε θα τις κάνουν γριες, οδηγώντας κατ'αυτον τον τροπο την ολη πρακτική σε παρανομο κυκλωμα και αυξανοντας τους κινδυνους για την υγεια των κοριτσιων που υποβαλλονται στην επεμβαση.

ΕΠΙΛΟΓΕΣ

Η πολιτισμική συγκρούση που προκαλείται από το έθιμο του γυναικειου ακρωτηριασμου είναι έντονη και δύσκολο να διευθετηθεί. Γενικά υπάρχουν οι ακόλουθες κυριες επιλογες πολιτικής στη διαθεση των υπευθυνων:

1. Να αποφευχθεί οποιαδήποτε αναμιξη με το έθιμο και τις μειονότητες που το εφαρμοζουν. Να γίνει δηλαδή δεκτο ότι έχουν το δικαίωμα να συμπεριφέρονται σύμφωνα με τη θρησκευτική και πολιτισμική τους παραδοση. Η ποινικοποίηση του εθιμου θα είναι πολιτισμικά διαλυτική για μια ολοκληρη γενια γυναικων που θα βρεθούν ξαφνικά αντιμέτωπες με την αποψη ότι αυτό που εκαναν ήταν όχι μόνο αχρηστο αλλά και εγκληματικό.

2. Να προσφερθούν αποστειρωμένα εργαλεια ή να διατεθούν μαίες και άλλοι υγειονομικοί με αναισθητικά και αντιβιωτικά, ώστε να μπορούν να γινονται οι επεμβασεις κάτω από ασφαλεστερες συνθηκες. Πραγματικά χιλιαδες τετοια "σετ εξοπλισμου" έχουν διανεμηθεί από τους διεθνεις οργανισμους υγειας με το σκοπο, να εξυγιανθεί το έθιμο και να εκλειψουν οι διαφωνιες που αφορουσαν την υγειεινη.

3. Να ενθαρρυνθεί μια αλλαγή από περισσότερο σε λιγότερο βλαπτικές μορφες της επεμβασης.

Σε σχέση με τις δυο τελευταίες επιλογες μπορεί να αντιταχθεί ότι είναι επικινδυνο να αντιμετωπίζεται το ζητημα ως καθαρά ιατρικό πρόβλημα. Η αντιδραση αυτη μπορεί να υποβοηθησει τη διαίωνιση της πρακτικής ή να κανει ακόμη πιο δυσκολη την εξαλειψη της.

4. Να βοηθηθούν οι αναπτυσσόμενες χώρες να αντιμετωπίσουν πρώτα τις βασικές τους ανάγκες.

Το εθιμο πρέπει να ειδωθεί στα πλαίσια της υπανάπτυξης. Πριν προσπαθήσει να ασκήσει πίεση στις χώρες του τρίτου κόσμου να ποινικοποιήσουν το εθιμο, η Δύση θα πρέπει να προσπαθήσει να βοηθήσει αυτές τις χώρες να αντιμετωπίσουν τις βασικές τους ανάγκες προνοίας.

Δεν μπορεί κανείς να έχει την απαίτηση από ανθρώπους για τους οποίους ακόμη και η απλή επιβίωση αποτελεί καθημερινό αγώνα, να θεωρήσουν τη γυναικεία περιτομή ως τη κυριότερη μερίμνα τους.

Απο τη στιγμή που θα αρχίσουν να καλύπτονται οι βασικές κοινωνικές ανάγκες προνοίας, είναι πιθανό να γίνουν πιο επιδεκτικοί και σε άλλα προγράμματα κοινωνικής αλλαγής, περιλαμβανομένων και εκείνων που αφορούν τη γυναικεία περιτομή.

5. Να γίνει προσπάθεια να κινητοποιηθούν οι ίδιες οι γυναίκες μέσα από μακροπρόθεσμα εκπαιδευτικά προγράμματα που θα ενταχθούν στα προγράμματα αναλφαβητισμού μεταξύ μητέρων και κορών.

6. Να αντικατασταθεί το εθιμο από άλλες πηγές κοινωνικής αναγνώρισης.

Το τελευταίο μπορεί να επιτευχθεί, τουλάχιστον εν μέρει, με την πλήρη ενταξη των γυναικών στη διαδικασία οικονομικής ανάπτυξης. Αυτό σημαίνει ότι οι γυναίκες θα πρέπει να έχουν γνώμη στη διαμόρφωση και εφαρμογή των αναπτυξιακών προγραμμάτων. Πολύ συχνά οι πολιτικοί ηγέτες και οι υπεύθυνοι σχεδιασμού εκτελούν προγράμματα που αγγίζουν πολύ μικρό ποσοστό γυναικών και τις εκπαιδεύουν μόνο για τις πιο χαμηλά αμοιβομένες θέσεις με το μικρότερο κύρος.

Μια ενδιαφέρουσα εξέλιξη σχετική με αυτή τη θέση παρατηρήθηκε στην Αιθιοπία. Όταν το Λαϊκό Απελευθερωτικό Μετωπο της Ερυθραίας κατέλαβε μεγάλες περιοχές από το 1977 ως το 1978, οι υπεύθυνοι απαγόρευσαν τον ακρωτηριασμό των γεννητικών οργάνων. Ο λόγος για τη συμμετοχή τόσο πολλών κοριτσιών στο στρατό του Μετώπου ήταν ότι το εσκάγαν από το σπίτι τους για να γλυτώσουν την επεμβαση. Ο στρατός θεωρήθηκε ως πηγή κύρους και αναγνώρισης.

ΥΠΟΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

1. Αυτά τα υψηλά επίπεδα θνησιμότητας οφείλονται σε ελλείψεις όσον αφορά την ιατρική περιθαλψη, την ικανοποιητική διατροφή, την υγειονομική υποδομή, κλπ.
2. Οι Βρετανοί γιατροί σύμφωνα με την **Deborah Pugh** προτιμούν να κάνουν τοκετό με καισαρική τομή, παρά να κόψουν τις ραφές και κατοπιν να αντιμετωπίσουν την απαίτηση της ίδιας της γυναίκας για αποκατάσταση της "βλαβής".
3. Επίσης βαθειά ριζωμένη στη μυθολογία είναι η αντίληψη ότι τόσο το ανδρικό όσο και το γυναικείο φύλο συνυπάρχουν σε κάθε άτομο κατά τη γέννηση του. Τόσο η κλειτοριδα, που αντιπροσωπεύει - σύμφωνα μ'αυτή την αντίληψη - το ανδρικό στοιχείο σ'ένα κορίτσι, όσο και η ακροβυστία, που αντιπροσωπεύει τη θηλυκότητα σ'ένα αγόρι, πρέπει να αφαιρεθούν για να αποσαφηνισθεί το φύλο του ατόμου.
4. Ο πόνος μπορεί να αποτελεί μέρος της ιεροτελεστίας της μεταβάσης από την παιδική ηλικία στην ενηλικίωση.
5. Αντιθέτα η περιτομή στα αγόρια έχει θεωρηθεί ανεκαθεν νομιμη.

δ) Τα όργανα του συστήματος ποινικής δικαιοσύνης τους αντιμετωπίζουν συνηθώς με καχυποψία ή ακόμα και με εχθρότητα.

Ο χαμηλός δείκτης εγκληματικότητας τους, εξηγείται από τα κίνητρα και τις προσδοκίες τους για το μέλλον τους στη νέα χώρα διαμονής τους. Η αμφιβολή νομική κατάσταση των μεταναστών, το γεγονός ότι η διαμονή στο εξωτερικό υποσχεται αυξημένες ευκαιρίες επιτυχίας και το ότι συνηθώς υφίστανται μια βελτίωση στις συνθήκες διαβίωσης τους, αποτελούν επαρκείς αποτρεπτικούς παραγόντες παρανομής συμπεριφοράς.

Η κατάσταση είναι διαφορετική για την δεύτερη γενιά μεταναστών, οι οποίοι παρουσιάζουν συνηθώς υψηλότερο επίπεδο εγκληματικότητας σε σχέση με τον μέσο όρο. Η αυξανόμενη εγκληματικότητα της δεύτερης γενιάς μεταναστών που παρατηρήθηκε αρχικά στις Η.Π.Α. στις αρχές του αιώνα, έχει πρόσφατα παρατηρηθεί και σε άλλες εκβιομηχανισμένες κοινωνίες.

Ερμηνείες για αυτόν τον υψηλότερο δείκτη εγκληματικότητας περιλαμβάνουν τους ακόλουθους παραγόντες:

α) Τα παιδιά των μεταναστών έχουν συνηθώς μεγαλώσει σε συνθήκες σχετικής στέρησης ή ακόμα και αθλιότητας.

β) Φέρουν το στίγμα της ξένης καταγωγής.

γ) Σπάνια εκλαμβάνουν τη νέα χώρα τους ως τόπο αυξημένων ευκαιριών.

Η έρευνα στη Γερμανία για παράδειγμα αποκαλύψε ότι στις δεκαετίες του 1960 και του 1970, οι δείκτες εγκληματικότητας των μεταναστών εργατών ήταν χαμηλότεροι από εκείνους του Γερμανικού πληθυσμού. Στις αρχές της δεκαετίας του 1980 εμφανίστηκαν σημαντικές διαφορές με συνολικό δείκτη παραβατών 5.022 ανά 100.000 στην ομάδα των ξένων εργατών [Gastarbeiter] και συνολικό δείκτη παραβατών 3.700 ανά 100.000 στο Γερμανικό πληθυσμό ηλικίας 18 έως 50 [Hans-Jorg Albrecht, 1987]

Παρ' όλα αυτά πρέπει να σημειωθεί ότι εάν ληφθούν υπ' όψη άλλες σχετικές μεταβλητές, όπως είναι η οικονομικο-κοινωνική κατάσταση, οι διαφορές στους δείκτες εγκληματικότητας μεταξύ αυτοχθόνων και μεταναστών μειώνονται σημαντικά.

Η διαφορά στους δείκτες εγκληματικότητας της πρώτης και δεύτερης γενιάς μεταναστών, φαίνεται να έρχεται σε αντίθεση με την θεωρία της πολιτισμικής συγκρούσης, επειδή οι συγκρούσεις μεταξύ κανόνων και αξιών της νέας κοινωνίας και εκείνων της πατρίδας, θα πρέπει να βιώνονται οξύτερα από την πρώτη γενιά. Εν τούτοις θα μπορούσε να υποστηριχθεί ότι οι μεταναστες της πρώτης γενιάς περιορίζουν τις καθημερινές του δραστηριότητες μέσα στην ίδια τους την εθνική κοινότητα ενώ η δεύτερη και οι μεταγενέστερες γενιές μεταναστών εκτιθενται περισσότερο σε συγκρούσεις μεταξύ κανόνων και αξιών της εθνικής κοινότητας και εκείνων της φιλοξενούσης κοινωνίας.

Εναλλακτικές ερμηνείες για την εγκληματικότητα των μεταναστών τονίζουν την σημασία της σχετικής στέρησης [ανεργία, ελλείψη επαρκούς στεγάσης κλπ]. Η "θεωρία του ελέγχου" [control theory] θεωρείται επίσης ερμηνευτικά χρήσιμη, γιατί περιθωριακές ομάδες, όπως οι μεταναστες, έχουν λιγότερες ευκαιρίες για να αναπτύξουν κοινωνικούς δεσμούς επειδή οι ευκαιρίες για ανάμειξη στο πολιτικό σύστημα είναι περιορισμένες καθώς και οι ευκαιρίες για συμμετοχή σε άλλες συμβατικές δραστηριότητες.

Διαφορική επιβολή των νόμων έχει επίσης διατυπωθεί ως υποθεση για να εξηγήσει την υπερ-αντιπροσωπευση μελών εθνικών μειονοτήτων στις επισημες στατιστικές [εντονότερη αστυνομική, μεροληπτικές αποφάσεις εισαγγελικών αρχών και δικαστηρίων]

Η έρευνα πάνω σε αυτό το θέμα στη Γερμανία δείχνει ότι η λήψη απόφασης όπως υπολογίζεται με βάση τα ποσοστά αθώας απόφασης ή τα ποσοστά καταδικής σε φυλάκιση, δεν φαίνεται να επηρεάζεται από την εθνική καταγωγή. Παρ' όλα αυτά η εθνική καταγωγή [και ο κίνδυνος επαναμεταναστεύσης] φαίνεται να επηρεάζει την προφυλάκιση, την εντός της φυλάκης μεταχείριση και την μεταχείριση των μεταναστών μετά την επιβολή της ποινής. [2]

2. ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΑΝΑΜΕΣΑ ΣΕ ΟΜΑΔΕΣ ΜΕΤΑΝΑΣΤΩΝ

Δεν παρουσιάζουν όλες οι ομάδες μεταναστών υψηλότερο δείκτη εγκληματικότητας. Μερικές εμφανίζουν υψηλότερο και άλλες χαμηλότερο.

Στις Η.Π.Α. π.χ. Αμερικανοί Ιαπωνικής και Κινεζικής καταγωγής [καθώς και Γερμανικής, Ολλανδικής και Σκανδιναβικής] παρουσιάζουν χαμηλότερο δείκτη εγκληματικότητας σε σχέση με τους άλλους Αμερικανούς.

Στο Ηνωμένο Βασίλειο, οι Ιρλανδοί μεταναστες παρουσιάζουν υψηλότερο δείκτη εγκληματικότητας από τους αυτοχθόνες Αγγλούς, αλλά οι μειονότητες Κινέζων, Εβραίων και Ινδών έχουν χαμηλότερο δείκτη εγκληματικότητας.

Η πιο φημισμένη περίπτωση μειονοτητας μεταναστων της οποια τα μελη εχουν θεωρηθει υπευθυνα για σοβαρες παρανομίες , είναι η Ιταλικη μειονοτητα στις Ηνωμενες Πολιτειες. Το οργανωμενο εγκλημα στις Η.Π.Α. θεωρείται απο τα μεσα μαζικης ενημερωσης , τα οργανα εφαρμογης του νομου και μερικους εγκληματολογους ως μεταφυτευση μιας εγκληματικης οργανωσης [Μαφια] που πρωτοπαρουσιαστηκε στην Ιταλια και κατεληξε να ελεγχει το εγκληματικο κυκλωμα στις Αμερικανικες μεγαλουπολεις.

Στη συνεχεια θα εξετασουμε αυτη την συγκεκριμενη περιπτωση εγκληματικοτητας μεταναστων, την καταγωγη της Ιταλικης Μαφιας, την φυση του οργανωμενου εγκληματος στις Η.Π.Α. και τις διασυνδεσεις αναμεσα σε αυτα τα δυο φαινομενα.

ΟΙ ΙΤΑΛΟΙ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΣ ΣΤΗΝ ΑΜΕΡΙΚΗ ΚΑΙ Η ΜΑΦΙΑ

ΤΙ ΕΙΝΑΙ Η ΜΑΦΙΑ

Ο ορος Μαφια αλλοτε αναφερεται σε μια νοοτροπια [attitude] και αλλοτε σε μια οργανωση. Ενα Σικελο-ιταλικο λεξικο του 1868 οριζει την Μαφια ως νεολογισμο με την εννοια "ενδειξη παλληκαριάς", ενω ενα λεξικο του 1876 την οριζει ως λεξη Πλεμοντεζικης προελευσης ταυτοσημη με την "συμμορια".

Ετσι υπαρχουν δυο διαφορετικοι, αλλα οχι υποχρεωτικα αλληλοαποκλειομενοι ορισμοι του ορου. α] Η Μαφια ως νοητικη κατασταση, φιλοσοφια ζωης, αντιληψη της κοινωνιας, ηθικος κωδικας, η τροπος συμπεριφορας που επικρατει αναμεσα στους Σικελους, η Ιταλους μεταναστες και β] η Μαφια ως παρανομη οργανωση.

Μεταξυ αλλων την πρωτη αποψη ειχε υποστηριξει ο **Cesare Mori**, ο αρχηγος της Αστυνομιας του Μουσολινι, που ηταν ο υπευθυνος της εκστρατειας εναντιον της Σικελικης Μαφιας στη δεκαετια του 1920.

Αλλοι παλι θεωρουν την Μαφια ως οργανωση, αν και αμφισβητειται κατα ποσο μοιαζει με αλλους ειδους οργανωσεις.

Μια τριτη αποψη προτεινουν ιστορικοι οπως ο **Block**, που χρησιμοποιοουν τον ορο "Μαφια" για να περιγραψουν την συμπεριφορα των μαφιοζων. Συμφωνα με αυτη την αποψη οι Μαφιοζοι δεν θεωρουν τους εαυτους τους ως μελη μιας συγκεκριμενης οργανωσης [δηλαδη μιας οργανωσης με τυπικους κανονες για τα μελη, ιεραρχια εξουσιας κλπ]

Ο Block στο βιβλίο του, " Η Μαφία ενός χωριού της Σικελίας" γράφει: " Η Σικελία δεν είχε ποτέ μια οργάνωση όπου θα μπορούσε κανείς να ονομάσει "Μαφία" Από την άλλη μεριά μαφιοζοι υπάρχουν. Προκειται για άτομα που ασκούν επιρροή μέσω της συστηματικής χρήσης ιδιωτικής βίας. Το σύνολο των δραστηριοτήτων αυτών των ατόμων, αποτελεί το φαινόμενο που αποκαλείται "Μαφία"

Έτσι διάφοροι ειδικοί χρησιμοποιούν με διαφορετικό τρόπο τον ίδιο όρο. Ο όρος Μαφία άλλοτε αναφέρεται σε μια οργάνωση, άλλοτε σε μια στάση ζωής και άλλοτε στο σύνολο της συμπεριφοράς των Μαφιοζών.

Η ΙΤΑΛΙΚΗ ΜΑΦΙΑ

ΙΣΤΟΡΙΚΕΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ-ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΕΣ ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΠΟΥ ΠΡΟΚΑΛΕΣΑΝ ΤΗΝ ΑΝΟΔΟ ΤΩΝ ΜΑΦΙΟΣΩΝ ΣΤΗΝ ΣΙΚΕΛΙΑ.

Σύμφωνα με ιστορικές μελέτες η Μαφία της Σικελίας ήταν το φυσικό αποτέλεσμα των κοινωνικών και πολιτισμικών συνθηκών που επικρατούσαν στην Σικελία. Δύο προκαταρκτικά σημεία θα βοηθήσουν στην κατανόηση της εμφάνισης της Μαφίας στην Σικελική κοινωνία.

1. ΕΛΛΕΙΨΗ ΣΕΒΑΣΜΟΥ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΕΞΟΥΣΙΑ

Σύμφωνα με ιστορικές μελέτες οι Σικελοί ανέκαθεν ετρεφάν πολύ μικρή εκτίμηση για την κεντρική διοίκηση. Υπάρχουν δύο ιστορικοί λόγοι που εξηγούν αυτή την ελλείψη σεβασμού:

α] Κατά το μεγαλύτερο μέρος της ιστορίας της, την Σικελία την κυβερνούσαν αδιακοπα διάφορες αποικιακές δυνάμεις. Επίσης η αποικιακή διακυβέρνηση είχε υποστεί συχνές μεταβολές. Γενικά οι Σικελοί θεωρούσαν τους αποικιακούς κυβερνήτες ως εκμεταλλευτές. Αποτέλεσμα αυτών των ιστορικών συνθηκών ήταν η αντιμετώπιση των ξένων, των παρεισακτών, με δυσπιστία. Η σπουδαιότητα της Ομερτά που θα εξετάσουμε στις επόμενες σελίδες είναι αποτέλεσμα αυτής της ιστορικά διαμορφωμένης νοοτροπίας.

Ακόμα και η δήθεν "δειλία" του Ιταλικού στρατού έχει αποδοθεί από κοινωνιολόγους σε ένα ανυποτακτό πνεύμα [στην ελλείψη υποταγής στην όποια κεντρική εξουσία ή στο κράτος] καθώς και στην ελλείψη εθνικιστικού αισθήματος. [3]

β] Η Σικελία είναι γεωγραφικά απομονωμένη. Εξαιτίας αυτής της γεωγραφικής απομόνωσης η διακυβέρνηση της Σικελίας ήταν πάντα προβληματική.

2. Η ΣΠΟΥΔΑΙΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΓΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΓΕΩΡΓΙΑΣ

Η Ιταλία μπορεί να διαιρεθεί σε δύο μέρη: Το Βορειο και το Νοτιο τμήμα. Οι περισσότερες βιομηχανικές μονάδες βρίσκονται στο Βορρα, Η νοτια χερσονησος της Ιταλιας [η Μεσημβρια] είναι κυριως γεωργικη περιοχη. Η Σικελια αποτελει μέρος του γεωργικου Νοτου, είναι σχετικα υπαναπτυκτη και γι' αυτο τα περισσοτερα εσωτερικα προβληματα και αναταραχες αφορουν την γη και την γεωργικη παραγωγη.

Η ΕΜΦΑΝΙΣΗ ΤΩΝ ΜΑΦΙΟΖΩΝ.

Οι περισσότεροι ιστορικοι ερευνητες συμφωνουν οτι η εμφανιση των μαφιοζων, οφειλεται σε μεγαλο βαθμο στις εντασεις που προκαλεσε η αγροτικη μεταρρυθμιση του 1816. Για να κατανοησουμε αυτες τις εντασεις πρεπει να εξετασουμε πρωτα το συστημα διαστρωματωσης που επικρατουσε στην Σικελια.

Ενα συστημα τριων ταξεων επικρατουσε στην αγροτικη Σικελια:

α] Η αριστοκρατια - Αποτελειτο απο κατοικους των πολεων που συχνα ζουσαν στην Ηπειρωτικη Ιταλια. Οι αριστοκρατες ηταν γαιοκτημονες και ζουσαν απο τα προϊοντα της γης, χωρις να την καλλιεργουν η να την διαχειριζονται οι ιδιοι.

β] Οι διαχειριστες [**Gabelloti**] Οι **Gabelloti** ηταν ενοικιαστες της γης και ειχαν το δικαιωμα να εξαναγκαζουν τους αγροτες να δουλευουν στα κτηματα τους.

γ] Οι αγροτες αποτελουσαν την τριτη ταξη. Δουλευαν στα κτηματα και πληρωνονταν με προϊοντα της γης η με μισθους που μολις τους εξασφαλιζαν τα προς το ζειν. Επειδη η αγροτικη εργασία ηταν η μονη μορφη απασχολησης οι αγροτες παρεμεναν σε μεγαλο βαθμο υποταγμενοι στους **Gabelloti**.

ΟΙ ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ ΤΗΣ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗΣ

Το 1816, όταν οι Βουρβωνοί ανέλαβαν την διακυβέρνηση της Σικελίας, το σύστημα μιας εξελιγμένης κεντρικής κυβέρνησης επιβλήθηκε στην φεουδαρχική αυτή κοινωνία. Στο παρελθόν οι αρχές δεν είχαν επιχειρήσει την άμεση διοίκηση της Σικελίας και είχαν επιτρέψει στους γαιοκτήμονες να χειρίζονται ελεύθερα τα αγροτικά θέματα. Η κυβέρνηση των Βουρβωνών εισήγαγε μια σειρά γεωργικών μεταρρυθμίσεων που κατακερμάτισε τα μεγάλα κτήματα. Έτσι ο αριθμός των γαιοκτημόνων αυξήθηκε σημαντικά. Πολλοί από τους νέους γαιοκτήμονες προέρχονταν από την τάξη των **Gabelloti**. Αυτή η νέα κοινωνική θέση των **Gabelloti** δημιούργησε ένα κενό στις δομές εξουσίας που σχετιζόταν με την γη με αποτέλεσμα την ²⁴αύξηση της ανυποταγής των αγροτών. Επίσης εξαιτίας της χρόνιας ανεργίας αυξήθηκαν οι κλοπές και οι ληστείες.

Οι αρχές προσπάθησαν να αντιμετωπίσουν την κρίση και να διατηρήσουν την τάξη με την νομοθετική καθιέρωση δυο ειδικά στρατολογημένων ομάδων : των Ενοπλών Τμημάτων και της Εθνοφρουράς.

Τα Ενοπλά Τμήματα που οργανώθηκαν με βάση κυβερνητικά συμφωνητικά, τα αποτελούσαν μη γαιοκτήμονες διαχειριστές και μερικοί αγρότες. Η Εθνοφρουρά ήταν ένα εθελοντικό σώμα αποτελούμενο από ευπορούς πολίτες.

Μέλη αυτών των δυο ομάδων σχημάτισαν τον αρχικό πυρήνα της Μáfιας.

Η ΣΙΚΕΛΙΚΗ ΗΘΙΚΗ ΚΑΙ Η ΟΜΕΡΤΑ

Η κεντρική κυβέρνηση αγνοούσε τι ακριβώς συνέβαινε στην Σικελία. Περισσότερο απ' οτιδήποτε άλλο, αυτό οφειλόταν σε μια έκφραση της Σικελικής ηθικής, γνωστή ως Ομερτά, που λειτουργούσε με τέτοιο τρόπο ώστε να αποξενώνει τους Σικελούς από τους αποικιακούς κυβερνώντες. Η Ομερτά δηλαδή εξασφάλιζε τη διατήρηση της Σικελικής ατομικότητας και προστατεύε τους Σικελούς από την δικαστική και κεντρική εξουσία.

Η Ομερτά είχε δυο πλευρές: α) Ηθική καταξίωση της εκδίκησης μέσω ιδιωτικής βίας β) κοινωνική αποδοχή της "σιωπής"

α) Η Ομερτά υπογραμμίζει την προσωπική ευθύνη. Σε περίπτωση αδικίας ή προσβολής, ή προσφυγή στις δικαστικές αρχές θεωρείτο δείγμα προσωπικής αδυναμίας. Αυτή η πλευρά της ομερτά εξηγείται από το γεγονός ότι ιστορικά το κράτος ούτε προστασία προσέφερε ούτε ουσιαστική δικαιοσύνη.

β) Ηθική της σιωπής. Οι Σικέλοι δεν κατέθεταν ποτέ ενόπιων κρατικών διαστηρίων ή αρχών. Το να "λαλήσει" κανείς θεωρείτο συνεργασία με "ξένους" που απειλούσαν την Σικελική ισοροπία δυνάμεων.

Αυτές οι δύο πλευρές της ομερτα ήταν υψίστης σημασίας για τους ανερχομένους Μαφιοζους. Η αποδοχή της ιδιωτικής βίας δικαιολογούσε πράξεις εκδίκησης και η ηθική της ομερτα νομιμοποιούσε και παραλληλα προστατευε τις ενεργειές τους.

Εντάσεις ανάμεσα στα τοπικά και εθνικά συμφέροντα λοιπόν, οδήγησαν στην εμφάνιση των μαφιοζων. Οι Μαφιοζοι ικανοποιούσαν τις ανάγκες των γαιοκτημόνων και εξυπηρετούσαν σε κάποιο βαθμό τα συμφέροντα όλων των τάξεων. Εκμεταλλευόμενοι την ιδιότυπη Σικελική ηθική, την αντίσταση στον συγκεντρωτισμό και την ξеноφοβία, εξελίχθηκαν από κρατική εθνοφυλακή σε υπερασπιστές της τοπικής σταθερότητας.[4]

Οι μαφιοζοι είχαν ξεκινήσει ως μεσαζόντες, διατηρώντας αρχικά τους αγρότες υποταγμένους στην εξουσία των γαιοκτημόνων. Αυτός ο ρόλος, ο ρόλος του μεσαζόντα έθεσε τη βάση όλων των μετεπείτα δραστηριοτήτων της Μαφίας.

ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΕΣ ΤΩΝ ΜΑΦΙΟΖΩΝ ΣΤΗΝ ΣΙΚΕΛΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΑ

Οι μαφιοζοι είχαν τρεις βασικές λειτουργίες στην σικελική κοινωνία: α) Προστασία, β) Μεσολάβηση και γ) Οικονομική ρύθμιση.

A) ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ

Αρχικά οι μαφιοζοι προστατεύαν το συμφέρον των γαιοκτημόνων από ληστείες και κλοπές. Αυτό τους εξασφάλισε την υποστήριξη του κράτους, που τους θεωρούσε φυλάκες της δημοσίας τάξης

Αργότερα οι δεσμοί μεταξύ ληστών και μαφιοζων ενδυναμώθηκαν και τελικά οι Μαφιοζοι κατέληξαν να προστατεύουν τους ληστές. Αμοιβή αυτής της προστασίας ήταν ένα μερίδιο από τα κλοπιμαία.

Οι Μαφιοζοι θεωρήθηκαν επίσης προστάτες των λαϊκών συμφερόντων. Αποκλείοντας τα κρατικά όργανα από την απονομή της δικαιοσύνης στη Σικελία, οι ντοπιόι μπορούσαν να διατηρήσουν την ξεχωριστή τους ταυτότητα και να διαφοροποιηθούν από τα αποικιοκρατικά "αφεντικά"

Έτσι, μετά τις αναταράξεις της αγροτικής μεταρρύθμισης του 1816, οι μαφιοζοι θεωρούνταν ως ανεκτίμητοι προστάτες του κατεστημένου τόσο από το κράτος όσο και από τον λαό.

2. ΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗ

Η Μαφία αποτελούσε ταυτόχρονα μέσο καταστολής του εγκλήματος και μορφή συνεργασίας με το εγκλημα.

Σε περίπτωση κλοπής κάποιου περιουσιακού στοιχείου για παράδειγμα, το θύμα είχε την επιλογή να απευθυνθεί στην αστυνομία ή να δεχτεί την μεσολάβηση ενός μαφιοζου.

Η αστυνομία ήταν μάλλον απίθανο να εντοπίσει τον δράστη και να ανακαλύψει τα κλοπιμαία, επειδή η ηθική της σιωπής εμποδίζει τις έρευνες της. Οι μαφιοζοι αντιθέτως ήταν σε θέση να προσφέρουν ουσιαστική συνδρομή, εναντί βεβαία καποίας αμοιβής. Το αποτέλεσμα ήταν ότι όλες οι πλευρές αποκομιζαν κάποιο όφελος:

Το θύμα επανακτούσε εναντί ενός ποσού τα κλοπιμαία χωρίς να διακυβεύσει τον αυτοσεβασμό του, αποτεινόμενο στις αρχές. Οι κακοποιοί δεν επεφταν στα χέρια της κρατικής εξουσίας και ο Μαφιοζος κερδίζει σε γοητρό ως μεσολαβητής και καρπώνεται την ανταμοιβή για την επιστροφή των κλοπιμαίων.

3. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΡΥΘΜΙΣΗ

Ο Μαφιοζος είχε επίσης την δυνατότητα να ελέγχει τις ευκαιρίες εργατικής απασχόλησης. Ως προστατής των κτημάτων ήταν σε θέση να υπαγορεύει την προσληψη του προσωπικού, με αποτέλεσμα να διαθέτει δυνατότητες πολιτικής επιρροής.

Μεσω αυτών των τριών λειτουργιών οι μαφιοζοι καταφέρνουν όχι μόνο να κερδίσουν γοητρό και πλούτο, αλλά και να αποτελέσουν αναπόσπαστο τμήμα του Σικελικού κατεστημένου.

Δύο ακόμα όροι που συναντάει κανείς συχνά στην βιβλιογραφία για την Μαφία είναι οι όροι "κοσκά" [koska] και παρτίτι [partiti].

Ο όρος "κοσκά" χρησιμοποιείται για να περιγράψει ομάδες μαφιοζών. [Όπως είπαμε, σύμφωνα με την επικρατούσα άποψη δεν υπάρχει μια μονολιθική οργάνωση με το όνομα μαφία, αλλά ομάδες μαφιοζών].

Η κοσκά απαρτίζεται από μια σειρά δυαδικών σχέσεων που απορρέουν από αφοσίωση στα πλαίσια μιας κοινότητας. Περιλαμβάνει επιχειρησιακές επαφές, μέλη της κοινότητας που έχουν βοηθηθεί από κάποιο μαφιοζό και αισθάνονται υποχρεωμένοι απέναντί του κλπ.

Ένας άλλος συνδεσμός στην κοσκά είναι ο δεσμός της συγγενείας και της φιλίας. Συνεπώς η κοσκά ποικίλει σε μέγεθος. Μπορεί να περιλαμβάνει πολλούς μαφιοζούς ή μόνο έναν. Κεφαλή της κοσκά είναι ο αρχι-μαφιοζος [capo-mafioso]. Ο ίδιος και η οικογένειά του μαζί με άλλους μαφιοζούς αποτελούν τον πυρήνα της κοσκά. Οι επιχειρησιακοί συνεργάτες σχηματίζουν τα εξωτερικά δίκτυα.

ΤΑ ΠΑΡΤΙΤΙ

Οι δεσμοί μεταξύ των μαφιοζών και των κρατικών οργάνων, είναι γνωστοί ως "παρτίτι" [κομμάτια]. Το "κομμάτι" αποτελείται από

διαφορα κρατικα οργανα που συνδεονται με τον μαφιοζο. Συνηθως τα ατομα αυτα δεν εχουν σχεση μεταξυ τους, αλλα μονο με τον μαφιοζο.

Σε ανταλλαγμα της προστασιας και μη παρεμβασης εκ μερους των μελων του "κομματος" οι μαφιοζοι ειχαν αναλαβει την εξασφαλιση σχετικης σταθεροτητας στη Σικελια. Θεωρητικα το κρατος, απαιτει να εξασκει το μονοπωλιο της εννομης βιας, και αντιτιθεται στην ασκηση εξουσιας απο τριτους, οι οποιοι υπονομευουν αυτο το μονοπωλιο. Σ' αυτη την περιπτωση ομως, το κρατος ανακαθεν θεωρουσε οτι η Σικελια ηταν δυσκολο να ελεγχθει και πολυ χαρηκε που βρεθηκε καποια μορφη εξουσιας να εφαρμοσει το νομο και να περιορισει το λαο.

Ο ελεγχος του εκλογικου σωματος βοηθησε επισης τη δημιουργια των "παρτιτι". Μεσω αυτου του ελεγχου οι μαφιοζοι μπορουσαν να εκλεγουν πολιτικους της αρεσκειας τους.

Το συνολικο πεδίο εξουσιας του μαφιοζου, η "κοσκα και το "παρτιτο" είναι γνωστο ως φατρια και τα μελη της φατριας γνωστα ως *amici degli amici*, [φιλοι των φιλων]. Η φατρια δεν εχει καθορισμενη ταυτοτητα, αλλα προσφερει ενα ορισμενο αισθημα ενταξης, συναδελφικοτητας και ασφαλειας. Αυτα τα αισθηματα δεν σχετιζονται τοσο με την υπαρξη ενος κοινου ηγετη, οσο με εναν κοινο εχθρο, την κεντρικη εξουσια.

Δεδομενου οτι η φατρια αποτελει ενα απροσδιοριστο συνολο απεριοριστων επαφων, τα οργανα της κρατικης δικαιοσυνης δυσκολευονται να την επισημανουν και να την διαλυσουν.

ΟΙ ΚΑΝΟΝΕΣ ΚΑΙ ΟΙ ΚΥΡΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΜΑΦΙΑΣ

Οι μαφιοζοι καταφεραν να επιβαλλουν ενα συστημα κανωνων που ησαν αποτελεσμα της ομερτα και των δραστηριοτητων προστασιας και μεσολαβησης. Οι κανονες αυτοι [που ησαν προεκτασεις των κανωνων που χαρακτηριζαντο συνολο της κοινωνιας] περιελαμβαναν τα ακολουθα:

1. Την υποχρεωση των συνεργαζομενων να αλληλοβοηθουνται για να εκδικουνται και να αντιμετωπιζουν απο κοινου οποιαδηποτε προσβολη.

2. Την υποχρεωση εχεμυθειας

3. Την υποχρέωση να εξασφαλίζουν την υπερασπίση και να επιδιώκουν την απελευθέρωση οποιου μέλους τυχαίνα να συλληφθεί.

4. Το δικαίωμα των μελών να λαμβάνουν μερίδιο από τις εισπραξίες, σύμφωνα με τη σωφρονα κρίση του αρχηγού.

Παραβίαση των κανόνων συνεπαγότο μια κλίμακα κυρώσεων: [προφορικές απειλές ή απειλητικά ανωνύμα γράμματα, συμβολικές προειδοποιήσεις [avetimenti] ακρωτηριασμοί ζωνών του απειλούμενου προσώπου, αμέση, πραγματική βία ή ακόμα και δολοφονία.

Αυτή η ιστορική ανασκόπηση δείχνει καθαρά ότι η ασθενής κεντρική εξουσία, η παραδοσιακή Σικελική ηθική, και η αγροτική μεταρρυθμίση επηρέασε την εμφάνιση των Σικελών μαφιοζών. Με αυτή την έννοια η "μαφία" αποτελεί προϊόν της Σικελικής κουλτούρας.

Η ΠΡΟΣΦΑΤΗ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΜΑΦΙΑΣ

Ο Pino Arlanchi στο βιβλίο του "Μαφιοζικές επιχειρήσεις: τα ήθη της μαφίας και το πνεύμα του καπιταλισμού", εξετάζει και αναλύει τις τελευταίες εξελίξεις και μετασχηματισμούς της Ιταλικής μαφίας στα πλαίσια της σύγχρονης κοινωνικής οργάνωσης.

Ο Arlanchi υποστηρίζει ότι ένας σημαντικός μετασχηματισμός, τόσο συμβολικός όσο και δομικός, έλαβε χώρα στις δεκαετίες του '50 και του '60. Πριν από το τέλος του Δευτέρου Παγκοσμίου Πολέμου το βασικό κριτήριο για το γοήτρο ενός μαφιοζού ήταν αποτέλεσμα άλλων κριτηρίων εκτός του πλούτου. Καθώς όμως, η μεταπολεμική οικονομία διευρυνόταν, ο πλούτος κατέστη στόχος αυτός καθ' εαυτός και επιπλέον η βάση της "υποληψής" και της "τιμής". Όπως το έθεσε ένας πληροφοριοδότης: "Για να κερδίσουν 'σεβασμό' αρχισες να χρειάζεσαι χρήματα". Στα τέλη της δεκαετίας του '70 ο πλούτος είχε αποτελέσει πηγή γοήτρου και κατά συνέπεια αυξήθηκε η "επιδεικτική κατανάλωση".

Μια άλλη μεταπολεμική εξέλιξη ήταν η αύξηση της δύναμης των σύγχρονων μαζικών κινήσεων και κομμάτων και η μονοπωλία της βίας από το κράτος. Αυτό βεβαίως, κλονισε ένα βασικό θεμέλιο της εξουσίας της μαφίας: τα μέσα επιβολής της δημοσίας τάξης σ'ένα σύστημα που χαρακτηριζόταν από μια ασθενή κεντρική κυβέρνηση.

Η συγκρότηση μιας ειδικής κρατικής υπηρεσίας κατά της μαφίας, είχε ως αποτέλεσμα τη φυλάκιση πολλών ηγετικών στελεχών της. Κατά τη δεκαετία του '60 η μαφία έπαψε να απολαμβάνει επίσημης αναγνώρισης και νομικής ασυλίας, πράγμα που κλονισε ακόμα περισσότερο την λαϊκή της βάση. Η μαφία περιθωριοποιήθηκε, οι μαφιοζοι χαρακτηρίστηκαν κοινói εγκληματίες και η στρατολόγηση νέων μελών παρουσίασε σημαντική κάμψη. Στη δεκαετία του '60 οι μαφιοζοι περνούσαν μια περίοδο κρίσης. Επίσης κατά την περίοδο αυτή, είτε δεν το θεωρούσαν ενδεδειγμένο, είτε δεν ήταν σε θέση λόγω της αντιδράσης μια συνεκτικής οικονομικής έλιτ, να διολχετεύσουν τα παρανομα κέρδη τους σε νομίμες επενδύσεις.

Η ΜΑΦΙΑ ΚΑΙ ΟΙ ΝΟΜΙΜΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ.

Η επομένη φάση του μετασχηματισμού της μαφίας τοποθετείται στη δεκαετία του '70. Πριν το 1970 δεν υφίστατο οργανικός συνδεσμός μεταξύ του παρανομου οικονομικού κυκλώματος και του κυκλώματος του νομίμα συσσωρευμένου κεφαλαίου. Η τερραστία όμως αύξηση της διακίνησης ναρκωτικών μετά τα μέσα της δεκαετίας του '70 [καθώς και οικοδομικός οργασμός της δεκαετίας του '60] προκάλεσε μια εξαιρετική αύξηση στα εγκληματικά υπερ-κέρδη.

Για πρώτη φορά στην Ιταλία, σύμφωνα με την ανάλυση του Arlachi, η συσσώρευση του εγκληματικού κεφαλαίου, ανέβηκε στα επίπεδα των πραγματικά μεγάλων επιχειρήσεων [600 εκατομμύρια δολάρια για το Σύνδικατο του Παλέρμο, 1977-78]. Στη δεκαετία του '70 οι Ιταλικές μαφίες έγιναν για πρώτη φορά στην ιστορία τους μεγάλες επιχειρήσεις. Έτσι εμφανίσθηκε μια "επιχειρηματική" μαφία η οποία διαφοροποιήθηκε από την παραδοσιακή. Επίσης η συσσώρευση του παρανομου κεφαλαίου ήταν για πρώτη φορά αρκετά μεγάλη ώστε να προσελκύσει το ενδιαφέρον νομίμων επιχειρηματιών.

Τρία βασικά πλεονεκτήματα του μαφιοζου που μετατράπεται σε νομιμο επιχειρηματία είναι: α) Αποθάρρυνση του ανταγωνισμού, β) Περιστολή τωναμοιβών και γ) Προσβαση σε νομιμες οικονομικές πηγές.

Η ελεύθερη κινητικότητα του κεφαλαίου και οι ευκαιρίες για επέκταση και διαφοροποίηση κατέστησαν τη μαφία σαφώς αυτονομη από τις ρίζες της. Σύμφωνα με τον **Arlachi** τα ισχυρότερα "αφεντικά" της μαφίας κινούνται με άνεση στην Ιταλική υψηλή κοινωνία χωρίς να επισυρουν την προσοχή ως μέλη της μαφίας.

Όσον αφορά τις στρατηγικές για την καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος, ο **Arlachi** απορρίπτει την αστυνομία, τα δικαστήρια και τις φυλάκες. Τα θεωρεί αναποτελεσματικά και υποστηρίζει ότι το βάρος θα πρέπει να πέσει αποκλειστικά στην εύρεση τρόπων και μεθόδων που θα πληξούν αποτελεσματικά τις πραγματικές δομές και φορείς εξουσίας, δηλαδή αγορές, τραπεζίτες και συσσωρευμένο κεφάλαιο.

Ο **Eric Hobsbawn** πιστεύει ότι η νέα μαφία μπορεί να αποδυναμωθεί μόνον εάν το εμπόριο ηρωίνης παύσει να είναι τόσο προσοδοφόρο. Όχι μόνο ιστορικοί αλλά και κοινωνικοί επιστήμονες και νομικοί ειδικοί [**Geis** 1972, **Schur** 1965, **Skolnick** 1968] θεωρούν ότι οι κυβερνητικές πολιτικές απαγόρευσης [αλκοολ, τυχερών παιχνιδιών, ναρκωτικών κλπ] αποτελούν τους σημαντικότερους ευνοϊκούς παραγοντες στην ανάπτυξη του οργανωμένου εγκλήματος.

Πριν προχωρήσουμε στην εξέταση της Αμερικανικής μαφίας και τις υποτιθεμένες διασυνδέσεις με τις μεταναστευτικές μειονότητες, θα πρέπει πρώτα να επιχειρήσουμε να ορίσουμε την έννοια του οργανωμένου εγκλήματος.

ΟΡΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΟΡΓΑΝΩΜΕΝΟΥ ΕΓΚΛΗΜΑΤΟΣ

Επί δεκαετίες έχει απασχολήσει τους εγκληματολόγους το πρόβλημα του ορισμού του οργανωμένου εγκλήματος και ακόμη δεν υπάρχει ένας ξεκαθαρός και γενικά αποδεκτός ορισμός. Ο όρος "οργανωμένο έγκλημα" χρησιμοποιείται συνηθώς για να περιγράψει:

1. Μικρές ομάδες εγκληματιών που οργανώνονται ώστε να διαπραξούν πιο αποτελεσματικά συγκεκριμένα είδη εγκλημάτων [κλοπές, διαρρηξεις, κλπ.] Αυτός ο τύπος οργανωμένου εγκλήματος, σ' αυτό το επίπεδο, υπήρχε ανέκαθεν

2. Μια μεγαλύτερης κλίμακας, εκτεταμένη παρανομη οργάνωση που λειτουργεί στο χώρο παροχής παρανομών υπηρεσιών [που μερικές φορές αναφέρονται ως εγκλήματα χωρίς θυμά], δηλαδή της εγκληματικής δραστηριότητας που αφορά παροχή καταναλωτικών αγαθών και υπηρεσιών τα οποία είναι μεν παρανομα, παρουσιάζουν όμως μεγάλη ζήτηση. Η ζήτηση τέτοιων αγαθών και υπηρεσιών, [πορνεία, πορνογραφία, τυχερά παιχνίδια, ναρκωτικά, κλπ], διαμορφωσε οικονομικές συνθήκες που προσφέρουν φανταστικά κέρδη σε εκείνους που ελέγχουν την παρανομη αγορά.

Αρχικά το οργανωμένο έγκλημα προμηθευε την παρανομη αγορά με αλκοολ. Αμέσως μετά την λήξη της ποτοαπαγορεύσης, πολλές εγκληματικές ομάδες που είχαν αποκομίσει τεράστια χρηματικά ποσά από την λαθραία πώληση αλκοολ επεκταθηκαν στο χώρο των τυχερών παιχνιδιών. Η πιο πρόσφατη εξέλιξη του οργανωμένου εγκλήματος είναι η αναμείξη του στη διακίνηση ναρκωτικών.

Τα κύρια χαρακτηριστικά αυτού του τύπου οργανωμένου εγκλήματος είναι τα ακόλουθα:

α. Το οργανωμένο έγκλημα αποτελεί μια συνωμοτική δραστηριότητα που περιλαμβάνει το συντονισμό μεγάλου αριθμού προσώπων για το σχεδιασμό και την εκτέλεση παρανομών πράξεων.

β. Έχει ως κύριο στόχο το οικονομικό κέρδος, αν και κίνητρα μπορεί επίσης να είναι η αποκτηση δύναμης και κυρους.

γ. Το οργανωμένο έγκλημα προσκομίζει οικονομικά κέρδη από την παροχή παρανομών αγαθών και υπηρεσιών.

δ. Οι σύγχρονες δραστηριότητες του οργανωμένου εγκλήματος δεν περιορίζονται στην παροχή τέτοιου είδους υπηρεσιών. Περιλαμβάνουν ακόμη το "πλύσιμο" του παρανομού χρηματος μέσα από νομιμες επιχειρήσεις, εγκλήματα μέσω υπολογιστών, κλπ.

ε. Το οργανωμένο έγκλημα επιβάλλει αποτελεσματική πειθαρχία στα μέλη του

Σε συζητήσεις σχετικά με τη μαφία ο όρος χρησιμοποιείται με τη δεύτερη από τις παραπάνω έννοιες. Ορισμένοι μάλιστα συγγραφείς φτάνουν στο σημείο να χρησιμοποιούν τους όρους μαφία και οργανωμένο έγκλημα ως συνώνυμα.

Ο Maltz [1985] επισημαίνει έπτα αποφασιστικά συστατικά στοιχεία στον ορισμό του εγκλήματος: Διαφθορά, Βία, Συνέχεια, Συμμετοχή σε νομιμες επιχειρήσεις, Πολυπλοκότητα, Πειθαρχία και Συνοχή.

Η ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΗ ΜΑΦΙΑ

Στην λαϊκή φαντασία και όχι μόνον σε αυτή, το φαινόμενο του αμερικανικού γκαγκστερισμού έχει συνδεθεί με την Σικελική μαφία. Πολλοί Σικέλοι μετανάστευσαν πραγματί στις ηνωμένες Πολιτείες και ορισμένοι απ' αυτούς ήσαν ή φυγοδικοί μαφιοζοί ή μαφιοζοί των οποίων οι επιχειρήσεις είχαν πεσει έξω.

Οι Σικέλοι μετανάστευσαν για πρώτη φορά στις Η.Π.Α. στη δεκαετία του 1840 αλλά γύρω στη δεκαετία του 1890 άρχισαν να καταφθάνουν κατά δεκάδες χιλιάδες.

Προορισμός τους δεν ήταν η Νέα Υόρκη, αλλά κυρίως η Νέα Ορλεάνη όπου ανθούσαν οι βιομηχανίες βαμβακιού και ζαχαρής κι όπου μπορούσαν να βρουν ευκόλα εργασία. Σε λιγότερο από μια γενιά, οι εργατικοί Σικέλοι μετανάστες είχαν ανέλιχθεί από εργάτες γης σε κτηματίες, επιχειρηματίες και βιομηχανούς. Παρ'όλ'αυτά εξακολουθούσαν να ζουν με βάση τον κώδικα της ομερτά με αποτέλεσμα να τους εκμεταλλεύονται οι μαφιοζοί με την παροχή προστασίας.

Η ποτοαπαγόρευση όμως [1917-1933] αποτέλεσε τον σημαντικότερο σταθμό στην άνοδο της δύναμης της Μαφίας. Την περίοδο αυτή όπως το θέτει ένας ιστορικός, η Αμερικανική κυβέρνηση "προσέφερε" στη Μαφία επιχειρήσεις παραγωγής και διαθεσης αλκοολ, ύψους δυο δισεκατομμυρίων δολλαρίων.

ΟΜΟΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΜΕΤΑΞΥ ΤΗΣ ΣΙΚΕΛΙΚΗΣ ΚΑΙ ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΗΣ ΜΑΦΙΑΣ

Συμφώνα με μια άποψη, οι Σικελοί μετανάστες στις Η.Π.Α. εξακολούθησαν να εφαρμοζουν την Σικελική ηθική και δημιούργησαν μια υποπολιτισμική ομερτα εναντί του Αμερικανικού κράτους και της Αμερικανικής δικαιοσύνης.

Η οργάνωση ήταν παρομοία, και διαμορφώθηκαν τόσο η κοσκά όσο και απλά παρτίτι. [Ένα παραδειγμα "κομματός" ήταν η σχέση ανάμεσα στον **Frank Costello** και ορισμένους πολιτικούς της Νέας Υόρκης.] Επίσης καθιερώθηκε ο θεσμός της "προστασίας", αν και σε πολλές περιπτώσεις η προστασία ήταν πλασματική και μάλλον στο επίπεδο του "πληρώσε αλλιώς θα καταστρέψουμε το μαγαζί σου", παρά προστασία από κρατικά όργανα.

Συμφώνα με αυτή την άποψη, οι βασικές διαφορές μεταξύ των Σικελών Μαφιόζων και του Ιταλο-αμερικανικού γκανγκστερισμού ήταν ότι :

α) Οι μαφιόζοι αποτελούσαν Σικελικό φαινόμενο που δημιουργήθηκε από τις συνθήκες και την ηθική της Ιταλίας. Ο γκανγκστερισμός δεν δημιουργήθηκε από την Αμερικανική ηθική, αλλά από μεταναστευτικές υποκουλτούρες που διατήρησαν τις πατροπαραδοτές ηθικές αξίες και τις εφαρμοσαν στην Αμερικανική κοινωνία.

β) Οι μαφιόζοι δημιουργήθηκαν λόγω της αδυναμίας του κράτους, ενώ ο γκανγκστερισμός αναπτύχθηκε στα πλαίσια ενός ισχυρού κράτους.

γ] Οι μαφιοζοι εμφανίστηκαν σε μια αγροτική κοινωνία βασισμένη σε χωριά και μικρές κοινότητες. Ο γκανγκστερισμός ήταν ένα αστακό φαινόμενο σε μια βιομηχανική κοινωνία.

δ] Οι μαφιοζοι νομιμοποιήθηκαν από μια υποπολιτισμική ηθική, ενώ ο γκανγκστερισμός ουδέποτε νομιμοποιήθηκε.

ε] Τα "παρτίτι" των μαφιοζων σχηματίζονταν μέσω του ελέγχου του εκλογικού σώματος. Τα "παρτίτι" των γκανγκστερ ήταν προϊόν δωροδοκίας και πολύ πιο αδύναμα και λιγότερο αξιόπιστα.

Πρέπει, βεβαίως, να σημειωθεί ότι δεν ήταν όλοι οι γκανγκστερ Σικελίοι. Πολλοί από αυτούς ήταν Ήρλανδοί ή Εβραίοι.

Άλλη ομοιότητα μεταξύ της Σικελικής και της Αμερικανικής μαφίας είναι η ανοχή του κοινού προς τους μαφιοζους. Αρχικά στις Η.Π.Α. κατά την περίοδο της ποτοαπαγορεύσης οι μαφιοζοι διακινούσαν αλκοόλ που πολλοί ευποληπτοί πολίτες ήταν προθυμοί να αγοράσουν. Υπήρχε επίσης μια διαδεδομένη αντίληψη στη κοινή γνώμη ότι "οι μαφιοζοι σκοτώνονται μόνο μεταξύ τους" [Jennings 1967] και ότι απειλούν τους απλούς πολίτες πολύ λιγότερο απ' ό,τι οι κοινολογικοί εγκληματίες, και οι ανηλικοί ακόμα παραβάτες.

Ο σύγχρονος μικρός Ιταλικός τομέας της Νέας Υόρκης έχει ελαχίστα δείγματα γκράφιτι. Ο Pileggi [1985] περιγράφει πως μια γειτονία του Brooklyn που ελέγχεται από τη μαφία είναι απαλλαγμένη από επιθέσεις, κλοπές, βιασμούς και άλλα συνηθισμένα εγκλήματα που χαρακτηρίζουν άλλες αστικές χαρακτηριστικές γειτονίες.

Συμπερασματικά μπορούμε να πούμε ότι τόσο στη Σικελία όσο και όσο και στην Αμερική κρατικοί θεσμοί και διοικητικές αποφάσεις αποτέλεσαν από τους σπουδαιότερους παραγόντες της εμφάνισης της μαφίας στην πρώτη περίπτωση και του γκανγκστερισμού στη δεύτερη.

Η ποτοαπαγορεύση εξασφάλισε στους γκανγκστερ μια αγορά σχεδόν κατά τον ίδιο τρόπο που η αγροτική μεταρρύθμιση των

Βουρβωνων εξασφάλισε ένα άλλο είδος "αγορας" για τους μαφιοζους.

Η ΘΕΩΡΙΑ ΤΗΣ ΑΛΛΟΔΑΠΗΣ ΣΥΝΩΜΟΣΙΑΣ

Η συζήτηση γυρω απο το οργανωμένο εγκλημα στις Η.Π.Α. που εστιάζεται στο ρολο των Σικελων μεταναστων και του παραδοσιακου συστηματος αξιων τους, εμπίπτει στην προσεγγιση που συνηθως αναφερεται ως θεωρια της αλλοδαπης συνωμοσιας [*alien conspiracy theory*].

Η ομοσπονδιακη κυβερνηση στις Η.Π.Α. και πολλοι εγκληματολογοι ασπαζονται αυτη την θεωρια, συμφωνα με την οποια το οργανωμένο εγκλημα αποδιδεται σε μια εγκληματική οργανωση [Μαφια η κοζα νοστρα] που πρωτοεμφανιστηκε στην Σικελια και ελεγχει τωρα την παροχη παρανομων υπηρεσιων στις Αμερικανικες μεγαλουπολεις.

Η επιτροπη **Kefauver** [1950-1951] τονισε ιδιαιτερα την αλλοδαπη φυση και τα συγκεντρωτικα χαρακτηριστικα του Αμερικανικου οργανωμενου εγκληματος. Ο **Kefauver** κατεληξε στο συμπερασμα οτι πισω απο τις τοπικες εγκληματικες ομαδες υπαρχει ενα κεντρικο συντονιστικο σωμα και η διεθνης παρουσια της Σικελικης Μαφιας.

Συμφωνα με αυτη την αποψη, η Αμερικανικη Μαφια απαρτιζεται απο 27 περιπου εγκληματικα συνδικατα ["οικογενειες"] που ελεγχουν το οργανωμένο εγκλημα σε διαφορες γεωγραφικες περιοχες. Καθε οικογενεια εχει εναν αρχηγο [τον νονο] εναν υπαρχηγο και εναν ανωτατο συμβουλο. Οι "οικογενειες" διοικουνται απο ενα συμβουλιο που απαρτιζεται απο τους πιο ευυποληπτους αρχηγους. Το συμβουλιο αυτο αποφασιζει πανω σε σοβαρα ζητηματα, κατανεμει περιοχες αρμοδιοτητων, επιλυει προσωπικες διαφορες, κρινει αντιδικιες δικαιοδοσιας καθως και διαφωνιες μεταξυ "οικογενειων" κλπ.

Το Εθνικο Συνδικατο αποκομιζει κατ' ετος εισοδημα πολλων εκατομμυριων και απαιτει απολυτη αφοσιωση απο τα μελη, τα οποια υπερβαινουν τις 50 000 σε εθνικο επιπεδο. Μελη συνηθως επιτρεπεται να ειναι μονο Ιταλοι αλλα καμμια φορα γινονται δεκτα και ατομα αλλων εθνικοτητων.

Στοιχεια που υποστηριζαν αυτη την αποψη δοθηκαν απο ενα μελος της μυστικης οργανωσης στην επιτροπη **Mac Clellan**. Οπως δηλωσε ο ιδιος ο γερουσιαστης **Mac Clellan**, "για πρωτη φορα ενα μελος της μυστικης αυτης κυβερνησης του υποκοσμου κατεθεσε ενορκως περιγραφοντας τις λειτουργιες και την ασύνετη αλλα απολυτη αφοσιωση των μελων της. Ο μαρτυρας αυτος ηταν ο

Joseph Valachi , εξήντα ετών, ο οποίος εξετίε ποινή ισόβιας καθειρξης για ανθρωποκτονία και εικοσαετή καθειρξη για εγκλήματα που είχαν σχέση με την διακίνηση ναρκωτικών. Ένας ανώτατος δικαστικός, επικεφαλής του δικαστικού τμήματος εναντίον του οργανωμένου εγκλήματος, παραδεχτηκε ότι " πριν από την καταθεση του Valachi δεν είχαμε χειροπιαστές αποδείξεις ότι υπήρχε παραγωγικά η Μαφία. Ήταν ο πρώτος που μίλησε ανοιχτά και συγκεκριμένα γι' αυτή την οργάνωση. Μας έδειξε ποια είναι η δομή της και με ποιον τρόπο λειτουργεί."

Ο Valachi έδωσε μια λεπτομερή περιγραφή της τελετουργίας μύησης, των κανονισμών, και της διαδικασίας "εκδικασής" πειθαρχικών αδικημάτων μελών της οργάνωσης και ομολόγησε ότι ήταν μέλος της οικογενείας του Vito Genovese, στη Νέα Υόρκη.

Διαφοροί άλλοι εγκληματολόγοι , όχι μόνο αρνούνται να δεχτούν αυτή την εκδοχή περί οργανωμένου εγκλήματος στις Η.Π.Α. , αλλά την θεωρούν ευφάνταστη επινοήση των μέσων μαζικής ενημέρωσης.

Η αναφορά της Αμερικανικής προεδρικής επιτροπής για την επιβολή του νόμου και απονομή της δικαιοσύνης [1967] θεωρείται από μερικούς εγκληματολόγους ότι δεχεται την θεωρία της αλλοδαπής συνωμοσίας [John Dombrock] Αλλά, σύμφωνα με αυτή την αναφορά οι Ιταλικές και Σικελικές μειονότητες εγκληματικές και μη είχαν απομειωθεί από την Αμερικανική κουλτούρα περίπου πενήντα χρόνια μετά την άφιξή τους. Τα ίδια χαρακτηριστικά που παρατηρούνται σε Ιταλούς, παρατηρούνται επίσης στον τρόπο συμπεριφοράς άλλων οργανωμένων ή μη εγκληματιών, διαφορών άλλων εθνικοτήτων. Οι τρόποι συμπεριφοράς που χαρακτηρίζουν τη Μαφία δηλαδή, δεν είναι αποτέλεσμα "εισαγωγής από το εξωτερικό" Μπορεί καλλίστα να αποτελούν στοιχεία προσαρμογής ή ακόμα και ανεξάρτητα ευρήματα και χαρακτηρίζουν όλες τις παρανομες συμμορίες που λειτουργούν για μεγάλα χρονικά διαστήματα.

Οι συγγραφείς που απορρίπτουν την θεωρία της αλλοδαπής συνωμοσίας, υποστηρίζουν ότι η θεωρία αυτή δεχεται αβασανιστά τα σκεπτικά των οργάνων των αστυνομικών και δικαστικών αρχών. Υποστηρίζουν επίσης ότι το οργανωμένο εγκλημα στις Η.Π.Α. δεν είναι αποτέλεσμα μεταφυτεύσης του Σικελικού συστήματος αξιών, αλλά έκφραση των καθαρά Αμερικανικών αξιών ατομικής επιτυχίας και ανοδικής κινητικότητας.

Ο W.H. Moore [1974] κάνει έναν παραλληλισμό μεταξύ της αποψης περί αλλοδαπής συνωμοσίας που υιοθέτησε η επιτροπή Kefauver και τις αποψεις περί Κομμουνιστικής διεισδύσης της διαβόητης επιτροπής Mac Carthy την ίδια εποχή.

Ο Mike Widewiss υποστηρίζει την αποψη ότι η θεωρία της αλλοδαπής συνωμοσίας είναι ένας παραπλανητικός ρατσιστικός μύθος που δημιουργήθηκε τα παρανοϊκά χρόνια του δεύτερου παγκοσμίου πολέμου. Στο βιβλίο του "West side -Organized

crime in New York" ο Alan Block επιτιθεται επίσης κατα του "μυθου" οτι οι Αμερικανικοι κοινωνικοι, πολιτικοι και οικονομικοι θεσμοι απειλουνται απο εξωτερικες δυναμεις και οχι απο τις εσωτερικες αντιθεσεις του Αμερικανικου ανταγωνιστικου καπιταλισμου. Αλλοι εγκληματολογοι που συμφωνουν μαζι του ισχυριζονται οτι η θεωρια της αλλοδαπης συνωμοσιας βασιζεται σε ανευθυνα ρεπορταζ των μεσων μαζικης ενημερωσης και στην καταθεση του Valachi ενωπιον της Ερευνητικης Επιτροπης της Αμερικανικης γερουσιας. Οι εγκληματολογοι αυτοι αμφισβητουν την σπουδαιότητα της καταθεσης του Valachi.
5

Οι ειδικοι που αντιτιθενται στη θεωρια της αλλοδαπης συνωμοσιας υποστηριζουν οτι ολο τον σαλο περι ενος τεραστιου εγκληματικου συνδικατου Ιταλων τον προκαλεσαν:

1] τα οργανα επιβολης του νομου με προθεση να παρασχεθουν στις ομοσπονιακες καταδιωκτικες υπηρεσιες υψηλότερα κονδυλια, πολυπληθεστερο εμψυχο υλικο, ευρυτερες εξουσιες καταστολης καθως και βολικες δικαιολογιες για την αποτυχια τους να επιβαλλουν το υπερτροφικο ποινικο δικαιο.

2] Αντιδραστικοι και φανατικοι μισσαλοδοξοι που ηθελαν να προκαλουν αισθηματα ανασφαλειας στον πληθυσμο ωστε να δικαιολογησουν αυστηροτερους νομους και σκληροτερα μετρα ελεγχου στους τομεις των τυχερων παιχνιδιων, τη χρηση ναρκωτικων ουσιων, το εμπορευματοποιημενο σεξ κλπ. [6]

Οι μονοι που ωφεληθηκαν απο αυτη την ιστορια ηταν οι υπεθυνοι επιβολης του νομου. Μπορουσαν ετσι να εξηγησουν την πληρη αδυναμια τους να αντιμετωπισουν τις τεραστιες ευκαιριες για παρανομες επιχειρησεις που προσφερει η Αμερικανικη κοινωνια.

Το ατομο που θεωρηθηκε υπευθυνο για την διασπορα του πανικου περι Μαφιας στις δεκαετιες του 1940 και του 1950, ειναι ο Harry Asslinger, ο επικεφαλής του Ομοσπονδιακου Γραφειου κατα των ναρκωτικων. [7]

Ο Alan Block ο οποιος συμφωνει με την παραπανω αναλυση προσφερει μια εναλλακτικη προσπτικη για το οργανωμενο εγκλημα. Το οργανωμενο εγκλημα για τον Block δεν ειναι συστηματικα οργανωμενο συνδικατο μεταξοστειτικων μειονοτητων που εξακολουθουν να επιμενουν στις Ευρωπαικες τους παραδοσεις, οσο α] ενα χαλαρα δομημενο κοινωνικο συστημα β] Ενας κοινωνικος μικροκοσμος που αντανακλα το υπαρχον Αμερικανικο συστημα Το συστημα αποτελειται απο διαφορους δεσμους μεταξυ κατ' επαγγελμα εγκληματιων, πολιτικων, αστυνομικων, επιχειρηματιων κλπ. Ο κοινωνικος μικροκοσμος ειναι ενας χασοτικος χωρος λογω του συνεχου συναγωνισμου επιβολης μεταξυ διαφορων ομαδων ο οποιος κυριαρχειται απο την ατομικη φιλοδοξια για εξουσια. Γι' αυτον

το λόγο είναι αδύνατον να αποτελέσει την βάση για μια καθορυθμισμένη γραφειοκρατική δομή ελέγχου. [8]

Ο Block δηλαδή δεν δεχεται ότι υπάρχει ένα κεντρικό παντοδύναμο διοικητικό όργανο του οργανωμένου εγκλήματος. Αντιθέτως υποστηρίζει ότι υπάρχει μια πολλαπλότητα ανεξαρτητών εγκληματικών οργανώσεων, τις οποίες ταξινομεί σε δύο κατηγορίες: Επιχειρηματικά συνδικατά [enterprise syndicates] και Συνδικατά εξουσίας [power sundicates]. Τα επιχειρηματικά συνδικατά ασχολούνται με την παροχή παρανομών υπηρεσιών [περιλαμβάνουν γυναίκες που διεθνούν οικους ανοχής, διακινητές ναρκωτικών, οργανωτές στοιχημάτων και τυχερών παιχνιδιών κλπ]. Τα συνδικατά εξουσίας ειδικεύονται σε μεθόδους απειλής και τρομοκρατίας όχι μόνο κατά των επιχειρηματικών συνδικατών, αλλά και κατά νομιμών επιχειρήσεων, συνδικαλιστικών οργανώσεων κλπ.

Σύμφωνα με την άποψη του Block το οργανωμένο έγκλημα δεν είναι συνώνυμο με την Μαφία. Η Μαφία είναι απλά και μόνο το "στερεότυπο" του οργανωμένου εγκλήματος. Το οργανωμένο έγκλημα στις Η.Π.Α. αντανάκλα την ίδια την χώρα, αποτελείται από άτομα κάθε εθνικής ομάδας και περιλαμβάνει κυρίως λευκούς Αγγλοσαξόνες.

Το 1987 όταν αρκετοί αρχηγοί των μεγαλύτερων οικογενειών οργανωμένου εγκλήματος στην Αμερική συνελήφθησαν, οι υποστηρικτές της θεωρίας περί αλλοδαπής συνωμοσίας εστρέψαν την προσοχή τους στην αύξηση του Ασιατικού οργανωμένου εγκλήματος που κατά τη γνώμη τους αναπτύσσεται και τα μέλη του καταλαμβάνουν θέσεις εξουσίας και κύρους στις Η.Π.Α.

ΥΠΟΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

1. Οι δείκτες εγκληματικότητας των μεταναστών δεν είναι ομοιομορφα χαμηλοί. Διαπραττούν σπανία ορισμένα συνηθισμένα εγκλήματα, ενώ διαπραττούν σχετικά συχνότερα ορισμένα γενικώς ασυνήθιστα εγκλήματα. [ανθρωποκτονία, βίαιη επίθεση, βιασμός κλπ] τα οποία αποδίδονται συνήθως στην πυκνοκατοίκηση, στην πολιτισμική ανατροπή που προσεγγίζει διαφορετικά τα θέματα της βίας και της προσωπικής σεξουαλικής τιμής κλπ]

2. Ένα άλλο παραμελημένο θέμα που προσελκύει ολό και μεγαλύτερη προσοχή είναι ο δείκτης θυματοποίησης των μεταναστών. Π.χ. έρευνα στους Ινδο-Πακιστανούς καταστηματαρχές στο Λονδίνο, δείχνει ότι έχουν υψηλότερο δείκτη θυματοποίησης από τον αναμενόμενο. Επίσης Γερμανικά στοιχεία δείχνουν ότι μέλη των αλλοδαπών μειονοτήτων, διατρέχουν μεγαλύτερο κίνδυνο θυματοποίησης από ότι ο πληθυσμός στο σύνολο του.

3. Μέχρι το 1860, η Ιταλία ήταν κατατετμημένη σε μικρά βασίλεια, ενώ άλλες Ευρωπαϊκές χώρες είχαν γίνει κρατή μέχρι το 1710. Βεβαίως οι τοπικοί δεσμοί ήταν ισχυροί [locality], αλλά η οργάνωση του στρατού δεν βασιζόταν στην "τοπικότητα" από φόβο ανυποταξίας ή εξέγερσης.

4. Οι μαφιοζοί δεν ανήκαν στην ευκαταστατή τάξη των γαιοκτημόνων αλλά στις διαχειριστικές και αγροτικές τάξεις. Όταν ο αριθμός των Μαφιοζών άρχισε να αυξάνεται, ολό και περισσότεροι ήταν άτομα από χαμηλότερες τάξεις. Αυτό βεβαίως διευκόλυνε την επικοινωνία με όλες τις τάξεις. Πολλοί **capo - Mafiosi** [αφεντικά] κατορθώσαν να πλουτίσουν και να γίνουν γαιοκτήμονες. Έτσι ίσως εξηγείται η αντίληψη ότι οι Μαφιοζοί ήταν μέλη της τάξης των γαιοκτημόνων.

5. Υποστηρίζουν ότι η μαρτυρία του βασιζόταν στο τι είχε ακούσει από άλλους εγκληματίες, ότι τα στοιχεία που παρουσίασε δεν επιβεβαιώθηκαν και ότι επεφτε συνέχεια σε αντιφάσεις. Επίσης η σύγκριση της καταθέσης του με την καταθεση του **Jimmy Fratriano** παρουσιάζει βασικές ασυμφωνίες.

6. Το μόνο που πέτυχαν σύμφωνα με αυτή την άποψη ήταν να επιβεβαιώσουν για μια ακόμα φορά τη δυνατότητα ενδημικής διαφθοράς των οργάνων που επιχειρούν να επιβάλλουν τέτοιους νόμους και να σπαταλήσουν τεραστίες ποσότητες χρόνου και χρημάτων.

7. Ο **Asslinger** έχει θεωρηθεί επίσης υπεύθυνος για το ότι έθεσε τις βάσεις της σημερινής γιγαντίας, καταπιεστικής, και σύμφωνα με τους επικριτές του, εντελώς άχρηστης αυτοκρατορίας διώξης των ναρκωτικών στην Αμερική.

8. Αυτή είναι και η κυρία βάση της αντίθεσης του **Block** με την έκθεση του **Kefauver**

YYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYY

ΦΥΛΗ ΚΑΙ ΕΓΚΛΗΜΑ

YYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYY

Σε κάθε κοινωνία υπάρχουν διαφορές στους δείκτες εγκληματικότητας ανάμεσα στις διάφορες εθνο-φυλετικές ομάδες. [Wilson-Hernstein]

Στις Η.Π.Α. Αμερικανοί Ιαπωνικής και Κινεζικής καταγωγής [καθώς και Γερμανικής, Ολλανδικής και Σκανδιναβικής] παρουσιάζουν χαμηλότερο δείκτη εγκληματικότητας σε σχέση με τους άλλους Αμερικανούς. Στην Σουηδία, Ουγγροί και Γιουγκοσλαβοί μετανάστες, παρουσιάζουν υψηλότερο δείκτη εγκληματικότητας από τους Σουηδούς.

Στο Ηνωμένο Βασίλειο, οι Ιρλανδοί μετανάστες παρουσιάζουν υψηλότερο δείκτη εγκληματικότητας από τους αυτοχθόνες Αγγλούς.

Όμως το μεγαλύτερο θεωρητικό ενδιαφέρον και εμπειρική έρευνα στην Εγκληματολογία εστιάζεται στη διαφορά μεταξύ της μαυρης και λευκής φυλής.

ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΟΡΟΥ "ΦΥΛΗ"

Ο όρος "φυλή" είναι ασαφής και μπορεί να χρησιμοποιηθεί με πολλούς διαφορετικούς τρόπους. Ο P.L. Van de Bergre στο βιβλίο του "Φυλή και Ρατσισμός" επισημαίνει ότι η φυλή μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως:

α. χαρακτηρισμός ορισμένων φαινοτυπικών και γενοτυπικών γνωρισμάτων

β. ως ένας τρόπος περιγραφής μιας ανθρωπίνης ομάδας που διακρίνεται από ορισμένα πολιτισμικά χαρακτηριστικά, όπως η γλώσσα και η θρησκεία.

γ. Με την γενική έννοια της "ανθρωπίνης φυλής"

δ. ως αναφορά σε μια ανθρωπίνη ομάδα που αυτοπροσδιορίζεται και/ή ορίζεται από άλλες ομάδες με βάση κάποια διαφορετικά σωματικά χαρακτηριστικά. Αυτά τα φυσικά χαρακτηριστικά με τη σειρά τους, θεωρείται ότι σχετίζονται με ηθικές, διανοητικές και άλλες μη σωματικές ιδιότητες.

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ.

1. ΕΠΙΣΗΜΕΣ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΕΣ.

Συμφωνα με επισημες στατιστικες, οι μαυροι Αμερικανοι εχουν υψηλοτερο δεικτη εγκληματικοτητας σε σχεση με τους λευκους.

Το 1980, οι μαυροι αποτελουσαν το ενα ογδοο του πληθυσμου αλλα αριθμουσαν τους μισους απο του συλληφθεντες για φονο, βιασμο και ληστεια και το ενα τεταρτο ως ενα τριτο εκεινων που συνεληφθησαν για διαρρηξη, κλοπη, κλοπη αυτοκινητων και βιαση επιθεση.

Οι μαυροι υποαντιπροσωπευονται μονο στις φορολογικες απατες και τα αδικηματα λευκου κολλαρου που απαιτουν για την διαπραξη τους προσβαση σε υψηλες θεσεις γοητρου.

Επισης ενω οι μαυροι Αμερικανοι αποτελουν περιπου το 12% του πληθυσμου της χωρας, αριθμουν το 30% των υπο επιμελεια ενηλικων η των υπο ορους απολυθεντων, το 41% των υποδικων η καταδικασμενων σε ποινες φυλακισης μικρης διαρκειας σε τοπικες φυλακες και το 45% των τροφιμων των κρατικων και ομοσπονδιακων φυλακων.

Θα μπορουσε κανεις να υποστηριξει, πως η διαφορα στον δεικτη εγκληματικοτητας μεταξυ μαυρων και λευκων δεν εχει σχεση με την φυλη, αλλα με την ηλικια και τον τοπο διαμονης. Οτι οι μαυροι δηλαδη υπερ-αντιπροσωπευονται στις επισημες στατιστικες, επειδη ειναι κατα μεσον ορο νεωτεροι και επειδη ειναι πιθανοτερο να κατοικουν σε αστικες περιοχες.

Το οτι ο μεσος ορος ηλικιας των μαυρων Αμερικανων ειναι χαμηλοτερος και το οτι ειναι πιθανοτερο να κατοικουν σε αστικες περιοχες, αληθευει. Παρ' ολα αυτα η διαφορα του δεικτη εγκληματικοτητας δεν μπορει να εξηγηθει ως αποτελεσμα αυτων των δημογραφικων παραγοντων. Αν εξετασουμε μονο τους συλληφθεντες κατω των 18 ετων η μονο οσους ζουν σε αστικα κεντρα, οι μαυροι και παλι υπερ-αντιπροσωπευονται.

Οπως και αν ελεγξει δηλαδη κανεις διαφορες αλλες μεταβλητες, οι μαυροι Αμερικανοι υπερ-αντιπροσωπευονται στις επισημες στατιστικες με ενα συντελεστη του 4 προς 1 για τα βιαια εγκληματα και 3 προς 1 για τα εγκληματα κατα της ιδιοκτησιας.

2. ΕΡΕΥΝΕΣ ΑΥΤΟ-ΕΞΟΜΟΛΟΓΗΣΗΣ

Τα πορισματα των ερευνων αυτοεξομολογησης δειχνουν συνηθως μικροτερη δυσαναλογια συλληψεων απ' οτι οι επισημες στατιστικες.

Εχει υποστηριχτεί όμως ότι αυτό μπορεί να οφείλεται στο ότι οι παραβάτες του νόμου που ανήκουν σε κατηγορίες με υψηλούς δείκτες εγκληματικότητας, είναι λιγότερο πιθανό να αναφέρουν στον ερευνητή τα αδικήματά τους. Υπάρχουν επίσης κάποιες έρευνες που δείχνουν ότι οι μαυροί ανήλικοι στις εγκληματολογικές έρευνες αυτο-εξομολόγησης παραδεχονται πολύ λιγότερο τις παραβάσεις τους σε σχέση με τους λευκούς ανήλικους.

3. ΘΥΜΑΤΟΛΟΓΙΚΕΣ ΕΡΕΥΝΕΣ

Οι θυματολογικές έρευνες επιβεβαιώνουν τα στοιχεία των επίσημων στατιστικών συλλήψεων.

Η ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΕΙΚΟΝΑ ΣΤΗΝ ΑΓΓΛΙΑ

Στην Αγγλία έχουν γίνει πολύ λίγες μελέτες για την μεταναστευση και την εγκληματικότητα των μαυρών. Η πρώτη συστηματική μελέτη έγινε από τον **Mc Clintock** [1963] πάνω στη σχέση των καταγεγραμμένων εγκλημάτων βίας και της φυλής. Ο ερευνητής αυτός βρήκε ότι ο δείκτης καταδικών των μεταναστών από τις Δ. Ινδίες για εγκλήματα βίας ήταν τρεις φορές μεγαλύτερος από αυτόν που θα αναμενόταν βάσει του πληθυσμού τους. Αν όμως λάβει κανείς υπ' όψη του ότι οι μεταναστες ήταν συγκεντρωμένοι στο κέντρο του Λονδίνου, η υπερ-αντιπροσωπευση είναι μόνο δυο φορές μεγαλύτερη από το αναμενόμενο ποσοστό.

Ο **Mc Lintock** παρατήρησε επίσης μια αύξηση του ποσοστού των καταδικασθέντων για βίαια εγκλήματα. Το 1950 το ποσοστό ήταν 6,2% ενώ το 1960, 13%. Αυτή η αύξηση μπορεί να εξηγηθεί από το γεγονός ότι περισσότερα άτομα με καταγωγή από τις Δυτικές Ινδίες βρέθηκαν σε επιρρεπείς στο εγκλημα ηλικιακές ομάδες το 1960 και από επακόλουθη μεταναστευση. [1]

Συμφώνα με στατιστικά στοιχεία που εκδόθηκαν από την **Scotland Yard** το 1974, οι Ασιάτες υπο-αντιπροσωπεύονται στις στατιστικές συλλήψεων, ενώ οι προερχόμενοι από τις Δυτικές Ινδίες υπερ-αντιπροσωπεύονται. Το υπερβολικό ποσοστό των προερχομένων από τις Δυτικές Ινδίες μειώθηκε όταν συνυπολογισθηκε η ηλικία, αλλά όταν τα νούμερα διασταυρώθηκαν με το είδος του εγκλήματος, προέκυψε ότι οι συλλήψεις των προερχομένων από τις Δυτικές Ινδίες για ληστεία και κλοπή, ήταν κατά πολύ υψηλότερες από το αναμενόμενο.

Την ίδια χρονία μια άλλη έκθεση από την **Scotland Yard** έδειξε μια σημαντική σχέση μεταξύ του αριθμού των καταγεγραμμένων ληστειών και του αριθμού των μεταναστών από τις Δ. Ινδίες στους τομείς δικαιοδοσίας της Μητροπολιτικής Αστυνομίας.

Το 1976-77 η **Scotland Yard** σε έκθεση της προς μια εξεταστική επιτροπή παρουσίασε τα προηγούμενα στοιχεία της εκσυγχρονισμένα.

Το 12% των συλλήψεων μετά από μήνυση στο τομέα διακααιοδοσίας της Μητροπολιτικής Αστυνομίας αφορούσαν μετανάστες από τις Δυτικές Ινδίες που αποτελούσαν μόνο το 4,3% του συνολικού πληθυσμού του Λονδίνου. [Το ποσοστό για ληστεία ήταν 28% και για βιαιές κλοπές 37%. Από τους δράστες που αναγνωρίστηκαν, από τα θύματα τους το 32% των ληστών και το 41% των κλεπτών περιεγράφησαν ως εγχώριοι.]

Συμπερασματικά θα μπορούσε να πει κανείς ότι σύμφωνα με τα υπάρχοντα στοιχεία, οι μαυροί διαπράττουν ένα δυσαναλόγο αριθμό εγκλημάτων πραγματικής ή απειλούμενης βίας, ιδίως ληστεία, υπάρχει δηλαδή αναμφισβήτητα ένας συσχετισμός ανάμεσα στο χρώμα [ή μάλλον τα γονίδια που το καθορίζουν] και την εγκληματική βία.

Οι προσφερομενές ερμηνείες για αυτόν τον συσχετισμό μπορούν να καταταχθούν σε δύο κατηγορίες: Την "συντηρητική" και την "φιλελευθερή".

1. Η ΣΥΝΤΗΡΗΤΙΚΗ ΑΠΟΨΗ : Το χρώμα του δέρματος "εκπροσωπεί" άλλες ανεξاکριβώτες φυσιολογικές διαφορές που με κάποιον τρόπο είναι υπεύθυνες για το ότι οι μαυροί είναι λιγότερο νομοταγείς από τους λευκούς. Διαφορές δηλαδή στην σωματική διαπλάση, στην προσωπικότητα στους δείκτες νοημοσύνης κλπ.

Μεταξύ των ιδιοσυστατικών παραγόντων που χρησιμοποιήθηκαν για να εξηγήσουν τον υψηλότερο δείκτη εγκληματικότητας των μαυρών περιλαμβάνονται η ευφυία [χαμηλότερη] η ιδιοσυγκρασία [παρορμητική] η σωματική διαπλάση [μεσομορφική] κλπ

A. ΦΥΛΗ, ΜΕΣΟΜΟΡΦΙΑ ΚΑΙ ΕΓΚΛΗΜΑ

Θεμελιώτης της εγκληματολογικής σωματολογίας είναι ο **Sheldon**. Η θεωρία του βασίζεται στο έργο του **Kretschmer**, Γερμανού ψυχιάτρου, του οποίου αρχικός στόχος ήταν η μελέτη των πολυσυνθετών σχέσεων μεταξύ σωματικών χαρακτηριστικών και νοητικών ανωμαλιών.

Ο **Sheldon** επιχείρησε να διαφοροποιήσει τους εγκληματίες από τους μη εγκληματίες με βάση το σωματότυπο. Σύμφωνα με τον **Sheldon**, ο σωματότυπος κάθε ατόμου έχει εμβρυακή προέλευση. Υπάρχουν τρεις στιβάδες στο έμβρυο. Το εκτοδερμα, το μεσοδερμα και το ενδοδερμα.

Το εκτοδερμα περιλαμβάνει τους ιστούς που συνδεόντα με το δέρμα, το νευρικό σύστημα και τον εγκέφαλο. Το μεσοδερμα περιλαμβάνει τους ιστούς που συνδέονται με τα οστά, τους μύες και τα αιμοφόρα αγγεία. Το ενδοδερμα περιλαμβάνει τους ιστούς που συνδέονται με το πεπτικό σύστημα.

Οι διαφοροί τυποί σώματος προερχονται από την υπερλειτουργία ή υπερόχη μιας από αυτές τις στιβάδες.

Εάν υπερισχύει το εκτοδερμα, το άτομο γίνεται εκτομορφικό. Ο εκτομορφικός τύπος είναι λεπτός ευπαθής και ευαίσθητος.

Εάν υπερισχύει το μεσοδερμα το άτομο γίνεται μεσομορφικό. Ο μεσομορφικός τύπος είναι μυώδης και δυνατός.

Εάν υπερισχύει το ενδοδερμα, το άτομο γίνεται ενδομορφικό. Ο ενδομορφικός τύπος είναι χαλαρός, τυφένος παχουλός.

Επιπλέον ο **Sheldon** χρησιμοποίησε τον όρο "δυσπλασία" για να περιγράψει δυσαρμονικούς συνδυασμούς των τριών συστατικών τύπων σε διαφορετικά μέρη του σώματος.

Για να περιγράψει το είδος του σώματος ενός συγκεκριμένου ατόμου, ο **Sheldon** χρησιμοποίησε την τεχνική ενός τριψηφίου αριθμού που έδειχνε την ισχύ τους καθ' ενός από τα τρία στοιχεία, ορίζοντας το 1 ως το ελάχιστο και το 7 ως το μέγιστο.[2]

Σύμφωνα με τον **Sheldon** οι ποικιλίες των σωματοτύπων αντιστοιχούν με διαφορετικά είδη ψυχοσυνθεσης και ιδιοσυγκρασίας.

Η σπλαγχνοτονία [**viscerotonia**] χαρακτηρίζει το σωματότυπο του ενδομορφού. Ο ενδομορφός δηλαδή, είναι σπλαγχνοτονικής ιδιοσυγκρασίας. Ο σπλαγχνοτονικός είναι ήρεμος, του αρέσει η άνεση και το φαγητό, έχει αργές αντιδράσεις, είναι κοινωνικός, κοιμάται βαθιά, αποζητά τρυφερότητα και αποδοχή, και είναι ανεκτικός και μακαρίος.

Η σωματοτονία [**somatotonia**] είναι η ιδιοσυγκρασία του μεσομορφικού τύπου. Ο σωματοτονικός είναι κατηγορηματικός, του αρέσει η γυμναστική και η φυσική άσκηση, είναι δραστήριος, του αρέσει να κυριαρχεί, να διακινδυνεύει, αντέχει τον πόνο και τον χαρακτηρίζει έντονη επιθυμία για σωματική δραστηριότητα.

Η εγκεφαλοτονία [**cerebrotonia**] είναι η ιδιοσυγκρασία του εκτομορφικού. Ο εκτομορφικός είναι πνευματικά "υπερευκίνητος" του αρέσει η απομόνωση, η μελέτη, τείνει να είναι ανησυχός, είναι ευαίσθητος στον πόνο και αποφεύγει να προσελκύει την προσοχή.

Ο **Sheldon** επιχείρησε να διαφοροποιήσει τους εγκληματίες από τους η εγκληματίες βασιζόμενος στο σωματότυπο. Χρησιμοποίησε αυτό το σύστημα κατάταξης σε μια έρευνα 200 ανηλικών εγκληματιών σε ένα ίδρυμα στην Βοστώνη χρησιμοποιώντας για ομάδα ελέγχου 4000 μαθητές κολλεγίου. Κατέληξε στο συμπέρασμα ότι οι νεαροί αρρένες ανήλικοι εγκληματίες έτειναν να είναι μεσομορφικοί. Βρήκε πολύ λίγους εκτομορφούς με ενδιαμέσο το ενδομορφικό τύπο.

Ένα γνωστό ζευγος Αμερικανων εγκληματολογων, οι Σηελδον και Eleanor Glueck της σχολης του Harvard, συνεκριναν μια ομαδα 500 ανηλικων εγκληματιων ηλικιας 11 εως 18 ετων με μια ομαδα ελεγχου 500 μη εγκληματιων ιδιας ηλικιας, ευφειας, φυλετικης καταγωγης και διαμονης σε στερημενες γειτονιες. Συγκρινοντας την κατανομη του σωματοτυπου βρηκαν πως η ομαδα των ανηλικων εγκληματιων ηταν σημαντικα πιο μεσομορφικη και λιγοτερο εκτομορφικη απο την ομαδα ελεγχου. Με βαση αυτη την παρατηρηση αποφασισαν να περιλαβουν την μεσομορφια ως παραγοντα στην αιτιολογικη-προβλεπτικη τους θεωρια για την παραβατικη συμπεριφορα

Ο Gibbens μελετησε τροφιμους αναμορφωτηριου και βρηκε εναν απροσδοκητα μεγαλο ποσοστο μεσομορφων. Ως ομαδα ελεγχου χρησιμοποιοησε φοιτητες του Πανεπιστημιου της Οξφορδης οπου βρηκε εναν μεγαλο αριθμο εκτομορφων [αυτος το σωματοτυπος σχεδον απουσιαζε απο το δειγμα του αναμορφωτηριου]

Μια παρομοια αποπειρα συσχετισμου σωματοτυπου και φυλης εγινε απο Αμερικανους εγκληματολογους οι οποιοι υποστηριξαν οτι οι μαυροι τεινουν να ειναι πιο μεσομορφικοι απο τους λευκους και συνεπως περισσοτερο επιρρεπεις στο εγκλημα. [3]

ΤΥΠΟΣ - Οι γυναικες ειναι απο την φυση τους ενδομορφες. Ετσι οι σωματολογοι εξηγουν την μικρη τους αναμιξη σε παραβατικη συμπεριφορα.

Ποια ειναι η σημασια αυτης της σχετικα καλα εδραιωμενης σχεσης μεταξυ μεσομορφιας και παραβατικοτητας ;

α. Μπορει να υποστηριχθει οτι καταδειχνει μια κληρονομικη ταση των μεσομορφων προς αντικοινωνικοτητα. Αυτη φαινεται οτι ηταν η αποψη του Shldon και των Gluecks. Υπαρχουν ομως και αλλες πιθανες ερμηνειες.

β. Μπορει να θεωρηθει ως ενα παραδειγμα φυσικης επιλογης η ισως μια προσαρμογη στους περιορισμους της σωματικης διαπλασης. "Εαν αντικαταστησουμε τον ορο "μεσομορφος" με την φραση ενα αθλητικο και μυωδες αγορι " και τον ορο "ανηλικος παραβατης" με την φραση "ενα αγορι που παλευει, ληστευει και κλεβει" ειναι ευκολο να δουμε πως η σωματικη διαπλαση του μεσομορφου ειναι το πιο ταιριαστο σωματοτυπο για τον τροο δρασης του ανηλικου παραβατη. Τα παιδια μαθαινουν απο νωρις ποια ειναι τα ισχυτρα σημεια τους. Ενα ενδομορφκο παιδι δεν μπορει ευκολα να παλαιψει η να ξεφυγει σε περιπτωση κινδυνου και ετσι προτιμα να ειναι φιλικο και κοινωνικο. "

γ. Παιδια χαμηλοτερων εργατικων ταξεων που εμφανιζονται συχνοτερα στις εγκληματολογικες στατιστικες [εξαιτιας λογων που σχετιζονται με οικονομικες και κοινωνικες συνθηκες] ειναι πιθανοτερο να ειναι μεσομορφοι λογω διατροφης και συνεχους χειρωνακτικης εργασιας.

δ. Οι μεσομορφοί εξαιτίας της σωματικής τους διαπλάσης παρουσιάζουν μια απειλητικότερη εικόνα στην αστυνομία και τα δικαστήρια και ως εκ τούτου είναι πιο πιθανό να συλληφθούν και να φυλακισθούν.

Β. ΦΥΛΗ, ΕΥΦΥΙΑ ΚΑΙ ΕΓΚΛΗΜΑ

Η επιμάχη ερμηνεία που συνδεει άμεσα η έμμεσα τον υψηλό δείκτης εγκληματικότητας των μαυρών με την έλλειψη ευφυίας βασιζεται στις ακόλουθες αμφισβητούμενες υποθέσεις:

- α. Ότι η ευφυία είναι κληρονομική.
- β. Ότι υπάρχει σχέση μεταξύ ευφυίας και εγκλήματος
- γ. Ότι υπάρχει σχέση μεταξύ δείκτη νοημοσύνης και φυλής.

Το προφανέστερο χαρακτηριστικό που έχουν κοινό οι μαυροί και οι εγκληματίες είναι η κάτω από το μέσο όρο ευφυία γράφει ο **Nathaniel Well**.

ΜΕΛΕΤΕΣ ΠΟΥ ΣΥΝΔΕΟΥΝ ΤΗΝ ΕΛΛΕΙΨΗ ΕΥΦΥΙΑΣ ΜΕ ΤΟ ΕΓΚΛΗΜΑ

Ο **Charles Goring**, ιατρός φυλακών είχε εξετάσει 3.000 αρρένες καταδικούς στην Αγγλία. Κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η υποθεση του **Lombroso** για την ύπαρξη ενός εκ γενετής εγκληματία ήταν λανθασμένη. Αλλά υποστήριξε ότι οι καταδικοί μπορούσαν να διακριθούν από τους μη-εγκληματίες από την μειονεκτική φυσική τους διαπλάση και την μειωμένη διανοητική τους ικανότητα όπως υπολογίστηκε με γενικά τεστ ευφυίας.

Ο ψυχολόγος **Henry Goddard** μελέτησε τους "μωρούς εγκληματίες" σε ειδικά σχολεία. Βρήκε ότι ένα μεγάλο ποσοστό [τουλάχιστο 25%, ίσως και 75%] όλων των ανηλικών εγκληματιών ήταν διανοητικά καθυστερημένοι. Επίσης υπολόγισε ότι τα δυο-τρίτα των διανοητικά καθυστερημένων κληρονομήσαν την μειονεκτικότητα τους από εκφυλισμένους γονείς. Αυτό τον οδήγησε στην πρόταση ότι για να ελεγχθεί η εγκληματικότητα θα πρέπει να παρεμποδίζεται η τεκνοποίηση των διανοητικά καθυστερημένων.

Οι **Shlapp** και **Smith** το 1928 βρήκαν ότι η διανοητική καθυστέρηση συνδεεται με συγκεκριμένους τύπους εγκληματικής συμπεριφοράς.

Τέτοιου είδους αποψεις έχουν και τους σύγχρονους υποστηρικτές τους.

Σε ένα βιβλίο που εκδόθηκε πρόσφατα, οι **Wilson** και **Hernstein** υποστηρίζουν ότι η εγκληματική συμπεριφορά εξαρτάται εν μέρει από τον δείκτη νοημοσύνης και ότι ο δείκτης νοημοσύνης εξαρτάται εν μέρει από την κληρονομικότητα. Συνεπώς η εγκληματική συμπεριφορά πρέπει να εξαρτάται εν μέρει από την κληρονομικότητα. Υπολογίζουν ότι το 60% των διαφορών στα αποτελέσματα των τεστ του δείκτη ευφυίας οφείλονται σε γεννητική διαφοροποίηση.

Συμφωνα με την αντιθετη αποψη, το νουμερο αυτο δεν περιλαμβανει μονο τις επιδρασεις των γονιδιων πανω στο τι μαθαινουν τα παιδια απο ενα δεδομενο περιβαλλον αλλα επισης και τις επιδρασεις των γονιδιων στον τροπο που οι γονεις, δασκαλοι, παρες κλπ μεταχειριζονται το παιδι στα περιβαλλοντα επιλογης τους. Εφοσον δεν υπαρχει πρακτικη μεθοδος διαχωρισμου των φυσικων και κοινωνικων επιδρασεων των γονιδιων οι κληρονομικες εκτιμησεις περιεχουν και τις δυο. Αυτο σημαινει οτι οι κληρονομικες εκτιμησεις θετουν ενα κατωτερο και οχι ενα ανωτερο οριο στην επεξηγηματικη ισχυ του περιβαλλοντος.

ΜΕΛΕΤΕΣ ΠΟΥ ΣΥΝΔΕΟΥΝ ΤΗΝ ΦΥΛΗ ΜΕ ΤΗΝ ΕΛΛΕΙΨΗ ΕΥΦΥΙΑΣ

Το 1969 ο **Arthur Jensen** δημοσιευσε ενα αμφιλεγόμενο ερθρο στην Εκπαιδευτικη Επιθεωρηση του **Harvard** [**Harvard Educational Review**]. Στο αρθρο αυτο υποστηριξε την αποψη οτι τα γονιδια θα μπορούσαν να εξηγησουν οχι μονο διαφορες στον δείκτη νοημοσύνης μεταξυ μελων της ιδιας φυλετικης ομαδας αλλα και διαφορες αναμεσα σε φυλετικες ομαδες.

Ισχυριστηκε οτι συμφωνα με τις ερευνες του η συχνοτητα διανοητικης καθυστερησης των μαυρων ηταν επτα φορες μεγαλυτερη απο εκεινη των λευκων. Ο **Jensen** πιστευε οτι και αν ακομα οι μαυροι και λευκοι ζουσαν σε πανομοιοτυπα περιβαλλοντα, οι μαυροι θα κατεληγαν με χαμηλοτερους δεικτες νοημοσύνης, γιατι πιθανως τα γονιδια των μαυρων να δυσκολευαν την εκμαθηση των ικανοτητων και πληροφοριων που μετρωνται απο τα σχετικα τεστ. [4]

Αυτη η θεωρια συμφωνα με τους επικριτες του **Jensen**, θα μπορουσε να ερευνηθει να δοκιμαστει και να αποδειχθει μονο σε μα κοινωνια χωρις φυλετικες διακρισεις. Αρα τα συμπερασματα του **Jensen** βασιζονται σε υποθεσεις, οχι σε αποδειξεις.

Αλλοι ψυχολογοι δινουν μια εναλλακτικη ερμηνεια για το χαμηλοτερο δείκτη νοημοσύνης [**Δ.Ν.**] των μαυρων. Ισχυριζονται οτι οι φυλετικες διακρισεις οδηγησαν στην δημιουργια μιας "αρνητικης εικονας του εαυτου" [**negative self-image**] μεταξυ μελων της φυλετικης αυτης μειονοτητας. Η αρνητικη αυτη εικονα ενδυναμωθηκε κατα την διαρκεια της εκπαιδευσης μεσω των χαμηλοτερων προσδοκιων του διδακτικου προσωπικου. Το αποτελεσμα ηταν μια ταση προς ενα γενικα χαμηλοτερο **Δ.Ν.**

Ο **E.S Lee** που μελέτησε οικογένειες μαυρών που μετανάστευσαν από τον αγροτικό Νότο στον βιομηχανικό Βορρά της Αμερικής, κατέληξε στο συμπέρασμα ότι μέσα σε μερικά χρόνια ο Δ.Ν. των παιδιών είχε αυξηθεί εντυπωσιακά. Αυτή η έρευνα δείχνει ότι το κοινωνικό περιβάλλον παίζει καθοριστικό ρόλο στα αποτελέσματα τεστ για τον Δ.Ν.

Οι θεωρίες περί κληρονομικότητας υπεστήσαν ένα ισχυρό πλήγμα, όταν στη δεκαετία του 1970 ο **Leon Kamin** απέδειξε ότι ο **Sir Cyril Burt**, ο κυριότερος και πλέον ευποληπτός υποστηρικτής της γενετικής υποθέσης είχε χαλκεύσει τα περισσότερα στοιχεία της δήθεν έρευνάς του.

2. Η ΦΙΛΕΛΕΥΘΕΡΗ ΑΠΟΨΗ : Σύμφωνα με την φιλελευθερή αποψη, η προφανέστερη αυτή κληρονομική διαφορά, η εξωτερική εμφάνιση, επηρεάζει την συμπεριφορά επιδρώντας στο περιβάλλον στο οποίο το άτομο ζει. Το χρώμα της επιδερμίδας ενός ανθρώπου δηλαδή επηρεάζει την συμπεριφορά του, επιδρώντας στον τρόπο που τον μεταχειρίζονται οι άλλοι [και ο οποίος με τη σειρά του επιδρά στον τρόπο που μεταχειρίζεται εκείνος τους άλλους]

Σύμφωνα με αυτή την αποψη, ο υψηλότερος δείκτης εγκληματικότητας των μαυρών πρέπει να αναλυθεί σε σχέση με τις συνθήκες οικονομικής στερήσης, και μεροληπτικής μεταχείρισης οι οποίες καταλήγουν σε μια εχθρική στάση και αρνητική αντιμετώπιση της ευρύτερης κοινωνίας και των αξιών της.

Ο **Bruce Wright**, ένας μαυρός ανώτατος δικαστικός παρέχει μια πιο ακραία ερμηνεία: Υποστηρίζει ότι τα εγκλήματα που διαπράττονται στην Αμερική από μαυρούς, έχουν σε τελευταία ανάλυση πολιτικό χαρακτήρα. Όταν οι μαυροί Αμερικανοί παραβιάζουν τους νόμους του έθνους, καταπατούν ένα κοινωνικό συμβόλαιο που δεν δημιούργησαν ούτε έλαβαν μέρος στην συνταγή του οι ίδιοι. Από αυτή την αποψη το έγκλημα θεωρείται μια μορφή αντίστασης.

Αν λάβει κανείς υπ' όψη του την μεροληπτική μεταχείριση και συχνά εξευτελιστική μεταχείριση που αντιμετωπίζουν οι μαυροί στην διάρκεια της ζωής τους, γράφει ο **Wright**, είναι απορίας άξιο γιατί καθυστέρησαν τόσο πολύ να εκφράσουν βίαια την δυσανεκσία τους.

Για την επιχειρηματολογία του **Wright** θα μπορούσε να παρατηρήσει κανείς τα εξής: Πρώτα, δεν αμφισβητεί την υψηλότερη εγκληματικότητα των μαυρών και δεύτερον δεν λαμβάνει υπ' όψη του ότι τα περισσότερα εγκλήματα των μαυρών είναι "ενδοφυλετικά". Δηλαδή ότι και ο κακοποιός και το θύμα είναι συχνά μαυροί [5]

Ο John Dollard, στη μελέτη του "Τάξη και Κάστα" στο New Haven, παρατήρησε ότι στις δικές τους κοινότητες οι μαυροί ήταν πιο επιρρεπείς σε μεταξύ τους επιθεσίες, γεγονός που απέδωσε στην αδυναμία των μαυρών να στρέψουν την απογνώση τους από τις φυλετικές διακρίσεις κατά των λευκών, αφού οι λευκοί αντιπροσώπευαν το υψηλότερο "μοντέλο ρόλου" της κουλτούρας στην οποία ζουν και από την οποία επιθυμούν να γίνουν αποδεκτοί.

Ένα ενδιαφέρον ερώτημα που ανακύπτει είναι για πιο λόγο άλλες φυλετικές μειονότητες δεν υπερ-αντιπροσωπεύονται στις εγκληματολογικές στατιστικές όπως οι μαυροί.

Αν υποθέσει κανείς ότι οι μειονότητες γενικά υποκείμενες σε φυλετικές διακρίσεις, τότε για ποιο λόγο ο πληθυσμός των Ιαπωνών μεταναστών στις Η.Π.Α. [ή των Ινδών και Πακιστανών στην Αγγλία] παρουσιάζει χαμηλότερο δείκτη εγκληματικότητας σε σύγκριση με τους λευκούς;

Ο Sutherland ισχυρίζεται ότι μερικές εθνικές μειονότητες με καθιερωμένη ταυτότητα, πολιτισμό και παραδόσεις επιθυμούν να παραμείνουν ξεχωριστά και χαρακτηριστικά συνολα και να μην αφομοιωθούν από την φιλοξενούσα κοινότητα. Η χαμηλή τους εγκληματικότητα είναι συνάρτηση αυτής της στάσης. Αντιθέτως άλλες μειονότητες, όπως οι μαυροί, επιθυμούν να αφομοιωθούν από την γενική κουλτούρα και να αναγνωριστούν ως ίσοι πολίτες. Σ' αυτή την δεύτερη περίπτωση, οι φυλετικές διακρίσεις δημιουργούν το ισχυρότερο δυναμικό για αντίδραση.

ΔΙΑΚΡΙΣΕΙΣ ΑΠΟ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ - ΔΙΑΦΟΡΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

Αρκετοί εγκληματολόγοι πιστεύουν ότι πέρα από τις φυλετικές διακρίσεις και τα κοινωνικά μειονεκτήματα [ανεργία, κακή στεγασή, ενδεια] που βιώνουν στην κοινωνία, οι μαυροί υφίστανται και μια αδική μεταχείριση στα χέρια των οργάνων εφαρμογής του νόμου.

Στις Η.Π.Α. διεξέχθησαν πολλές έρευνες γύρω από το θέμα της φυλής και της ποινής για να κριθεί εάν οι μαυροί τυχαίνουν διαφορετικής μεταχείρισης από το σύστημα ποινικής δικαιοσύνης σε σύγκριση με τους λευκούς. Ο Kleck που έκανε πρόσφατα μια εμπειριστάτουμενη ανασκόπηση αυτών των μελετών, καταλήγει στο συμπέρασμα ότι από τις 40 μελέτες που εξετάσε, μόνο οι 8 υποστηρίζουν την υπόθεση των φυλετικών διακρίσεων στο νομικό σύστημα. Όσο περισσότερο η μεθοδολογία αυτών των ερευνών ελέγχει αποτελεσματικά την μεταβλητή των προηγούμενων καταδικών, τόσο λιγότερο πιθανόν να εντοπισθούν διακρίσεις. Φυλετικές διακρίσεις δηλαδή υπάρχουν αλλά κρίνεται ότι είναι περιστασιακές, όχι καθολικές. [Walters 1988]

ΑΜΦΙΣΒΗΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΓΚΥΡΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΩΝ.

Ενας τρόπος καταρρίψης της υποτιθεμένης σχέσης ανάμεσα στη φυλή και το εγκλήμα, είναι η αμφισβήτηση της εγκυρότητας των εγκληματολογικών στατιστικών.

Η εγκυρότητα των εγληματικών στατιστικών για την φυλή έχει αμφισβητηθεί από πολλούς εγκληματολόγους. Ο **Sagarin** πχ υποστηρίζει ότι οι επίσημες στατιστικές δεν υπολόγισαν ποτέ και εξακολουθούν να μην λαμβάνουν υπ' όψη, τη μαζική συμμετοχή των λευκών σε εγκλήματα εναντίων των νεγρών. [από τα λυντσαρίσματα του παρελθόντος έως τις σημερινές παρανομες πράξεις φυλετικών διακρίσεων] Εάν ο αστρονομικά υψηλός δείκτης της πραγματικής εγκληματικότητας των λευκών εναντίων των μαυρών υπολογιζόταν σωστά, τότε θα προεκυπτε μια εντελώς διαφορετική στατιστική εικόνα.

Η ΦΥΛΗ ΩΣ ΠΟΙΟΤΙΚΗ ΜΕΤΑΒΛΗΤΗ

Ο **Korn Mac Corkle** εξακριβωσε την ύπαρξη μιας σοβαροτάτης μεθοδολογικής αδυναμίας στον τρόπο που ορίζεται και καταγράφεται η φυλή.

Ο κοινωνικός ορισμός της φυλής -υποστηρίξε- δεν είναι δυνατόν να χρησιμοποιηθεί σε βιολογικές έρευνες. Η φυλή πρέπει να θεωρείται ποσοτική και όχι ποιοτική μεταβλητή.

Στατιστικές που στηρίζονται στην ανεπαρκή και υπεραπλουστευμένη λαϊκή αντίληψη της ύπαρξης δυο μόνο εναλλαγών : μαυρός-λευκός είναι λανθασμένες, επειδή δεν λαμβάνουν υπ' όψη άτομα με μικτή καταγωγή. Το ακριβές ποσοστό της φυλετικής καταγωγής είναι εξαιρετικά δύσκολο να υπολογισθεί σωστά, αλλά ένα πιθανό αποτέλεσμα μιας τέτοιας μεθοδολογικά ορθότερης στατιστικής διαδικασίας, θα ήταν η μεταφορά ενός σημαντικού αριθμού εγκληματιών από της κατηγορία των νεγρών σε ενδιαμέσες κατηγορίες και από την κατηγορία των εν μέρει λευκών σ' αυτή των λευκών.

Μεθοδολογικά μια τέτοια έρευνα θα ήταν αδύνατο να επιχειρηθεί επειδή η φυλετική κληρονομικότητα είναι στην πραγματικότητα ένα φάσμα, μια κλίμακα, στην οποία οι περισσότεροι άνθρωποι είναι αδύνατο να προσδιορίσουν την ακριβή τους θέση.

Ο **Sagarin** καταλήγει στο συμπέρασμα ότι φυλετικές συγκρίσεις βασισμένες στις αρχές της κληρονομικότητας πρέπει να αποκλεισθούν από την εγκληματολογική έρευνα.

ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΑΝΤΕΓΚΛΗΜΑΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ - ΚΙΝΔΥΝΟΣ ΑΠΟ ΘΕΩΡΙΕΣ ΠΟΥ ΕΚΛΑΜΒΑΝΟΥΝ ΤΟΥΣ ΕΓΚΛΗΜΑΤΙΕΣ ΩΣ ΔΙΑΝΟΗΤΙΚΑ ΚΑΤΩΤΕΡΟΥΣ.

Οι συζητήσεις και διενεξείς σχετικά με την φυλετική κατώτεροτητα και το εγκλημα είναι ιδιαίτερα εντονές και συχνά θυελλώδεις, εξαιτίας των σοβαρών επιπτώσεων κοινωνικής πολιτικής που συνεπάγεται η παραδοχή ή απορρίψη των διαφορών ερμηνευτικών δομών.

Θεωρίες περί μειονεκτικότητας ατόμων και κατώτεροτητας φυλών μπορούν ευκολά να γίνουν αντικείμενο πολιτικής εκμεταλλεύσης.

Γι' αυτό είναι χρήσιμο να γνωρίζει κανείς την ιστορική εξέλιξη του επιστημονικού ρατσισμού στην εγκληματολογία

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΡΑΤΣΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΕΓΚΛΗΜΑΤΟΛΟΓΙΑ

Ο συσχετισμός του μαυρού με το κακόβουλο και το επιβλαβές αποτελεί μια δοξασία που έχει τις ρίζες της στο παρελθόν.

Ο επιστημονικός ρατσισμός αναπτύχθηκε αργότερα, αλλά βρήκε προσφορο έδαφος σε τέτοιου είδους δοξασίες.

Ο **Karmen** παρουσιάζει μια λεπτομερή και εμπειριστατωμένη ανάλυση του ρατσισμού στην επιστήμη γενικά και την εγκληματολογία ειδικότερα, που μπορεί να συνοψισθεί ως εξής :

Ο **Karmen** ισχυρίζεται ότι οι ρίζες του επιστημονικού ρατσισμού πρέπει να αναζητηθούν στις κοινωνιολογικές εφαρμογές της Δαρβινικής θεωρίας της εξέλιξης. Οι κοινωνικοί Δαρβινιστές παρουσίασαν διάφορες υποθέσεις σχετικά με το ποια άτομα και ποιες ομάδες εμφάνιζαν αταβιστικά χαρακτηριστικά , δηλαδή χαρακτηριστικά πρωτογονισμού .

Ο **Herbert Spencer** ο κύριος υποστηρικτής της θεωρία της επιβίωσης του ισχυρότερου , πίστευε ότι οι πολιτισμένοι άνθρωποι είχαν μεγαλύτερα κρανία και πιο ανεπτυγμένα νευρικά συστήματα απ' ότι οι πρωτογονοί.

Η ΠΡΩΤΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ - ΙΤΑΛΟΙ ΘΕΤΙΚΙΣΤΕΣ

Στην Ιταλική Θετικιστική σχολή παρατηρούμε την συγκλίση δυο γραμμών έρευνας: Την αναζήτηση ενός εγκληματικού τύπου και την προσπάθεια συλλογής αποδεικτικών στοιχείων σχετικά με την φυλετική ανώτεροτητα και κατώτεροτητα.

Ο **Lombroso** πίστευε ότι ένας μεγάλος αριθμός εγκληματιών δεν οδηγούνται στην εγκληματική ζωή από το περιβάλλον τους, αλλά γεννιούνται εγκληματίες. Και το σπουδαιότερο, υποστήριξε ότι μπορείς να διακρίνεις έναν γεννημένο εγκληματία από την εμφάνιση του, δηλαδή ότι οι εγκληματίες έχουν διαφορετική εμφάνιση και διακρίνονται από μη εγκληματίες, επειδή εμφανίζουν διαφορές σωματικές ανωμαλίες και στίγματα.

Ο **Lombroso** πίστευε ότι τα στίγματα αυτά είχαν αταβιστική προέλευση. "Αταβισμός" είναι η λέξη κλειδί της Λομπροζιανής θεωρίας. Προέρχεται από το Λατινικό **avus**, **Atavus** σημαίνει προ-προ-παππος

Ο αταβισμός ορίζεται ως η παλινδρομηση σε προγενέστερο φυλογενετικό επίπεδο εξέλιξης, σε ένα πρωτογονο ή κατώτερο είδος ανθρώπου, που σωματικά εμφανίζει μια ποικιλία κατώτερων μορφολογικών χαρακτηριστικών που θημιζουν πιθηκούς και κατώτερα θηλαστικά. Κατά συνέπεια το διανοητικό επίπεδο των αταβιστικών ατόμων είναι παρόμοιο με εκείνο των πρωτογονών ανθρώπων και η συμπεριφορά τους έρχεται σε αντίθεση με τους κανόνες της σύγχρονης πολιτισμένης κοινωνίας.

Ευκολά αντιλαμβάνονται κανείς το συνεδesimo μεταξύ αυτής της αποψης και της εγκληματικότητας των νεγρών. Ο **Lombroso** την διατυπώνει ξεκαθάρα:

"Ακόμα και αν [ο Νεγρός] ντυθεί με τον Ευρωπαϊκό τρόπο και αποδεχθεί τα εθίμα του μοντέρνου πολιτισμού, εξακολουθεί να παραμένει μέσα του η ελλείψη σεβασμού για τη ζωή των συνανθρώπων του και η περιφρονηση για την ανθρωπινή ζωή που χαρακτηρίζει τους αγρίους. Στα μάτια τους ένας φόνος μοιάζει με ένα συνηθισμένο περιστατικό, ακόμα και ένα αγλαό κατορθωμα, όταν είναι εμπνευσμένος από αισθηματα εκδίκησης. Αυτή η νοοτροπία ενισχύεται από ένα αισθημα περιφρονησης για τους λευκούς συνανθρώπους και από τις κτηνωδεις σεξουλικες του ορμες "

Συμφωνα με αυτή την προσεγγιση η φυσική διαπλαση, ο χαρακτήρας και η συμπεριφορά είναι αλληλενδετα.

Έχει υποστηριχθεί ότι η επιρροή της Ιταλικής Θετικιστικής σχολής οφείλεται στους εξής λόγους: [6]

A. Η εμπειρική της προσεγγιση δανειστηκε το κύρος των φυσικών επιστημών.

B. Οι θεμελιώδεις υποθεσεις της είχαν τις ριζες τους στην παραδοση και την δυσιδαιμονια. [φυσιολογική-φρενολογία]

Γ. Οι θεωρίες περί εμφυτης ανωτεροτητας-κατώτεροτητας αποτελούσαν χρησιμα στηριγματα για εθνικες σωβινιστικες αξιωσεις

Ο **Karmen** υποστηρίζει ότι επείδη απ τον **Jeffreson** και μετά η φιλελευθερή παραδοχή δέχτηκε ότι το ταλέντο και η αρετή ήταν αλληλενδετά, ήταν σχετικά ευκολο να θεωρηθεί ότι οι ατλαντοι θα πρέπει να ήσαν και λιγότερο εναρετοι.

Η ΔΕΥΤΕΡΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ.

Στις πρώτες δεκαετίες του αιώνα παρατηρείται μια συγκλίση των εγκληματολογικών θεωριών περί φυλής, ευφυίας και εγκλήματος και του πολιτικού κινήματος της Ευγονικής.

Η Ευγονική συγκεντρώσε θέσεις και αποψεις και στοιχεία από το κίνημα των νοητικών τεστ, από τον κοινωνικό Δαρβινισμό και την βιολογική εγκληματολογία και τα συνεθέσε σε ένα ευλογοφανές ψευδοεπιστημονικό πρόγραμμα.

Ο φαινομενικός σκοπός των ευγονιστών ήταν οι ανθρωπινή προόδος και η φυλετική βελτίωση μέσω της εφαρμογής βιολογικών γνώσεων στα κοινωνικά προβλήματα.

Το ευγονικό πρόγραμμα είχε δύο πλευρές. Η Θετική Ευγονική συνιστούσε την ενθάρρυνση τεκνοποιίας ατόμων από ανώτερες φυλές και με υψηλότερη ευφυία. Η Αρνητική Ευγονική συνιστούσε την αποθάρρυνση ή παρεμπόδιση τεκνοποιίας μειονεκτικών ατόμων ώστε να απαλλαγεί από ανεπιθύμητα χαρακτηριστικά η ανθρωπινή δεξαμενή γονιδίων.

Η θεωρία ότι η παρανομή και ανήθικη συμπεριφορά ήταν γενετικά καθορισμένη οδήγησε στην προταγή της στειρώσεως.

Νομοί στειρώσεως και νομοθετικές διατάξεις που απαγόρευαν διαφυλετικούς γάμους ψηφίστικαν σε τριάντα πολιτείες. Ο φόβος της εγκληματικότητας φυλών, κληρονομικά επιρρεπων στο έγκλημα και διανοητικά καθυστερημένων ατόμων, οδήγησαν στη θεσπίση του Νόμου του 1924 περί Περιστολής της Μεταναστεύσεως.

Στο αποκορύφωμα του Ευγονικού κινήματος την περίοδο μετά τον Πρώτο Παγκόσμιο Πόλεμο, μαθήματα ευγονικής διδασκούνταν στα τρία τέταρτα των κολλεγίων και πανεπιστημίων στις ΗΠΑ.

Έχει υποστηριχτεί η άποψη ότι η εφαρμογή της εξελικτικής Δαρβινικής θεωρίας στην ανθρωπινή κοινωνία:

A. χρησιμοποιήθηκε για να δικαιώσει το διευρυνόμενο χάσμα των κοινωνικών τάξεων [με την δικαιολογία ότι τα άτομα κατώτερων τάξεων είχαν μειονεκτικά γονίδια.]

B. Χρησιμοποιήθηκε για να δικαιώσει την αποικιοκρατική εκμετάλλευση και καταπίεση από τα εκβιομηχανισμένα έθνη.

Δ. Τα προγράμματα τους για την πρόληψη του εγκλήματος νομιμοποιούσαν την διευρυνση της κρατικής εξουσίας.

Η Λομπροζιανη θεωρία δεν γίνεται πια δεκτη για τους ακολουθους λογους .

1. Βασιζοταν σε ανεπαρκεις στατιστικες τεχνικες.

2. Η συγχρονη γενετικη θεωρια αποκλειει το ενδεχομενο του αταβισμού.

3. Μια αναλυση των διαδικασιων που σχετιζονται με την σκεψη και την συμπεριφορα των πρωτογονων ανθρωπων αποδυνκνειει οτι η διανοητικη τους κατασταση δεν διαφερει ριζικα απο αυτην του πολιτισμενου ανθρωπου, ως προς την μορφη και την δομη της.

4. Ο σωματικος στιγματισμος ειναι συχνα αποτελεσμα του κοινωνικου περιβαλλοντος.

5. Τα προσωπα που φερουν στιγματα πιθανον να αντιμετωπιζονται διαφορετικα απο ατομα χωρις στιγματα. Να αποτελουν δηλαδη αντικειμενο διακριτικης μεταχειρισης και αυτο μπορεί να τους οδηγει στη διαπραξη εγκλημάτων.

ΑΠΟ ΣΩΜΑΤΙΚΟΥΣ ΣΕ ΔΙΑΝΟΗΤΙΚΟΥΣ ΤΥΠΟΥΣ.

Η ιδεα οτι οι ηλιθιοι και ιδιωτες θα ηταν ανικανοι να αντισταθουν στις εγκληματικες ορμες η να διακρινουν μεταξυ καλου και κακου, ηταν απλα μια αναθεωρηση της θεσης των θετικιστων για τον "εκ γενετης εγκληματια", Μια αναθεωρηση δηλαδη που τοποθετησε διανοητικους στη θεση των σωματικων τυπων. [7]

Αναφεραμε ηδη τις μελετες του Charles Goring και το Goddard. Ο δυτερος προτεινε οτι για να περιοριστει η εγκληματικοτητα πρεπει να εμποδιστει η τεκνοποιια των διανοητικα καθυστερημενων.

Οι Shlapp και Smith που βρηκαν το 1928 οτι η διανοητικη καθυστερηση συνδεεται με ορισμενους τυπους εγκληματικης συμπεριφορας, κατηγορησαν το "πατερναλιστικο" συστημα που διατηρει στη ζωη εκατομμυρια διανοητικα καθυστερημενων ατομων και προτειναν την στειρωση τους.

Ο Thorndike, ενας εκπαιδευτικος ψυχολογος συνεδεσε την υψηλοτερη ευφυια με την ανωτερη ηθικη και την ελλειψη ευφυιας με την διαφθορα και υποστηριξε και αυτος την ενθαρρυνση αναπαραγωγης των ικανων και αγαθων και την στειρωση των "διεφθαρμενων".

Οι ευγονιστές, εκλαικευοντας την Δαρβινική θεωρία προβαλλαν ως αξίωμα μια ιεραρχία των φυλών απο τον χαμηλοτερο Νεγρο στον υψηλοτερο Καυκασιο [Λευκο Ινδοευρωπαio] Απο τις λευκες εθνικες ομαδες οι Βορειοι Ευρωπαιοι θεωρηθηκαν πνευματικα και σωματικα ανωτεροι. Οι Ευρωπαιοι του Νοτου και της Ανατολης κριθηκαν κατωτεροι, χαρακτηριζομενοι απο ανεπιθυμητα γνωρισματα και ταση δημιουργιας μεγαλων οικογενειων!

Η σεξουαλικοτητα των νεγρων και οι μεγαλες τους οικογενειες θεωρηθηκαν ως απειλη, εξαιτιας των αυξανομενου τους αριθμου της και τις επιπτωσεις στον τομεα της κοινωνικης ασφαλισης.

Ο **Errol Lawrence** διερευνησε το θεμα της παθολογιοποιησης της κουλτουρας των μαυρων. Ενα απο τα παραδειγματα που αναφερει ειναι το θεμα της διαφορας στο μεγεθος της μεσης οικογενειας σε κοινοτητες μειονοτητων. Οι μεγαλυτερες οικογενειες συχνα ερμηνευονται απο τους λευκους ως φυσικη συνεπεια της Αφρο-καραιβικης σεξουαλικοτητας. Το φαινομενο, υποστηριζει ο **Lawrence**, μπορει να εξηγηθει ως αποτελεσμα της πολιτιστικης και οικονομικης καταπιεσης. Η δουλειά για παραδειγμα αναδιοργανωσε με βαβαρο τροπο τις δομες της Αφρικανικης οικογενειας προς οφελος των συμφεροντων των λευκων [**Lawrence** 1982]

Μολις το 1963 οι **N Weyl** και **S. Possony**, στο βιβλιο τους " Η γεωγραφια της νοημοσυνης" αποπειραθηκαν να δειξουν οτι η δημιουργηκοτητα και η ευφυια μειουνται σταδιακα οπως προχωραμε απο την Βορειοδυτικη Ευρωπη, ειτε προς τα Νοτια ειτε προς τα Ανατολικά! Σε ενα αρθρο δημοσιευμενο το 1973 ο **Weyl** επαναλαμβάνει αυτο τον ισχυρισμο :

Συμφωνα με τον **Karmen**, μεχρι τα μεσα της δεκετιας του 1920 ουτε ενας διασημος επιστημονας της γενετικης και μονο ενας διακεκριμενος ανθρωπολογος αμφισβητησε δημοσια αυτη την ελιτιστικη και ρατσιστικη προσεγγιση.

Ο Χιτλερ ηταν αναμεσα στους υποστηρικτες της ευγονικης και με την ανοδο του στην εξουσια, το Γερμανικο κινημα της Ευγονικης ταυτιστηκε με το Ναζιστικο καθεστως.

Το 1933 γερμανικα δικαστηρια ευγονικης υγειας αρχισαν να εφαρμοζουν τον Ευγονικο Νομο στειρωσης σε μαζικη κλιμακα. Μερικοι μαλιστα Αμερικανοι ευγονιστες επαινεσαν αυτη την προσπαθεια να απαλλαγη το Τριτο Ραιχ απο το βαρος των μειονεκτικων του μελων.

Η ΤΡΙΤΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ

Στην διάρκεια της δεκαετίας του 1930 παρατηρείται ένας ριζικός μετασχηματισμός. Ο ρατσισμός και ο ελιτισμός παύουν να είναι "της μόδας" στους ακαδημαϊκούς κύκλους. Εν όψει της φασιστικής επιθετικότητας οι ανθρωπολόγοι αρχίζουν να καταδικάζουν τον σωβινισμό του ευγονικού κινήματος και οι ψυχολόγοι να αμφισβητούν την δυνατότητα ιεραρχησης των φυλών με βάση τον δείκτη νοημοσύνης.

Ο **Sutherland** [1930] ήταν ο πρώτος διακεκριμένος εγκληματολόγος που αμφισβήτησε την τότε ορθόδοξη επιστημονική άποψη που σκεδάζει την χαμηλή νοημοσύνη με το έγκλημα. Υποστήριξε ότι τα τεστ νοημοσύνης μετρούν "την νοημοσύνη των τεστ" που είναι πολιτιστικά καθορισμένη. Η νομοταγής ή εγκληματική συμπεριφορά δεν εμφυτή, αλλά αποτέλεσμα κοινωνικής μάθησης.

Ο **Tulcin** το 1939 κέτεληξε στο συμπέρασμα ότι η νοημοσύνη παίζει ρόλο στον καθορισμό του τύπου του εγκλήματος που διαπραττεται παρα στον καθορισμό της ιδίας της Εγκληματικότητας.

Στα τέλη της δεκαετίας του 1930 η γενετική έρευνα σχεδόν σταμάτησε στις ΗΠΑ, επειδή οι ερευνητές φοβήθηκαν ότι τα πορίσματα των ερευνών τους ήταν πιθανόν να διαστρεβλωθούν και να χρησιμοποιηθούν στην επιδίωξη πολιτικών ολοκληρωτικών στόχων.

Συμφώνα με τον **Rennie** το Τρίτο Ραίχ έδωσε ένα μοιραίο πλήγμα στον καθωσπρεπισμό του ευγονικού κινήματος. Η Ναζιστική κατάχρηση της ευγονικής έθεσε τροχοπέδη στην δημοσία συζήτηση περί κληρονομικών διαφορών για μια ολοκληρωμένη γενιά.

Η επικρατούσα ορθόδοξια στις κοινωνικές επιστήμες άλλαξε ριζικά. Δεν ήταν πλέον παραδεκτό να ασχολείται κανείς με το ερώτημα αν η μια φυλή υπερέχει της άλλης είτε στον τομέα της ευφυΐας, είτε στον τομέα της εγκληματικότητας.

Η ΤΕΤΑΡΤΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ

Στην αρχή της δεκαετίας του 1960 ένας αριθμός επιστημόνων που υποστήριζαν ιδιοσυστατικές ερμηνείες περί φυλής, νοημοσύνης και εγκλήματος, ισχυρίστηκαν ότι υπάρχει μια συνωμοσία του ακαδημαϊκού κατεστημένου εναντίων εκείνων που τολμούν να αμφισβητήσουν την νέα επιστημονική ορθόδοξια. Παραπονέθηκαν ότι οι αποψεις τους αγνοούνται. Ο **Putman** [1961] υποστήριξε ότι η συνωμοσία αυτή περιλαμβάνει απάτη, εκφοβισμό και αποσιώπηση αντιφατικών αποδείξεων και αποψεων. Άλλοι έφτασαν στο σημείο να υποστηρίξουν ότι το δόγμα "ισοτητάτας των φυλών": αποτελεί την επιστημονική απάτη του αιώνα.

Στις αρχές της δεκαετίας του 1970 η ανοδος της θεωρίας της ισοτητας ανακοπτεται και οι υποστηρικτες της υφιστανται εμπαιβεις κατηγορίες σε ακαδημαϊκούς, επιστημονικούς και πολιτικούς κυκλούς.

Η πρώτη βασική επιθεση σύμφωνα με τον **Karmen** έγινε σε ένα κύριο άρθρο των **Times** της Νέας Υόρκης το 1968 εναντιών των "Πανεπιστημιακών οπαδών του ολοκληρωτισμού της Νέας Αριστερας: που είχαν οργανώσει μαχητικές εκστρατείες για να καταπολεμήσουν την διαδοχή των αποψών του **Jensen**.

Στην Αγγλία ο **Eysenck**, ειδικός σε θέματα κληρονομικότητας της νοσημοσύνης επέκρινε αυτό που απέκαλεσε "αριστερό φασισμό του φοιτητικού κινήματος":

Το 1972 πενήντα επιστήμονες υπέγραψαν ένα ψήφισμα που υποβλήθηκε στην Αμερικανική Ένωση Ψυχολογίας. Το ψήφισμα απαιτούσε ελευθερία έρευνας στο τομέα γενετικής και κληρονομικότητας. Στο ψήφισμα αναφερόταν ότι η ιστορία δείχνει ότι συχνά έρευνήτες και επιστήμονες είχαν αποτελέσει θύματα θρησκευτικών και πολιτικών ορθοδόξων.

Στα μέσα της δεκαετίας του 1970 η διενεξή γι' αυτά τα "τάμπου" καταλαγιάσε κάπως στην ψυχολογία και κοινωνιολογία, αλλά φούντωσε στους εγκληματολογικούς κυκλούς. Οι **Hirshi** και **Hinderlang** [1977] παραπονέθηκαν ότι πολλά εγχειρίδια εγκληματολογίας ούτε καν ανέφεραν τον Δ.Ν. ως αιτιολογικό παράγοντα κι' αυτό παρα την υπαρκτή στοιχείων που έδειχναν ότι είναι ένας σημαντικός παράγοντας στην πρόβλεψη της μελλοντικής εγκληματικότητας.

Ο **Gordon** παρατήρησε το 1976 ότι μόνο τρεις μονογραφίες που επιχειρούσαν να ερμηνεύσουν την διαφορά δεικτών εγκληματικότητας μεταξύ μαύρων και λευκών με βάση τον Δ.Ν., εμφανίστηκαν στην στην πρόσφατη εγκληματολογική βιβλιογραφία. [η δική του, του **Schokley** και του **Hirshi**]. Υπστήριξε επίσης ότι αντιμετώπισε μεγάλες δυσκολίες στην εύρεση επιστημονικού περιοδικού που θα δεχόταν να δημοσιεύσει ένα άρθρο του που εξέθετε πορίσματα έρευνών για την φυλή και το έγκλημα.

Οι εγκληματολόγοι από το αντίθετο "στρατοπέδο" απάντησαν ότι ούτε συνωμοσία υφίσταται, ούτε απόπειρα να αποσιωπηθούν έρευνήτικά πορίσματα και ότι μπουκοταρίσμα της έρευνας πάνω σε φυλετικές διαφορές τον βαθμό ευφυΐας και το έγκλημα ούτε έχει ούτε θα μπορούσε ποτέ να επιβληθεί.

Αν αυτό αληθεύει ρωτάει ο **Karmen**, τότε γιατί μερικοί εγκληματολόγοι πιστεύουν ότι αυτά τα θέματα αποτελούν τάμπου στην σύγχρονη εγκληματολογία;

Το συμβούλιο της Εθνικής Ακαδημίας Επιστημών, δίνει την εξής απάντηση: " Δεν αποκλείεται καποιες μελετες να μην ολοκληρωθηκαν επειδη οι ερευνητες φοβηθηκαν οτι τα αποτελεσματα θα ειναι απαραδεκτα για καποιες κοινωνικες ομαδες". Υπαρχει εντουτοις ενας πιο σπουδαιος λογος για τον οποιο οι επιστημονες αποφευγουν την ερευνα αυτων των θεματων: Η πεποιθηση οτι η υπαρχουσα μεθοδολογια δεν ειναι δυνατο να καταληξη σε σαφη συμπερασματα. Να φοβαται κανεις την αναζητηση της αληθειας, ειναι εντελως διαφορετικο - γραφει ο **Karmen** - απο το να αποφευγει κανεις την συγκεντρωση στοιχειων με αβεβαιη σημασια των οποιων θα μπορουσε να γινει ατοπη και επικινδυνη χρηση. Αυτη ειναι μια εκδοχη του δογματος της κοινωνικης ευθυνης του επιστημονα.

ΤΟ ΔΟΓΜΑ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ ΤΟΥ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΑ

Οσοι υποστηριζουν το δογμα της κοινωνικης ευθυνης του επιστημονα, απορριπτουν την εννοια της γνωσης για χαρη της ιδιας της γνωσης, ανεξαρτητα απο τις σχετικες επιπτωσεις και γενικες συνθηκες.

Ο **Chomsky** [1972] υποστηριξε οτι οι ο επιστημονας εχει ξεκαθαρη ηθικη ευθυνη να δειξει οτι η σπουδαιοτητα της μελετης του βαρυνει περισσοτερο απο τις πιθανες αρνητικες της χρησης και συνεπειες.

Εδω παρατηρουμε την συγκρουση δυο αξιων: Η επιστημονικη αναζητηση και περιεργεια ερχεται σε συγκρουση με τον πιθανο κοινωνικο αντικτυπο των ερευνητικων πορισματων.

Στην περιπτωση της σχεσης μεταξυ δεικτη νοημοσυνης και φυλης, ο **Chomsky** υποστηριξε οτι δεν γενναται καν θεμα μιας τετοιας συγκρουσης. Οποιαδηποτε συνδεση μεταξυ δεικτη νοημοσυνης και φυλης "δεν εχει μεγαλυτερη επιστημονικη σημασια απο την σχεση μεταξυ Δ.Ν. και υψους και καμμια κοινωνικη σπουδαιοτητα παρα μονο σε μια ρατσιστικη κοινωνια οπου οι ανθρωποι αντιμετωπιζονται ως μελη φυλετικων ομαδων παρα ως αυθυπαρκτα ατομα."

ΦΥΛΕΤΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΗ ΓΝΩΜΗ

Οι κινδυνοι απο την αναπτυξη θεωριων γυρω απο την φυλη και το εγκλημα, ειναι ιδιαιτερα σοβαροι αν λαβει κανεις υπ['] οψη τις σφυγομετρησεις της κοινης γνωμης πανω στο φυλετικο θεμα.

Προσφατες δημοσκοπησεις αποκαλυπτουν μια ενθαρρυντικη ταση διαφωτισμου, αλλα ταυτοχρονα την υπαρξη ενος ανησυχητικου ποσοστου ατομων με ρατσιστικες πεποιθησεις.

Στην Αμερική εκδηλές πεποιθήσεις περί υπεροχής της λευκής φυλής παρουσιάζουν κάποια πτώση. Ο αριθμός των ατόμων που παραδεχονται ανοιχτά φυλετικά στερεότυπα έχει μειωθεί. Παρ' όλα αυτά μια σκληροπυρηνική ομάδα που κυμαίνεται από 15 % έως 25% πεστεύει ακόμα ότι οι μαυροί είναι και γενετικά κατώτεροι και λιγότερο ευφυείς από τους λευκούς.

Σε δύο πρόσφατα εκδοθέντα βιβλία, η **Susan Sontag** [Το AIDS και οι μεταφορική του σημασία] και ο **Sandel Gilman** [Νοσοί και η απεικόνιση τους] εντοπίζουν φυλετιστικά στερεότυπα στη θεωρηση της γεωγραφικής καταγωγής του AIDS. Οι δύο αυτοί συγγραφείς υποστηρίζουν ότι οι αποπειρές να προσδιορισθεί η γεωγραφική εστία της ασθένειας και να εντοπισθεί στην Αφρική πρέπει να ιδωθούν ως εκφράσεις των βαθύτερων φυλετικών προκαταλήψεων των λευκών Αμερικανών.

Οι **Block** και **Dworkin** [1976] προτείνουν ένα κατάλογο κριτηρίων για την καθοδήγηση των επιστημόνων στην επιλογή των ερευνητικών τους θεμάτων: Σύμφωνα με αυτά τα κριτήρια ο επιστήμονας πρέπει να αποφεύγει ή να διακόπτει μια έρευνα αν:

Α. Τα αποτελέσματα είναι διφορούμενα και υπάρχει κίνδυνος παραποίησης τους από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης

Β. Οι πιθανότητες αποτελεσματικής αντιμετώπισης αυτών των παραποιήσεων και διαστρεβλώσεων είναι ελάχιστες.

Γ. Τα πορίσματα είναι πιθανόν να χρησιμοποιηθούν επιλεκτικά για να δικαιολογήσουν τις πολιτικές στάσεις των ισχυρών.

Με άλλα λόγια εάν τα κοινωνικά οφέλη είναι λίγα και το κόστος δυσανάλογα μεγάλο.

Ο **Sagarin** [1973] τονίσε μια άλλη πλευρά του θέματος: Τα δικαιώματα των υποκειμένων σε μελέτη. Υποστήριξε ότι αδύνατες και ευάλωτες ομάδες έχουν δικαίωμα να μην υποκεινται σε έρευνα [ιδίως σε ερευνητικά προγράμματα βασισμένα σε υποθέσεις περί κατώτεροτητας ολοκληρών ομάδων]

Όσοι δέχονται την παραπάνω προσέγγιση:

Α. Κάνουν εκκλήση σε επιστήμονες να επιλέξουν άλλα θέματα μελέτης.

Β. Συμβουλευουν τις μη προνομιούχες αυτές ομάδες να μην συνεργάζονται σε τέτοιου είδους έρευνες.

Γ. Συνιστούν στις αρχές να μην παρέχουν τα απαιτούμενα στοιχεία

Ο Geis πχ προτεινε οτι οι επισημες στατιστικες εκθεσεις πρεπει να παραλειπουν φυλετικες ταξινομησεις και κατηγοριες [οπως γινεται με στοιχεια που αφορουν θρησκευτικες η πολιτικες πεποιθησεις. Δεν πειλαμβανονται στις στατιστικες αν και πιθανως θα μπορούσαν να παρασχουν στοιχεια καποιας επεξηγηματικης σημασιας]

Απο την αλλη πλευρα ο Gordon εχει κατακρινει δριμυτατα την διακοπη συγκεντρωσης στατιστικων στοιχειων σχετικα με την φυλετικη προελευση των εγκληματιων, σε διαφορα πολιτειες των Η.Π.Α. Θεωρει οτι αυτη η παραλειψη παρεμποδιζει την προοδο της επιστημης.

Στην Βρεττανια οι Radzinowicz και King [1977] υποστηριξαν το αντιθετο: Ισχυριστηκαν οτι θα εξυπηρετουσε καλυτερα και το κοινο και τους εγκληματολογους αν ηταν γνωστη η εθνικη και φυλετικη προελευση των παραβατων και των θυματων. Ομως στην Βρεττανια η συγκεντρωση αυτων των στοιχειων απορριπτεται επειδη θεωρεται σαν μια αναρμωστη φυλετικη διακριση που δυσκολευει την ενσωματωση των μεταναστων.

Εντουτοις θα μπορουσε να υποστηριχτει οτι η παραλειψη φυλετικων κατηγοριων απο τις εγκληματολογικκες στατιστικες θα ηταν αναποτελεσματικη ως μεσον καταπολεμησης του ρατσισμου επειδη:

Α. Οταν δεν ειναι διαθεσιμα επισημα στοιχεια, επιπολαιες εντυπωσης παιρνουν την θεση τους.

Β. Θα μπορουσε να εκληφθει ως αποδειξη της υπαρξης αποκρυψης της αληθειας.

Γ. Θα αποστερουσε τις μειονοτητες απο κρισιμες πληροφοριες απαραιτητες για την τεκμηριωση διαφορων μορφων φυλετικων διακρισεων [Π.χ. Πληροφοριες για την φυλη του παραβατη και του θυματος ηταν απαραιτητες για να τεκμηριωθει αυτη μεροληπτικη επιβολη της θανατικης ποινης]

ΥΠΟΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

1. Ένα μεγάλο ποσοστό αυτών των βιαιών εγκλημάτων προκύπτουν από ενδο-φυλετικές προστριβές. Αν παραληφθούν αυτά τα εγκλήματα οι κοινοπολιτειακοί μετανάστες μόλις και μετά βίας υπερ-αντιπροσωπεύονται μεταξύ των βιαιών παραβατών, χωρίς καν να λαβούμε υπ' όψη τους κοινωνικούς παραγόντες.

2. Σύμφωνα με αυτό το σύστημα ένας ακρώς εκτομορφος περιγράφεται ως 7-1-1, ένα μέσο άτομο ως 4-4-4. Μ' αυτόν τον τρόπο ο Sheldon καταλήγει σε 343 θεωρητικές πιθανότητες διαφορετικών σωματοτύπων. [αναφέρει όμως ότι μόνο 76 έχουν απαντηθεί στην καθημερινή πρακτική]

3. Σύμφωνα με την σωματολογική εγκληματολογία οι γυναίκες είναι από την φύση τους ενδομορφες. Έτσι οι σωματολόγοι εξηγούν την μικρή τους αναμίξη σε παραβατική συμπεριφορά.

4. Ο Jensen επίσης προσδιόρισε την επονομαζόμενη "δυσγενετική τάση". Βρήκε ότι οι λιγότερο ικανοί μορφωτικά και επαγγελματικά μαυροί είχαν υψηλότερο βαθμό αναπαραγωγής από τους αντιστοιχούς λευκούς, ενώ το κατώτερο στρώμα της μαυρής μειονότητας είχε χαμηλότερο βαθμό γεννήσεων από το αντίστοιχο των λευκών. Υποστήριξε ότι αυτή η "δυσγενετική τάση" τείνει να ευρύνει το χάσμα της μέσης ευφυΐας ανάμεσα στις φυλές.

5. Π.χ. οι μαυροί αρρένες βιάζουν τρεις φορές περισσότερο μαυρές γυναίκες απ' ότι λευκές.

6. Η ελλείψη δημοτικότητας του κοινωνικού ντετερμινισμού την ίδια περίοδο οφείλεται στη συνεπαγωγή αυτής της προσέγγισης ότι όσοι βρίσκονται σε θέσεις εξουσίας μέσα στην κοινωνία είναι υπεύθυνοι για την δημιουργία των συνθηκών που οδηγούν σε παρεκκλινούσα συμπεριφορά. Όπως γράφει ο Leon Radzinowicz στο βιβλίο του "Ιδεολογία και Εγκλημα", εξυπηρέτησε τα συμφέροντα και ανακουφίζει τις συνειδήσεις όσων ασκούσαν εξουσία, να θεωρούν τους εγκληματίες, τις επικινδύνες τάξεις, ως ανεξάρτητη κατηγορία, ως ξεχωριστή φυλή, ηθικά εξασθενημένη και διεφθαρμένη.

7. Οι αποψεις αυτές οδηγούν στις ακόλουθες προτάσεις πολιτικών μέτρων κοινωνικής άμυνας:

α. Η κοινωνία πρέπει να προστατεύεται από τέτοια άτομα.

β. Ότι δεν θα πρέπει να επιτρέπεται σε αυτά τα άτομα να τεκνοποιούν.

